

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ**

**«Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΕΙΣΠΡΑΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ»**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΟΥ

ΗΛΙΑ ΣΑΒΒΙΔΗ

Επιβλέπων : Χαράλαμπος Σπαθής
Καθηγητής, Α.Π.Θ.

Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2018

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

«Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΟΥ

ΗΛΙΑ ΣΑΒΒΙΔΗ

Επιβλέπων : Χαράλαμπος Σπαθής
Καθηγητής, Α.Π.Θ.

Εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή στις/...../.....

(Υπογραφή)

(Υπογραφή)

(Υπογραφή)

.....
Όνομα Επώνυμο
Βαθμίδα, Ίδρυμα

.....
Όνομα Επώνυμο
Βαθμίδα, Ίδρυμα

.....
Όνομα Επώνυμο
Βαθμίδα, Ίδρυμα

Θεσσαλονίκη,/...../2018

(Υπογραφή)

.....

ΣΑΒΒΙΔΗΣ ΗΛΙΑΣ

.

© 2018– All rights reserved

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω ευχαριστίες στον κ. Σπαθή Χαράλαμπο, επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής μου εργασίας, για την καθοδήγηση και την άμεση ανταπόκριση του καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας μου .

Επίσης ευχαριστίες οφείλω και στα μέλη της οικογένειας μου για την παρότρυνση, συμπαράσταση και κατανόηση που υπέδειξαν όλο αυτό το διάστημα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Για να μπορέσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στο θεσμικό της ρόλο και στις συνεχώς αυξανόμενες αρμοδιότητες της, θα πρέπει να ενισχύσει την οικονομική της επάρκεια και αυτοτέλεια.

Τα τελευταία χρόνια ο περιορισμός των επιχορηγήσεων από την Κεντρική Διοίκηση προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ως αποτέλεσμα της βαθιάς οικονομικής κρίσης, έχει επαναφέρει στο προσκήνιο την ανάγκη των Δήμων να βελτιώσουν τους μηχανισμούς αναζήτησης, βεβαίωσης και είσπραξης των θεσμοθετημένων εσόδων τους.

Σημαντικοί ελεγκτικοί μηχανισμοί, όπως το Ελεγκτικό Συνέδριο και ο Συνήγορος του Πολίτη, έχουν αναδείξει την αδυναμία των Δήμων να εφαρμόσουν κατάλληλες διαδικασίες βελτίωσης της εισπραξιμότητας των ιδίων τους εσόδων.

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται οι σημαντικότερες πηγές εσόδων του Δήμου Θεσσαλονίκης, αναδεικνύοντας τις παθογένειες στις επιμέρους διαδικασίες βεβαίωσης και είσπραξης, που δεν επιτρέπουν την ομαλή εισροή εσόδων. Ως βάση χρησιμοποιούμε α) την Ειδική Έκθεση Ελέγχου Ιδίων Εσόδων του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το έτος 2013 και β) την Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για τα έσοδα των Δήμων. Παρακολουθούμε την πορεία των εσόδων του Δήμου τα τελευταία έτη, αντλώντας στοιχεία από βασικές οικονομικές καταστάσεις και Εκθέσεις των Ελεγκτών Ορκωτών.

Στο συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι ότι, παρότι η εισπραξιμότητα κινείται σε χαμηλά επίπεδα, υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης μέσω της αναθεώρησης μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και ανάπτυξης κανόνων συνεργασίας με τρίτους φορείς.

Λέξεις κλειδιά: Εσωτερικός Έλεγχος, Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Έσοδα, Εισπραξιμότητα, Ελεγκτικά Σώματα

ABSTRACT

If the Local Authorities wish to respond more effectively to their institutional role and their ever-growing competencies, they must strengthen their financial capacity and autonomy.

In recent years, the limitation of subsidies from Central Administration to Local Government, as a result of the deep economic crisis, has brought to the fore the need for municipalities to improve the mechanisms for seeking, certifying and collecting their statutory income.

Significant audit mechanisms such as the Court of Audit and the Greek Ombudsman, have highlighted the failure of municipalities to implement appropriate procedures to improve the collection of their own revenues.

This paper presents the most important sources of revenue, of the Municipality of Thessaloniki, highlighting the pathogens in the individual procedures for certification and collection, which do not allow a smooth inflow of income. As a basis, we have used (a) the Court's Special Income Statement for the year 2013 and (b) the Ombudsman's Report on the revenues of the Municipalities. We have monitored the revenue flow of the Municipality in recent years, drawing on data from basic financial statements and Reports of Auditors.

The conclusion we reach is that, although the collection rate is low, there is scope for improvement, through the revision of internal control mechanisms and the development of cooperation rules, with third parties.

Key words : Internal Control, Local Authority, Revenues, Collection, Supervisory Bodies

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	ΣΕΛ
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	i
ABSTRACT.....	iii
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	iv
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ - ΠΙΝΑΚΩΝ.....	v
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΟΤΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ.....	1
1.1.Εισαγωγή	1
1.2. Σκοπός και ερευνητικά ερωτήματα	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ – ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ ΟΤΑ	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
2.1.Θεωρητικό πλαίσιο	6
2.2. Έλεγχος στο Δημόσιο Τομέα	11
2.3. Έλεγχος στους ΟΤΑ	14
2.3.1. Ελεγκτικό Συνέδριο.....	14
2.3.2. Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.....	21
2.3.3. Συνήγορος του Πολίτη.....	24
2.3.4. Συμπαράστατης του Δημότη.....	25
2.3.5. Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας.....	26
2.3.6. Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας.....	27
2.4. Τα έσοδα των ΟΤΑ.....	29
2.5. Βεβαίωση και είσπραξη εσόδων.....	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.....	36
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	36
3.1.Οι Εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου	36
3.2. Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	45
4.1. Αντικείμενο Ελέγχου - Μεθοδολογία.....	45
4.2.Δημοτικά Τέλη- Δημοτικός Φόρος - ΤΑΠ	53
4.3. Πρόστιμα ΚΟΚ	60
4.4. Τέλη Κοινόχρηστων Χώρων	67
4.5. Τέλη επί των Ακαθάριστων Εσόδων Επιτηδευματιών.....	76
4.6. Τέλη κοιμητηρίων.....	80
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	83
5.1. Συμπεράσματα - Προτάσεις.....	83
5.2. Ο ρόλος του Εσωτερικού Ελέγχου.....	88
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	91
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	95
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ 2014-2016	

Ευρετήριο Διαγραμμάτων

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΝΑ ΤΕΛΟΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ευρετήριο Πινάκων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΜΕΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΩΝ – ΠΡ/ΝΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2α: ΠΑΛΛΙΟΤΗΤΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (ΑΝΕΙΣΠΡΑΚΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ > ΕΤΟΥΣ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2β: ΒΑΘΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΕΔΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΙΔΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΣΥΝΟΛΟ ΒΕΒΑΙΩΜΕΝΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ – ΦΟΡΟΣ - ΤΑΠ

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΕΞΕΛΙΞΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ – ΦΟΡΟΣ - ΤΑΠ

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΣΧΕΣΗ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΩΝ – ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ 2014-2017 ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΚΟΚ

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΕΙΔΟΠΟΙΗΤΗΡΙΑ ΕΤΟΥΣ 2017 ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΚΟΚ

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΟΡΙΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017 ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΚΟΚ

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΣΧΕΣΗ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΩΝ – ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ 2014-2017 ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΑΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΣΧΕΣΗ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΩΝ – ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ 2014-2017 ΤΕΛΗ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΟΤΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

1.1 Εισαγωγή

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), σύμφωνα με τις συνταγματικές επιταγές, έχουν στόχο «...την προαγωγή των τοπικών συμφερόντων και την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων της οικείας περιφέρειας...». Αποτελούν εκείνον τον θεσμό, που κύριο μέλημά του είναι να αφουγκράζεται άμεσα τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και να προωθεί λύσεις και πρακτικές για την ανακούφιση των αναγκών των πολιτών. Η κεντρική διοίκηση, αναγνωρίζοντας αυτό το γεγονός, έχει προωθήσει σταδιακά μεταρρυθμίσεις, οι οποίες επαύξησαν τις αρμοδιότητες και τον ρόλο των Δήμων, καθιστώντας τους βασικό φορέα άσκησης δημόσιας εξουσίας και δημόσιας διοίκησης.

Ουσιαστικά αυτές οι μεταρρυθμίσεις υπαγορεύονται από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία, ιδιαίτερα τις τελευταίες δυο δεκαετίες, προωθεί πολιτικές ενίσχυσης της περιφερειακής διοίκησης. Στην Ελλάδα απαρχή αυτών των μεταρρυθμίσεων αποτέλεσε το Σχέδιο Καποδίστριας (Ν.2539/97), το οποίο επέφερε σαρωτικές αλλαγές στη δομή, στη λειτουργία και εν γένει στη φιλοσοφία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο πλαίσιο αυτό, η τοπική αυτοδιοίκηση, και ειδικότερα η πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση, βρέθηκε σε μια μεταβατική εποχή, όπου όχι μόνο κληρονόμησε όλα τα προβλήματα οργάνωσης, λειτουργίας και νοοτροπίας του παρελθόντος, αλλά επιπλέον κλήθηκε να αντιμετωπίσει ένα «σφικτό» κράτος, που ήξερε μόνο να μεταβιβάζει αρμοδιότητες, χωρίς να εκχωρεί έσοδα, που θα ήταν απαραίτητα για την άσκηση των επαυξημένων αρμοδιοτήτων της.

Η κατάσταση επιδεινώθηκε ακόμα περισσότερο την τελευταία δεκαετία, όπου βιώνουμε τις συνέπειες της βαθιάς οικονομικής κρίσης.

Αποτέλεσμα όλων είναι η εμφάνιση έντονων φαινομένων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, τα οποία επέφεραν δραματικές αλλαγές στη συνοχή της ελληνικής κοινωνίας. Μέσα σε αυτήν την πραγματικότητα, οι Δήμοι κλήθηκαν για άλλη μια φορά να εκπληρώσουν τον ρόλο τους, ενισχύοντας τον κοινωνικό κοινωφελή χαρακτήρα τους, προσπαθώντας να αναπτύξουν δράσεις, για να επουλώσουν τις πληγές κοινωνικών ομάδων που δέχτηκαν πιο βίαια τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης.

Η πραγματικότητα όμως είναι αμείλικτη. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, παρότι σηκώνει το μεγαλύτερο βάρος της κοινωνικής πολιτικής με εκτεταμένα δίκτυα κοινωνικών δομών, σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο θεσμό, έχει υποστεί τεράστια μείωση των πόρων της- η οποία αγγίζει το 60%, όχι μόνο με τον περιορισμό των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, που αποτελεί βασική πηγή εσόδου για τους Δήμους, αλλά και με τη μείωση των δημοσίων επενδύσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, τα ενοποιημένα έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ως ποσοστό του ΑΕΠ στην Ελλάδα, ανέρχονται μόλις στο 1,32% γεγονός που κατατάσσει τη χώρα μας τελευταία στην Ευρώπη, σε αντίθεση με τη Σουηδία η οποία αγγίζει το 17,42% (ΟΟΣΑ 2016).

Νωπές είναι ακόμα οι μνήμες από τη διπλή απόπειρα της Κεντρικής Εξουσίας να καταθέσει κατεπείγουσα ρύθμιση για τη μεταφορά ταμειακών διαθεσίμων και προθεσμιακών καταθέσεων, σε λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης που τηρούν στην Τράπεζα της Ελλάδος, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης ή διαδικασίας.

Το κράτος, ως κεντρική διοίκηση, έχει την υποχρέωση να εξασφαλίζει την οικονομική αυτοδυναμία των ΟΤΑ. Ακόμα και το ίδιο το άρθρο του Συντάγματος (άρθρο 102) απαιτεί *«...το κράτος να μεριμνά για την εξασφάλιση (στους ΟΤΑ) των αναγκαίων πόρων για την εκπλήρωση της αποστολής τους»*. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Οι Δήμοι καλούνται να βελτιώσουν διαδικασίες και μηχανισμούς που θα τους επιτρέψουν να αυξήσουν τα έσοδα τους από ιδίους πόρους. Έτσι λοιπόν, παίρνοντας την κατάσταση στα χέρια τους θα πρέπει να αναζητήσουν και

να διορθώσουν εκείνες τις παθογένειες, που τους αποτρέπουν να εισπράττουν με ικανοποιητικό βαθμό βεβαιωμένα έσοδα, ως αντιστάθμισμα στις συνεχώς μειωμένες και χρονικά καθυστερημένες χρηματοδοτήσεις της κεντρικής διοίκησης.

Πώς όμως θα μπορέσουν οι Δήμοι να ξεπεράσουν τις μακρόχρονες παθογένειές τους, ώστε να μεταπηδήσουν σε ένα καθεστώς εύρυθμης λειτουργίας; Δεν είναι τυχαίο ότι για έτη πολλά, παρότι υπάρχουν ελεγκτικοί μηχανισμοί, οι ΟΤΑ εξακολουθούν και καταγράφουν «πρωτίες» σε φαινόμενα κακοδιαχείρισης και διαφθοράς, δημιουργώντας εύλογα ερωτήματα για τον επαναλαμβανόμενο πρωταθλητισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως αυτός καταγράφεται στις ετήσιες εκθέσεις των Ελεγκτικών Σωμάτων.

Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, τα φαινόμενα της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης στους δημόσιους οργανισμούς και κυρίως στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αποτελούν παραδοσιακά στοιχεία της δυσλειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η κακοδιαχείριση στους ΟΤΑ έχει οδηγήσει σε σημαντική αναποτελεσματικότητα του κρατικού μηχανισμού, επιφέροντας κρίσιμης σημασίας αρνητικές επιπτώσεις σε δημοσιονομικό επίπεδο και σε ό,τι αφορά στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες.

Αυτή η κακοδιαχείριση αποτελεί τροχοπέδη για την εκπλήρωση του βασικού σκοπού της τοπικής αυτοδιοίκησης, της οικονομικής δηλαδή επάρκειας και αυτοτέλειας, που εξασφαλίζονται, μεταξύ άλλων, με την αποτελεσματική είσπραξη των θεσμοθετημένων εσόδων τους.

Κατά συνέπεια, ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου καθίσταται ως ζωτικής σημασίας, καθώς καλείται να διασφαλίσει την εφαρμογή διαδικασιών, κανόνων και αρχών για την ελαχιστοποίηση κινδύνων, όπως για παράδειγμα, την απώλεια εισπράξεων από ιδίους πόρους. Ο εσωτερικός έλεγχος επιδιώκει στην πραγματικότητα την εσωτερική επαλήθευση της ορθής λειτουργίας των διαδικασιών που εφαρμόζει. Στοχεύει στο να εκτιμά

την καταλληλότητα και αξιοπιστία των διαδικασιών που εφαρμόζονται, να συμβουλεύει τη διοίκηση για προώθηση πρακτικών χρηστής διαχείρισης και να προτείνει μέτρα για βελτίωση της αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου.

Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού δεν εφαρμόζουν ή δεν διαθέτουν τις κατάλληλες διαδικασίες για την αποτελεσματική αναγνώριση, βεβαίωση και είσπραξη των προβλεπομένων υπέρ αυτών εσόδων, με συνέπεια τη δημιουργία ελλείμματος στους προϋπολογισμούς τους και κατ' επέκταση την επιβάρυνση, σε πολλές περιπτώσεις, του κρατικού προϋπολογισμού με πρόσθετες κρατικές επιχορηγήσεις. Καθίσταται ιδιαίτερα επιτακτική η ανάγκη να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν ολοκληρωμένες και αποτελεσματικές στρατηγικές βελτίωσης της βεβαίωσης και εισπραξιμότητας των εσόδων. Σκοπός της ανάπτυξης μιας τέτοιας στρατηγικής είναι η καταγραφή των πραγματικών λειτουργικών προβλημάτων που επηρεάζουν τις επιδόσεις των Δήμων. Η διαδικασία αυτή θα οδηγήσει στον καθορισμό βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων ρεαλιστικών στόχων. Μόλις προσδιοριστούν οι στόχοι, οι Δήμοι δύνανται να προχωρήσουν στην εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος για την υλοποίησή τους.

1.2 Σκοπός και ερευνητικά ερωτήματα

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι να προβάλλει τις πιθανές αδυναμίες των Δήμων, να εξασφαλίσουν την πληρότητα των ιδίων εσόδων τους και να βελτιώσουν την εισπραξιμότητα των απαιτήσεών τους. Επιπλέον, αναμένεται να αναδειχθεί ότι οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού δεν εφαρμόζουν ή δεν διαθέτουν τις κατάλληλες διαδικασίες για την αποτελεσματική αναγνώριση, βεβαίωση και είσπραξη των προβλεπομένων υπέρ αυτών εσόδων, με συνέπεια τη δημιουργία ελλείμματος στους προϋπολογισμούς τους και κατ' επέκταση την επιβάρυνση σε πολλές

περιπτώσεις του κρατικού προϋπολογισμού, με πρόσθετες κρατικές επιχορηγήσεις.

Τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα σε σχέση με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης που καλείται να απαντήσει η παρούσα εργασία είναι τα εξής:

- i. Ποιες είναι οι διαδικασίες που ακολουθούνται για τη βεβαίωση και είσπραξη των ιδίων εσόδων;
- ii. Οι διαδικασίες αυτές είναι αποτελεσματικές ή υπάρχουν αδυναμίες που καθιστούν τη βεβαίωση και την είσπραξη των ιδίων εσόδων προβληματική;
- iii. Υπάρχουν διαδικασίες και πρακτικές που μπορούν να περιορίσουν τα διαφυγόντα έσοδα;
- iv. Ποιος είναι ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου στη βελτίωση της εισπραξιμότητας;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ – ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ ΟΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως σημειώθηκε στο προηγούμενο Κεφάλαιο στους ΟΤΑ θα πρέπει να προαχθούν πολιτικές ενδυνάμωσης του συστήματος εσωτερικών δικλίδων, για τη διασφάλιση της πληρότητας των εσόδων τους.

Στο Κεφάλαιο αυτό θα επικεντρωθούμε σε ορισμούς αρχικά για τον εσωτερικό έλεγχο και τον σημαντικό σκοπό που διαδραματίζουν οι υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου στη λειτουργία ενός οργανισμού. Θα εστιάσουμε στον Δημόσιο Τομέα και ειδικότερα στους ΟΤΑ αναλύοντας τα πιο σημαντικά ελεγκτικά σώματα που έχουν συσταθεί. Τέλος θα αναφερθούμε συνοπτικά στα έσοδα των ΟΤΑ και στην διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης τους.

2.1 Θεωρητικό πλαίσιο

Στα πλαίσια της σύγχρονης εταιρικής διακυβέρνησης ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί βασικό εργαλείο ελέγχου των λειτουργιών ενός οργανισμού, για να επιτυγχάνεται η βελτίωση της αποδοτικότητας του. Οι συνεχείς εξελίξεις και το συνεχιζόμενο μεταβαλλόμενο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον των παγκόσμιων αγορών έχουν σας αποτέλεσμα την ενδυνάμωση του θεσμού της ελεγκτικής τόσο σαν έννοια όσο και σαν διαδικασία για τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα (Καζαντζής, 2006).

Έχουν δοθεί αρκετοί ορισμοί για τον εσωτερικό έλεγχο. Έτσι λοιπόν σύμφωνα με το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors-IIA) *«ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί μία ανεξάρτητη, αντικειμενική και συμβουλευτική δραστηριότητα που έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός οργανισμού. Έτσι, βοηθά έναν οργανισμό να επιτυγχάνει τους στόχους του,*

παρέχοντας μία συστηματική και πειθαρχημένη προσέγγιση αξιολόγησης και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων, του ελέγχου και της εσωτερικής εταιρικής διακυβέρνησης».

Σύμφωνα με το American Institute of certified Public Accountants (AICPA), «εσωτερικό έλεγχο αποτελούν το σχέδιο οργάνωσης και όλες οι συντονισμένες προσπάθειες, μέθοδοι και μέτρα που υιοθετούνται εντός μιας επιχείρησης , για τη διαφύλαξη και προστασία των περιουσιακών της στοιχείων, τον έλεγχο της ακρίβειας και αξιοπιστίας των λογιστικών στοιχείων, την προώθηση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας και την ενθάρρυνση της διατήρησης της προδιαγραφμένης επιχειρηματικής πολιτικής».

Σύμφωνα με το Canadian Comprehensive Audit Foundation «Ο έλεγχος εξυπηρετεί μια σχέση λογοδοσίας. Είναι η ανεξάρτητη, αντικειμενική εκτίμηση της δίκαιης απεικόνισης της απόδοσης της διοίκησης είτε της αξιολόγησης των συστημάτων και πρακτικών της διοίκησης ενάντια στα κριτήρια, τα οποία αναφέρονται σε ένα κυβερνών σώμα ή άλλα με παρόμοιες αρμοδιότητες.»

Σύμφωνα με τον Sawyer (2003) ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί μια διαδικασία αξιολόγησης των λειτουργιών μιας επιχείρησης ώστε να μπορούν να αντιμετωπιστούν εγκαίρως πιθανοί εσωτερικοί και εξωτερικοί έλεγχοι.

Συμπερασματικά, οι περισσότεροι ορισμοί εστιάζουν στην βελτίωση της αποδοτικότητας των διαδικασιών λειτουργίας μιας οικονομικής μονάδας ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι οι οποίοι έχουν τεθεί από την διοίκηση.

Υπάρχουν δύο μεγάλες κατηγορίες εσωτερικού ελέγχου. Οι διοικητικοί και οι λογιστικοί-διαχειριστικοί έλεγχοι.

Οι διοικητικοί έλεγχοι «έχουν ευρύτερους αντικειμενικούς στόχους, οι οποίοι συνίστανται στο να εξετάζουν και να αξιολογούν, βάσει αντικειμενικών και επιστημονικών μεθόδων, τη συνολική διοικητική αποτελεσματικότητα της επιχείρησης» και επιπλέον να «εξετάζουν το βαθμό

διοικητικής αποτελεσματικότητας , οργάνωσης, συνεργασίας και επικοινωνίας όλων των διοικητικών ιεραρχικών επιπέδων του οργανισμού, καθώς επίσης τις ιδιαιτερότητες και τις αδυναμίες του τρόπου λειτουργίας τους» (Παπαστάθης, 2014)

Οι λογιστικοί – διαχειριστικοί έλεγχοι εξετάζουν λογιστικές μεθόδους και διαδικασίες ώστε να πιστοποιήσουν την ακρίβεια των λογιστικών πληροφοριών όπως αυτές αποτυπώνονται στα λογιστικά βιβλία και τις οικονομικές καταστάσεις.

Πέρα από αυτές τις δύο κατηγορίες υπάρχουν και άλλοι έλεγχοι που σχετίζονται με τον έλεγχο παραγωγής , τον λειτουργικό έλεγχο και τον έλεγχο συστημάτων πληροφορικής.

Βασικός σκοπός του εσωτερικού ελέγχου είναι να παρέχει άμεση και αντικειμενική πληροφόρηση στη διοίκηση ώστε να λαμβάνονται εγκαίρως όλα τα απαραίτητα μέτρα για την σωστή διαχείριση των κινδύνων. Αυτό συμβάλει στην ορθολογική διαχείριση των πόρων και την διασφάλιση της νομιμότητας των οργανισμών αναφορικά με το γενικότερο ρυθμιστικό και κανονιστικό περιβάλλον (Κουτούρης, 2009).

Κατά μια άλλη έννοια «αντικειμενικός σκοπός της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου είναι η παροχή εξειδικευμένων και επιστημονικά τεκμηριωμένων υπηρεσιών προς τη διοίκηση της επιχείρησης για την ορθή και αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων της, παρέχοντας της αναλύσεις, εκτιμήσεις, συστάσεις και παρατηρήσεις για τις λειτουργίες, συναλλαγές και δοσοληψίες της εταιρίας» (Νεγκάκης-Ταχυνάκης, 2017).

Σύμφωνα με τον Καζαντζή Χ. (2006) σκοπός της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου είναι η παροχή υψηλού και ταυτόχρονα εξειδικευμένου υπηρεσιών, προς τη διοίκηση κάθε οργανισμού, η αξιολόγηση των πολιτικών, μέτρων και συστημάτων στα οποία στηρίζεται ο οργανισμός τη λειτουργία του, με πρώτο από όλα το ίδιο το σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

Μια υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου δεν μπορεί να περιορίζεται μόνο σε

οικονομικούς ελέγχους αλλά θα πρέπει να γνωρίζει τους στόχους που έχει θέσει η επιχείρηση, να προβλέπει τους πιθανούς κινδύνους που απομακρύνουν την επιχείρηση από την επίτευξη των στόχων, αλλά και να ανακαλύπτει πιθανές ευκαιρίες και προοπτικές. Ουσιαστικά θα πρέπει να λειτουργεί ως σύμβουλος στην διοίκηση καταθέτοντας προτάσεις για ουσιαστικά θέματα.

Για την έγκυρη και έγκαιρη αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων, λειτουργούν σε μια επιχείρηση δικλίδες ασφαλείας εσωτερικού ελέγχου σε επίπεδο οργανωτικό, προληπτικό και κατασταλακτικό. Στην πρώτη περίπτωση εξετάζονται εσωτερικές διαδικασίες λειτουργίας όπως κανονισμοί προσωπικού, συστήματα διασφάλισης ποιότητας κλπ, στη δεύτερη περίπτωση λειτουργώντας προληπτικά αναζητούνται λάθη και παραλείψεις, που σχετίζονται με τον τρόπο λειτουργίας των διαδικασιών της επιχείρησης, ενώ στην τελευταία περίπτωση επιχειρείται ο εντοπισμός αποκλίσεων από την ορθή λειτουργία της επιχείρησης.

Οι δικλίδες ασφαλείας ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής τους διακρίνονται σε γενικές και σε εξειδικευμένες:

- Οι γενικές δικλίδες ασφαλείας σχετίζονται με ζητήματα οργανωτικής δομής μιας επιχείρησης όπως την διαδικασία λήψης των αποφάσεων από τα ιεραρχικά ανώτερα στελέχη, περιγράμματα θέσεων εργασίας, επιμερισμός ευθυνών, ζητήματα στελέχωσης των υπηρεσιών με κατάλληλο προσωπικό κλπ
- Οι εξειδικευμένες δικλίδες ασφαλείας που στοχεύουν σε α) εξασφάλιση της αναγκαίας εξουσιοδότησης για πρόσβαση, β) ορθή λογιστική απεικόνιση και γ) επαρκή προστασία των περιουσιακών στοιχείων (Νεγκάκης-Ταχυνάκης, 2017).

Το βασικό συμπέρασμα το οποίο προκύπτει είναι ότι ο κυριότερος στόχος του εσωτερικού ελέγχου *«είναι η διαμόρφωση του συστήματος διαδικασιών της επιχείρησης, σύστημα το οποίο αποβλέπει στην κατάλληλη*

οργάνωση των οικονομικών, λογιστικών, μηχανογραφικών και λοιπών υπηρεσιών της επιχείρησης, στην κατάλληλη κατανομή των αρμοδιοτήτων και ευθυνών του προσωπικού της, στην προστασία των περιουσιακών της στοιχείων, στη διασφάλιση της ακρίβειας και αξιοπιστίας των λογιστικών εγγραφών και των βιβλίων της, καθώς και στην αποτελεσματική λειτουργία της επιχείρησης, εξασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα της.» (Νεγκάκης-Ταχυνάκης, 2017).

Η περιγραφή των παραπάνω στόχων αναδεικνύει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο εσωτερικός ελεγκτής σε μια επιχείρηση ο οποίος δικαιωματικά πρέπει να καταλαμβάνει αξιοσέβαστη θέση στην ιεραρχική διοικητική αλυσίδα της επιχείρησης. Θα πρέπει να είναι άνθρωπος καταρτισμένος με υψηλό επίπεδο γνώσεων ικανοτήτων και δεξιοτήτων για να ανταπεξέλθει στα καθήκοντα του. Επιπλέον η επιχείρηση θα πρέπει να του εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις για να τηρούνται βασικά πρότυπα συμπεριφοράς όπως αυτά καθορίστηκαν από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών. Σύμφωνα με αυτά τα πρότυπα ο εσωτερικός ελεγκτής θα πρέπει να εφαρμόζει τις αρχές της ακεραιότητας, αντικειμενικότητας εχεμύθειας και επάρκειας. Πιο συγκεκριμένα τα πρότυπα συμπεριφοράς προβλέπουν (Νεγκάκης-Ταχυνάκης, 2017).:

- Ακεραιότητα: ο εσωτερικός ελεγκτής πρέπει να είναι άτομο κοινής αποδοχής που να εμπνέει όχι μόνο για τις γνώσεις του αλλά και για το ήθος του. Δεν θα πρέπει να εμπλέκεται σε καταστάσεις σκοτεινές και περιέργες για να κερδίσει τον σεβασμό των συναδέλφων του.
- Αντικειμενικότητα: ο εσωτερικός ελεγκτής εκτελεί τα καθήκοντα του με αντικειμενικότητα, αναλαμβάνοντας να εκτελέσει μόνο εκείνες τις υπηρεσίες για τις οποίες είναι καθ' ύλην αρμόδιος, απέχοντας από ενέργειες οι οποίες αντίκεινται στα συμφέροντα της εταιρείας και επηρεάζουν την κρίση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.
- Εχεμύθεια: ο εσωτερικός ελεγκτής οφείλει να δείχνει ιδιαίτερη προσοχή στο πως χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που αποκτά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του δηλαδή δεν προβαίνουν σε

κοινοποίηση πληροφοριών χωρίς να υπάρχει η κατάλληλη εξουσιοδότηση. Δεν χρησιμοποιεί εμπιστευτικές πληροφορίες για προσωπικό όφελος ή με οποιονδήποτε τρόπο που αντίκειται στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και στα συμφέροντα της εταιρίας του.

- Επάρκεια: ο εσωτερικός ελεγκτής οφείλει να είναι σε θέση να υιοθετεί κατάλληλα μέσα , σύμφωνα με όσα προτείνουν τα διεθνή πρότυπα εσωτερικού ελέγχου. Να είναι σε θέση να εντοπίζει λάθη και παραλείψεις, χαμηλή απόδοση , αναποτελεσματικές δραστηριότητες , να προτείνει βελτιώσεις κλπ .

Τα οφέλη τα οποία προκύπτουν από τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου είναι σημαντικά. Βελτιώνεται η αποδοτικότητα και τελικά η κερδοφορία μιας επιχείρησης, γίνεται ορθός και δίκαιος καταμερισμός ευθυνών, βελτιώνεται η εισπραξιμότητα των εσόδων και περιορίζονται τα διαφυγόντα έσοδα, περιορίζονται οι αλόγιστες δαπάνες, εδραιώνεται κλίμα εμπιστοσύνης προμηθευτών πελατών και υποψήφιων επενδυτών κλπ.

2.2 Έλεγχος στο Δημόσιο Τομέα

Το τελευταίο χρονικό διάστημα με αφορμή την οικονομική κρίση ο δημόσιος τομέας έχει μπει στο στόχαστρο των ελεγκτικών μηχανισμών. Η αλήθεια είναι ότι ο δημόσιος τομέας έχει στοχοποιηθεί για την αναποτελεσματικότητά του, το μέγεθος του και γενικά θεωρείται ένας από τους κύριους ενόχους για την κρίση που βιώνουμε στην Ελλάδα.

Οι παθογένειες του παρελθόντος και οι πολιτικές που ακολουθήθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες έχουν δημιουργήσει έναν δημόσιο τομέα που χαρακτηρίζεται από:

- έλλειψη συντονισμού μεταξύ των υπηρεσιών
- αδυναμία υλοποίησης πολιτικών αφού πολλές φορές υπάρχει αλληλοκάλυψη αρμοδιοτήτων και γραφειοκρατία. Το πρόβλημα

αυτό γίνεται εντονότερο εξαιτίας του δαιδαλώδους νομοθετικού πλαισίου το οποίο πολλές φορές είναι δυσνόητο ή δίνονται διαφορετικές ερμηνείες.

- άναρχη κατανομή ανθρώπινου δυναμικού με αποτέλεσμα κάποιες υπηρεσίες να παρουσιάζουν σημαντικά κενά και κάποιες άλλες να έχουν πλεονάζων προσωπικό.
- Περιορισμένη χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τους υπαλλήλους όπως πρόσβαση στο διαδίκτυο, χρήση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας κλπ.
- Καθυστέρηση στην απονομή δικαιοσύνης, ατιμωρησία.
- Ανεπαρκής εκπαίδευση προσωπικού

Όλα τα παραπάνω συντέλεσαν στο να θεωρείται ο δημόσιος τομέας, πάροχος υπηρεσιών χαμηλού επιπέδου και πεδίο κακοδιαχείρισης και διαφθοράς τόσο σε κρατική κλίμακα όσο και σε τοπική.

Για αυτό το λόγο ο δημόσιος τομέας αποτέλεσε και εξακολουθεί να αποτελεί βασικό άξονα εφαρμογής μεταρρυθμίσεων με απώτερο στόχο τον περιορισμό της δημόσιας δαπάνης.

Για την επίτευξη του στόχου έχουν προωθηθεί διάφορες πολιτικές περιορισμού του δημόσιου τομέα με συγχωνεύσεις υπηρεσιών, κινητικότητα υπαλλήλων, καταργήσεις δομών, επιβολή νέου μισθολογίου, εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε ιδιωτικούς φορείς κλπ. Επίσης ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην ενίσχυση των ελέγχων και στη βελτίωση τους ώστε να καταστούν πιο αποτελεσματικοί.

Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών οι ελεγκτικές διαδικασίες στον δημόσιο τομέα είναι οι εξής:

- Εποπτεία: οι ελεγκτές βοηθούν τους υπεύθυνους για την λήψη αποφάσεων, στο να επιβλέπουν αν οι φορείς του δημοσίου τομέα κάνουν αυτό που πρέπει, αν χρησιμοποιούν τους διαθέσιμους πόρους για τους επιδιωκόμενους σκοπούς και αν συμμορφώνονται με τους νόμους και τους κανονισμούς.

- Έρευνα: η έρευνα έχει ως σκοπό την εύρεση ακατάλληλων, αναποτελεσματικών, παράνομων, δόλιων ή καταχρηστικών πράξεων που έχουν ήδη αποκαλυφθεί και την συλλογή στοιχείων για να υποστηρίξει τις αποφάσεις σχετικά με τις ποινικές διώξεις, τα πειθαρχικά μέτρα ή άλλα ένδικα μέσα.
- Αποτροπή: η αποτροπή έχει ως σκοπό να προσδιορίσει και να περιορίσει τις συνθήκες που επιτρέπουν την διαφθορά.
- Διορατικότητα: οι ελεγκτές θα πρέπει να διαθέτουν διορατικότητα για να βοηθήσουν τους υπεύθυνους που λαμβάνουν αποφάσεις να καθορίσουν ποια προγράμματα και πολιτικές λειτουργούν και ποια όχι.
- Πρόβλεψη: οι ελεγκτές βοηθούν τους Οργανισμούς να προβλέψουν τις μελλοντικές τάσεις επικεντρώνοντας την προσοχή τους στις πιθανές προκλήσεις πριν αυτές εξελιχθούν σε κρίσεις.

Με τους εσωτερικούς ελεγκτές να εργάζονται σε δημόσιες υπηρεσίες προωθείται η καλύτερη διοίκηση και λήψη αποφάσεων, καθώς και μια αποτελεσματική χρήση των πόρων των φορολογουμένων (Μπαθρέλλου, 2007).

Οι Boyne & Walker (2004) αναφέρουν πως η στρατηγική διάρθρωση των δημόσιων οργανισμών είναι πολυεπίπεδη και εξαιρετικά πολύπλοκη, ενώ οι Andrews et al (2006) επισημαίνουν πως ο έλεγχος της οργανωσιακής απόδοσης στο δημόσιο τομέα και ιδιαίτερα στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης χαρακτηρίζεται από ορισμένες ιδιαιτερότητες, οι οποίες προέρχονται κυρίως από τους περιορισμούς του εξωτερικού περιβάλλοντος, όπως είναι η ανάγκη ευημερίας των τοπικών κοινοτήτων και η διαφορετικότητα των αναγκών του πληθυσμού σε ότι αφορά τις δημόσιες υπηρεσίες.

2.3 Έλεγχος στους ΟΤΑ

Στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αρχικά το πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας» και εν συνεχεία το πρόγραμμα «Καλλικράτης» επέφερε σαρωτικές αλλαγές στη διοικητική λειτουργία και οργάνωση των τοπικών κοινωνιών, μειώνοντας δραστικά τον αριθμό των Δήμων σε 325.

Οι Δήμοι αποτελούν αυτοδιοικούμενες νομικές οντότητες οι οποίες διατηρούν την οικονομική και διοικητική τους αυτοτέλεια. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι οι πράξεις και οι αποφάσεις των αιρετών αρχόντων δεν πρέπει να κινούνται εντός ενός πλαισίου νομιμότητας, όπως αυτό καθορίζεται κάθε φορά από τις κείμενες διατάξεις. Για την ικανοποίηση αυτού του κανόνα το κράτος έχει θεσπίσει ελεγκτικούς μηχανισμούς οι οποίοι έχουν αναλάβει τον ρόλο του ελέγχου των πράξεων των δήμων. Όπως εξάλλου ορίζεται και στο άρθρο 102 του Συντάγματος *« το κράτος ασκεί στους ΟΤΑ εποπτεία, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους»* .

Κύριο μέλημα των εποπτικών αρχών είναι:

- η συμμόρφωση των Δήμων σε νόμους, κανονισμούς και εγκυκλίους.
- η διαφάνεια στην οικονομική διαχείριση.
- η χρηστή διαχείριση του δημοσίου χρήματος.
- η σωστή απεικόνιση των οικονομικών καταστάσεων.
- η βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών προς τους Δημότες.

Οι κυριότεροι ελεγκτικοί μηχανισμοί είναι:

2.3.1. Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελεί τον μακροβιότερο θεματοφύλακα της νομιμότητας των δημόσιων δαπανών, αφού συμβάλει αποφασιστικά στην διασφάλιση και σωστή διαχείριση του δημοσίου χρήματος, γεγονός που του

προσδίδει ιδιαίτερο θεσμικό ρόλο στη λειτουργία του Κοινοβουλευτικού πολιτεύματος (Μαραγκού, 2017).

Κατά το άρθρο 98 του Συντάγματος, στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν κυρίως ο έλεγχος των δαπανών του κράτους καθώς και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό, ο έλεγχος συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή πρόσωπο το οποίο εξομοιώνεται με αυτό, ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπαλλήλων και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η γνωμοδότηση για τα νομοσχέδια που αφορούν συντάξεις, η σύνταξη και η υποβολή έκθεσης προς την Βουλή για τον απολογισμό και ισολογισμό του κράτους, η εκδίκαση διαφορών σχετικά με την απονομή συντάξεων και τον έλεγχο των λογαριασμών και τέλος η εκδίκαση υποθέσεων που αναφέρονται στην ευθύνη των πολιτικών ή στρατιωτικών δημοσίων υπαλλήλων. (www.elsyn.gr)

Προληπτικός έλεγχος

Με το άρθρο 23 του Ν. 3202/03 προβλέφθηκε ότι υπάγονται από 1/7/2004 στο προληπτικό έλεγχο οι δαπάνες των ΟΤΑ με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων. Τελικά μετά από καθυστερήσεις και αναβολές ορίστηκε η 1/7/2005 (άρθρο 18 παρ.9 του Ν. 3320/2005) ως αρχική ημερομηνία υπαγωγής των δαπανών των ΟΤΑ στον προληπτικό έλεγχο ενώ με τον Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (ΔΚΚ) απαλείφθηκε το πληθυσμιακό κριτήριο και πλέον όλοι οι Δήμοι υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο από 1/1/2011.

Αρμόδια όργανα για την άσκηση του προληπτικού ελέγχου είναι οι Υπηρεσίες Επιτρόπων που εδρεύουν στις πρωτεύουσες των νομών (Ν. 3463/06 άρθρο 169 παρ.3)

Με το ΠΔ 136/2011 καθορίστηκε ότι από 1/1/2012 θα ελέγχονται χρηματικά εντάλματα που υπερβαίνουν το ποσό των 5.000 ευρώ και άνω συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος ΦΠΑ.

Ωστόσο το όριο των 5.000 ευρώ σε ορισμένες μορφές δαπάνης δεν υφίσταται.

Έτσι λοιπόν ελέγχονται προληπτικά , ανεξαρτήτως ποσού οι δαπάνες για:

- Μισθοδοσία του πάσης φύσεως προσωπικού και μόνον όσων αφορά στο πρώτο χρηματικό ένταλμα.
- Πρόσθετες αμοιβές (υπερωρίες , αποζημιώσεις για κάθε αιτία).
- Επιχορηγήσεις σε ΝΠΙΔ, δηλαδή σε πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους .

Σύμφωνα με το άρθρο 169 του ΔΚΚ κάποιες δαπάνες εξαιρούνται του προληπτικού ελέγχου ανεξαρτήτως ύψους δαπάνης όπως:

- Δαπάνες απόδοσης των υπέρ τρίτων ενεργουμένων κρατήσεων
- Δαπάνες κατανάλωσης ρεύματος , νερού και σταθερής τηλεφωνίας
- Τα έξοδα α) βεβαίωσης και είσπραξης εσόδων β) τοκοχρεωλύσια δανείων γ) ασφάλισης οχημάτων δ) δαπάνες εκτέλεσης τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων και ε) δαπάνες απομαγνητοφώνησης πρακτικών συνεδριάσεων.
- Τα χρηματικά εντάλματα λογιστικής τακτοποίησης ύστερα από παρακράτηση ή από κατάσχεση

Ο προληπτικός έλεγχος των δημοσίων δαπανών διαχωρίζεται σε τυπικό και ουσιαστικό. Ειδικότερα:

- Ο τυπικός έλεγχος, έλεγχος νομιμότητας και κανονικότητας, αναφέρεται στην εξέταση
 - Αν η σχετική πίστωση είναι εγγεγραμμένη στον προϋπολογισμό του Δήμου
 - Αν τηρήθηκε η προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία του λογιστικού των Δήμων
 - Αν τα δικαιολογητικά της δαπάνης είναι πλήρη.

- Αν η δαπάνη προβλέπεται από το νόμο ή σε περίπτωση που δεν προβλέπεται αν εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες του ΟΤΑ ή συμβάλει στην εκπλήρωση της αποστολής του.
- Κατά τον ουσιαστικό έλεγχο διαπιστώνεται η εξακρίβωση της αλήθειας των αναφερομένων γεγονότων και επίσης η διαπίστωση του ότι οι διαχειριστικές πράξεις των αρμοδίων οργάνων έγιναν βάσει των αρχών της χρηστής διοίκησης και την εξασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος .
Οι πράξεις του Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν έχουν τον χαρακτήρα δικαστικής απόφασης , δεν δημιουργούν δηλαδή δεδικασμένο, για αυτό και μπορούν να ανακληθούν.

Χρηματικά Εντάλματα υποκείμενα στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου τα οποία πληρώθηκαν χωρίς να υποβληθούν στον έλεγχο συνιστούν έλλειμμα στη διαχείριση του Δήμου και καταλογίζεται σε βάρος των υπολόγων.

Κατασταλτικός Έλεγχος

Ο κατασταλτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκείται στη διαχείριση των δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κοινωφελών δημοτικών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων ύδρευσης-αποχέτευσης και των δημοτικών ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 266 του ΔΚΚ. Ο τακτικός έλεγχος είναι ετήσιος και δειγματοληπτικός και διενεργείται μετά το τέλος κάθε οικονομικής χρήσης, μπορεί δε να γενικευθεί αν από το δειγματοληπτικό έλεγχο προκύπτουν λόγοι που επιβάλλουν τη γενίκευσή του. Πέραν του τακτικού μπορεί να διενεργείται και έκτακτος έλεγχος, γενικός ή ειδικός (άρθρο 276 παρ. 1 Ν 3852/10 - άρθρο 51 παρ. 1 Ν 4129/2013).

Ο κατασταλτικός έλεγχος συνίσταται σε έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας της διαχείρισης. Αντικείμενα ελέγχου είναι ιδίως:

- a) η τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

β) η ορθή τήρηση του κατά περίπτωση ισχύοντος λογιστικού ή διαχειριστικού συστήματος, σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές που το διέπουν,

γ) η τήρηση και ενημέρωση των λογαριασμών, ώστε να απεικονίζουν με ακρίβεια το περιεχόμενο των οικονομικών πράξεων και δημοσιονομικών ενεργειών,

δ) η νόμιμη καταβολή του μεριδίου τυχόν συμμετοχής ενός ή περισσότερων ΟΤΑ σε κάθε φύσεως νομικά πρόσωπα αυτών ή σε προγραμματικές συμβάσεις,

ε) η νόμιμη λήψη δανείων, η παροχή εγγυήσεων και η τήρηση των όρων των σχετικών συμβάσεων,

στ) η νόμιμη διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας και

ζ) η έγκαιρη και κανονική απόδοση των υπέρ τρίτων εισπραττόμενων νομίμων δικαιωμάτων και η είσπραξη και η διαχείριση των ανταποδοτικών τελών ή άλλων ειδικών εσόδων ή των εσόδων από δάνεια ή των βεβαιωθέντων εσόδων από οφειλές και πρόστιμα σε βάρος τρίτων (άρθρο 276 παρ. 2 Ν 3852/10 - άρθρο 51 παρ. 2 Ν 4129/2013).

Ο κατασταλτικός έλεγχος ασκείται από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που είναι αρμόδιος και για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών (άρθρο 276 παρ. 3 Ν 3852/10 - άρθρο 51 παρ. 3 Ν 4129/2013).

Η έκθεση με τα αποτελέσματα του ελέγχου για όλους τους υπόχρεους φορείς διαβιβάζεται στους Υπουργούς Οικονομικών και Εσωτερικών καθώς και στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής (άρθρο 276 παρ. 5 Ν 3852/10 - άρθρο 51 παρ. 5 Ν 4129/2013). Ο κατασταλτικός έλεγχος διακρίνεται ειδικότερα σε έλεγχο χρηματικής διαχείρισης (χρηματικό υπόλοιπο, έσοδα-έξοδα, κρατήσεις) και σε έλεγχο χρηματοοικονομικής διαχείρισης.

Ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου είτε κηρύσσει με πράξη του ως «ορθώς έχοντες» τους λογαριασμούς είτε καταλογίζει τους υπολόγους με το διαπιστωθέν έλλειμμα. Έλλειμμα θεωρείται και κάθε παράνομη πληρωμή καθώς και η παράλειψη εισπράξεως εσόδων (άρθρο 46 παρ. 1 Ν 4129/13, άρθρο 56 Ν 2362/95).

Προσυμβατικός έλεγχος

Από 1/1/2011 οι συμβάσεις που συνάπτουν οι Δήμοι , προυπολογιζόμενη δαπάνης ίσης ή ανώτερης των 200.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ ελέγχονται πριν την υπογραφή τους από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Μια σύμβαση η οποία έχει συναφθεί θεωρείται άκυρη αν δεν έχει υπαχθεί σε προσυμβατικό έλεγχο ενώ θα έπρεπε. Κρίσιμο σημείο για την υπαγωγή στον προσυμβατικό έλεγχο αποτελεί η προυπολογιζόμενη δαπάνη και όχι η συμβατική αξία.

Ο έλεγχος ολοκληρώνεται εντός 30 ημερών από τη διαβίβαση στο Ελεγκτικό Συνέδριο ολόκληρου του φακέλου . Ωστόσο η ημερομηνία αυτή είναι ενδεικτική. Μετά τη ολοκλήρωση του ελέγχου συντάσσεται πράξη επί της οποίας δύναται να υποβληθεί αίτηση ανάκλησης.

Τέλος όπως προβλέφθηκε στο νόμο 4337/2015 από 1/1/2019 δεν ασκείται προληπτικός έλεγχος στις δαπάνες των ΟΤΑ. Τα χρηματικά εντάλματα των δαπανών δεν θα υποβάλλονται για θεώρηση στην Υπηρεσία του Επιτρόπου στο Ελεγκτικό Συνέδριο και η θεώρηση τους δεν θα αποτελεί προϋπόθεση της πληρωμής τους.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο υπό την ιδιότητα του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή δύναται να διενεργεί στοχευμένους ελέγχους είτε σε συγκεκριμένους φορείς είτε σε συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών. Τα ζητήματα αυτά θα καθορισθούν με λεπτομέρεια με Προεδρικά Διατάγματα.

Έλεγχος εισπραξης εσόδων

Από 1/1/2011 ο Επίτροπος που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών μπορεί να παρακολουθεί κατά τη διάρκεια του έτους την κανονική εισπραξη των εσόδων των ΟΤΑ (άρθρο 277 παρ.1 Ν. 3852/2010). Εάν διαπιστώσει αδράνεια εισπραξης ζητεί από τα αρμόδια όργανα του Δήμου να προβούν σε απαραίτητες ενέργειες για την αποκατάσταση της εισπραξιμότητας . Εάν όμως διαπιστώσει ότι η αδράνεια συνεχίζεται τότε:

- Παραπέμπει τους αιρετούς κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης σε τριμελή επιτροπή προκειμένου να καταλογισθεί σε βάρος τους η θετική ζημιά που προκάλεσαν.
- Παραπέμπει τους υπαίτιους υπαλλήλους στο Ελεγκτικό Συνέδριο προκειμένου να καταλογισθεί και σε αυτούς η ζημιά που προκάλεσαν.

Ο έλεγχος διενεργείται με τη βοήθεια αριθμοδεικτών οικονομικής επίδοσης ώστε να παρακολουθείται η κανονικότητα της εισπραξης των εσόδων και να γίνεται αξιολόγηση σύμφωνα και με τις απαιτήσεις του άρθρου 277 του Ν. 3852/2010. Για την διευκόλυνση του ελέγχου και την εξαγωγή συμπερασμάτων το Ελεγκτικό Συνέδριο διαθέτει διαβαθμισμένα δικαιώματα πρόσβασης στην ειδική βάση δεδομένων των οικονομικών στοιχείων των ΟΤΑ που τηρούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών (Κόμβος Διαλειτουργικότητας Ν.4483/17).

Ενδεικτικά αναφέρουμε τους εξής αριθμοδείκτες οι οποίοι κατά περίπτωση μπορεί και να εξειδικεύονται:

- Ταμειακώς βεβαιωμένα έσοδα / προυπολογισθέντα έσοδα
- Εισπραχθέντα έσοδα/βεβαιωμένα έσοδα
- Εισπραχθέντα από ληξιπρόθεσμες οφειλές/ ληξιπρόθεσμες οφειλές

2.3.2 Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης

Το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, το οποίο συστάθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 2477/1997 και άρχισε να λειτουργεί από το 1998, αποτελεί έναν από τους παλαιότερους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης και το μοναδικό με γενική αρμοδιότητα ελέγχου του συνόλου σχεδόν των δημοσίων υπηρεσιών. Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. λειτουργεί πλέον σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 2 έως 7 του Ν. 3074/2002 (ΦΕΚ 296 Α΄4-12-2002), με τις οποίες αναβαθμίστηκε ο ρόλος του, μέσω της επέκτασης της ελεγκτικής του αρμοδιότητας και στα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στις δημόσιες επιχειρήσεις και στις επιχειρήσεις τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. Επίσης, με τον ίδιο νόμο ανατέθηκε στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των φορέων που ελέγχονται από αυτό και προβλέφθηκε η άσκηση από αυτό ειδικών ανακριτικών αρμοδιοτήτων για συγκεκριμένα αδικήματα στα οποία εμπλέκονται υπάλληλοι των ως άνω φορέων. (www.seedd.gr)

Με το Ν. 4320/2015 (άρθρο 8) το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. μεταφέρθηκε με τις αρμοδιότητες, τις Υπηρεσίες και τις δομές του στη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και με το άρθρο 1 του Π.Δ. 71/2015 η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς μεταφέρθηκε ως σύνολο Υπηρεσιών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. (www.seedd.gr)

Του Σώματος προΐσταται μετακλητός Ειδικός Γραμματέας, ο οποίος διορίζεται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. (παρ.3 άρθρο 28 Ν.1558/85)

Σκοπός της λειτουργίας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. είναι η διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης. Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. είναι αρμόδιο για τη διενέργεια επιθεωρήσεων, έκτακτων ελέγχων και ερευνών, τη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού για την

άσκηση ποινικής ή πειθαρχικής δίωξης και για τον έλεγχο των δηλώσεων της περιουσιακής κατάστασης υπαλλήλων, με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της διοίκησης, ιδιαίτερα δε την επισήμανση φαινομένων διαφθοράς, κακοδιοίκησης, αδιαφανών διαδικασιών, αναποτελεσματικότητας, χαμηλής παραγωγικότητας και ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. (παρ.1 άρθρο 2 Ν.3074/02)

Στην αρμοδιότητα του ανήκει ο έλεγχος των υπηρεσιών:

α) του Δημοσίου,

β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των επιχειρήσεων τους,

γ) των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και

δ) των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

Σημαντικά θέματα που προκύπτουν από τους ελέγχους του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ αφορούν:

- Είσπραξη και αξιοποίηση των εσόδων
- Υπεξαίρεση χρηματικών ποσών από υπαλλήλους
- Μη νόμιμη ή κανονική αξιοποίηση χρημάτων από επιχορηγήσεις
- Μη νόμιμες ενέργειες στη διαδικασία αδειοδότησης επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων
- Παραβιάσεις της αρχής της νομιμότητας στις διαδικασίες εκπόνησης μελετών, εκτέλεσης έργων και ανάθεση υπηρεσιών και προμηθειών
- Προβλήματα στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού
- Μη νόμιμες μεταδημοτεύσεις και εγγραφές στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Έκθεση Πεπραγμένων, 2010)

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. είναι όργανο εσωτερικού ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης και διενεργεί επιθεωρήσεις, ελέγχους και έρευνες κατ' αρχήν σύμφωνα με

το πρόγραμμα ελεγκτικής δράσης του Σώματος. Επίσης, μπορεί να διενεργεί και έκτακτους ελέγχους, επιθεωρήσεις και έρευνες οποτεδήποτε αυτό κριθεί επιβεβλημένο. Ο Ειδικός Γραμματέας εκδίδει τις εντολές για επιθεώρηση - έλεγχο:

- Αυτεπαγγέλτως

- Μετά από εντολή του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων
- Μετά από εντολή του οικείου Υπουργού ή Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τις Υπηρεσίες τους ή τα εποπτευόμενα από αυτούς Ν.Π.Δ.Δ. και κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

- Μετά από αίτημα του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή αίτημα του Συνηγόρου του Πολίτη ή του επικεφαλής Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής.

Για τη συγκρότηση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προβλέπονται εκατόν πενήντα δύο (152) θέσεις Επιθεωρητών-Ελεγκτών. Το ανθρώπινο δυναμικό του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προέρχεται από μονίμους υπαλλήλους διαφόρων υπηρεσιών με ποικίλες εξειδικεύσεις και διοικητικές εμπειρίες, όπως ακριβώς απαιτεί το εύρος του πεδίου δράσης και η πολυπλοκότητα του αντικειμένου του Σώματος. Ειδικότερα, οι Επιθεωρητές- Ελεγκτές είναι μόνιμοι υπάλληλοι του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού, κατηγορίας ΠΕ με βαθμό τουλάχιστον Δ΄ ή απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης με τετραετή τουλάχιστον υπηρεσία μετά την αποφοίτησή τους, οι οποίοι πρέπει να έχουν διακριθεί για την επαγγελματική τους κατάρτιση, την υπηρεσιακή επίδοση και το ήθος τους.

Οι Επιθεωρητές - Ελεγκτές για την εκπλήρωση του έργου τους, μπορούν να επισκέπτονται την ελεγχόμενη ή οποιαδήποτε εμπλεκόμενη Υπηρεσία που υπάγεται στην ελεγκτική αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., προκειμένου να διενεργήσουν τον έλεγχο και να διερευνήσουν επιτόπου την προς εξέταση υπόθεση.

2.3.3 Συνήγορος του Πολίτη

Ο Συνήγορος του Πολίτη ιδρύθηκε με τον Ν. 2477/1997, ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Οκτώβριο του 1998 και κατοχυρώθηκε στο Σύνταγμα μετά την αναθεώρηση του 2001 ως ανεξάρτητη αρχή. Η οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία του ρυθμίζονται με τους Ν. 3051/2002 και 3094/2003, καθώς και τον Κανονισμό Λειτουργίας του, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Ένας από τους στόχους αυτού του θεσμού είναι η διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των ΟΤΑ με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και της διαφθοράς και την τήρηση της νομιμότητας (Φουτράκης, 2010).

Στον Συνήγορο μπορεί να προσφύγει οποιοσδήποτε Έλληνας πολίτης ή αλλοδαπός και νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων που συναλλάσσεται με το ελληνικό Δημόσιο ή θίγεται από πράξεις του. Ο Συνήγορος επιλαμβάνεται κάθε θέματος που εμπίπτει στις αρμοδιότητές του ύστερα από ενυπόγραφη αναφορά κάθε άμεσα ενδιαφερόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου ή ένωσης προσώπων. Οι αναφορές εξετάζονται κατά θεματικές ενότητες, που οργανώνονται σε έξι Κύκλους Δραστηριότητας:

- Δικαιώματα του Ανθρώπου
- Κοινωνική Προστασία
- Ποιότητα Ζωής
- Σχέσεις Κράτους - Πολίτη
- Δικαιώματα του Παιδιού και
- Ίση Μεταχείριση. (Ετήσια Έκθεση ΣτΠ, 2016).

Ο Συνήγορος είναι αρμόδιος για διαφορές με υπηρεσίες του Δημοσίου, των ΟΤΑ, των ΝΠΔΔ και όσων ΝΠΙΔ ή επιχειρήσεων ελέγχονται έμμεσα ή άμεσα από το κράτος ή από ΟΤΑ. Τα πορίσματα των ελέγχων δημοσιεύονται σε ετήσιες εκθέσεις.

2.3.4. Συμπαραστάτης του Δημότη

Ο θεσμός του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης εισάγεται στην Ελληνική έννομη τάξη με το άρθρο 77 του Ν.3852/2010 (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ). Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, στους Δήμους άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, επιλέγεται κατόπιν προκηρύξεως, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας, ως Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης.

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του Δήμου, των νομικών του προσώπων και των επιχειρήσεων του και διαμεσολαβεί προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερόμενους (άρθρο 77 παρ. 3 Ν.3852/2010).

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η Ετήσια Έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου για τον απολογισμό της δημοτικής αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 217 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της.

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεων της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της Ετήσιας Έκθεσής του, όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι Ειδικές Προτάσεις του Συμπαραστάτη υποβάλλονται στον Δήμαρχο και κοινοποιούνται στο Δημοτικό Συμβούλιο και στον Γενικό Γραμματέα του Δήμου. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι Ειδικές Προτάσεις του Συμπαραστάτη αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου με φροντίδα των δημοτικών υπηρεσιών (άρθρο 77 παρ. 5 Ν.3852/2010).

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση του Προγράμματος “Καλλικράτης”, “ο συμπαραστάτης έχει ως αποστολή, πέραν από την έγκαιρη καταπολέμηση της κακοδιοίκησης, τη διασφάλιση της αμεροληψίας των δημοτικών αρχών, τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθώς και την αποσυμφόρηση του δημάρχου και άλλων αιρετών οργάνων του δήμου από τη συσσώρευση αιτημάτων και παραπόνων των πολιτών. Μέσω του συμπαραστάτη, θα αποτρέπονται πρόσθετες διαδικασίες (προσφυγές σε ελεγκτικούς μηχανισμούς και στη δικαιοσύνη), επειδή πολλά προβλήματα κακοδιοίκησης θα επιλύονται στο πλαίσιο του ίδιου Ο.Τ.Α., με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση διαδικασιών, πόρων, χρόνου, χρήματος και ελαχιστοποίηση της ταλαιπωρίας των πολιτών” (Ετήσια Έκθεση ΣΤΔ Δήμος Θεσσαλονίκης,2016)

2.3.5. Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας

Συστήνεται στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., η οποία είναι αρμόδια για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. και για τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών. (άρθρο 215 παρ. 2 του Ν. 3852/2010)

Σε κάθε Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. συστήνεται θέση προϊσταμένου αυτής, που φέρει τον τίτλο «Ελεγκτής Νομιμότητας», αντίστοιχη με θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας διορίζεται με πενταετή θητεία. (άρθρο 216 παρ. 1 του Ν. 3852/2010). Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., εφόσον αφορούν:

α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, (άρθρο 225 παρ. 1 του Ν. 3852/2010) όπως αποφάσεις που αφορούν τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, τον καθορισμό των πεζοδρομίων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, τον προσδιορισμό και λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων σε κοινόχρηστους χώρους κλπ

β) την ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών, Σε αυτήν την κατηγορία εντάσσονται οι κατακυρωτικές αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των Δήμων, που λαμβάνονται για την ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών.

γ) την αγορά και εκποίηση ακινήτων, (άρθρο 225 παρ. 1 του Ν. 3852/2010)

δ) την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων,

ε) την επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων. (άρθρο 225 παρ. 1 του Ν. 3852/2010)

στ) τη σύναψη κάθε μορφής συμβάσεων,

ζ) τη σύναψη δανείων,

η) τη διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος όταν τούτο προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία και

θ) τις διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Ο Ελεγκτής Νομιμότητας (μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. αρμόδιος είναι ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης) ελέγχει τη νομιμότητα της απόφασης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την παρέλευσή της στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. και εκδίδει υποχρεωτικά ειδική πράξη. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η απόφαση είναι παράνομη, τότε αυτή ακυρώνεται.

2.3.6 Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας

Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α. (εφεξής «Παρατηρητήριο») με σκοπό την κατάρτιση από τους Ο.Τ.Α. ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών και απολογισμών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην

ισχύουσα δημοσιονομική νομοθεσία, καθώς και η παρακολούθηση σε μηνιαία βάση της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων που εντάσσονται στο Μητρώο των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Το Παρατηρητήριο παρέχει γνώμη στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών επί των σχεδίων των προϋπολογισμών, διατυπώνοντας προτάσεις, προκειμένου να επιτευχθεί ο ανωτέρω σκοπός.

Αρμοδιότητα του Παρατηρητηρίου είναι ο έλεγχος της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού και της εν γένει πορείας των οικονομικών των ΟΤΑ, καθώς και των νομικών τους προσώπων, όπως αυτές αποτυπώνονται στον προϋπολογισμό τους, καθώς και στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης και στο πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμά του κάθε Δήμου.

Το Παρατηρητήριο αξιολογεί τις προβλέψεις των εσόδων που παρουσιάζουν οι Ο.Τ.Α. και διατυπώνει προτάσεις τροποποίησης τους, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο και ιδίως όταν τα έσοδα εμφανίζονται υπερεκτιμημένα και μη ρεαλιστικά. Για την ολοκλήρωση αυτών των αξιολογήσεων μπορεί να αντλήσει στοιχεία από την βάση δεδομένων οικονομικών στοιχείων των ΟΤΑ που τηρούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών (Αποφ. ΥΠΕΣ 2816/18 άρθρο 7)

Σε περίπτωση που διαπιστώσει απόκλιση από τους τριμηνιαίους δημοσιονομικούς στόχους άνω του δέκα τοις εκατό (10%), το Παρατηρητήριο ενημερώνει εντός ενός μηνός από τη λήξη του τριμήνου τον Ο.Τ.Α., την αρμόδια για την εποπτεία του Αρχή και το Υπουργείο Εσωτερικών, παρέχοντας οδηγίες και εισηγούμενο μεθόδους για τη διόρθωση της απόκλισης. Ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών λαμβάνοντας υπόψη τις επισημάνσεις του Παρατηρητηρίου υποδεικνύει στους Ο.Τ.Α. τις αναγκαίες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν ώστε να επιτευχθούν οι ανωτέρω διορθώσεις.

2.4 Τα έσοδα των ΟΤΑ

Το άρθρο 102 του Συντάγματος αναφέρει:

«Το κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά την διαχείριση των πόρων αυτών. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την απόδοση και κατανομή, μεταξύ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των φόρων ή τελών που καθορίζονται υπέρ αυτών και εισπράττονται από το κράτος. Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση συνεπάγεται και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τον καθορισμό και την είσπραξη τοπικών εσόδων απευθείας από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης».

Για τα έσοδα της τοπικής αυτοδιοίκησης οι βασικότερες διατάξεις περιέχονται στο ΒΔ της 24/09-20/10/1958 «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον νόμου των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων των Δήμων και των Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 171/Α)

Αναφορές για τα έσοδα των ΟΤΑ περιέχονται και στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας (ΕΧΤΑ κυρώθηκε με το νόμο 1850/89 ΦΕΚ 114/Α) και συγκεκριμένα στο άρθρο 9 του όπου αναφέρει:

«1. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν δικαίωμα, στα πλαίσια της εθνικής οικονομικής πολιτικής, σε έσοδα (πόρους) ίδια, επαρκή, τα οποία μπορούν να διαθέτουν ελεύθερα κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

2. Οι οικονομικοί πόροι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να είναι ανάλογοι με τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το Σύνταγμα ή το νόμο.

3. Ένα μέρος τουλάχιστον των οικονομικών πόρων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να προέρχεται από τοπικούς φόρους και τέλη, για τους οποίους έχουν το δικαίωμα να καθορίζουν το ύψος (συντελεστή), μέσα στα όρια του νόμου.

4. Τα οικονομικά συστήματα στα οποία βασίζονται οι πόροι που διαθέτουν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να είναι επαρκούς, ποικίλης και εξελικτικής φύσης, για να τους επιτρέπεται να παρακολουθούν, όσο είναι δυνατό στην πρακτική, την πραγματική εξέλιξη του κόστους άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

5. Η προστασία των οικονομικά πιο αδύνατων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης απαιτεί τη θέσπιση διαδικασιών ίσης οικονομικής κατανομής ή ισοδύναμων μέτρων, που αποσκοπούν στη διόρθωση (θεραπεία) των συνεπειών της άνισης κατανομής των σημαντικών χρηματοδοτικών πηγών καθώς και των βαρών τα οποία επωμίζονται. Τέτοιες διαδικασίες ή μέτρα δεν πρέπει να περιορίζουν τις ελευθερίες επιλογής των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στον τομέα της δικής τους ευθύνης.

6. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να εκφράζουν τη γνώμη τους με κατάλληλο τρόπο για τους τρόπους απόδοσης σε αυτούς των ανακατανεμόμενων εσόδων.»

Στο άρθρο 157 του Ν.3463/06 γίνεται η διάκριση των εσόδων των ΟΤΑ σε τακτικά και έκτακτα.

Τακτικά έσοδα είναι αυτά που προέρχονται:

- α) Από θεσμοθετημένους υπέρ αυτών πόρους.
- β) Από τα εισοδήματα της κινητής και ακίνητης περιουσίας.
- γ) Από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα.
- δ) Από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές και
- ε) από τοπικά δυνητικά τέλη, δικαιώματα και εισφορές.

Έκτακτα έσοδα είναι αυτά που προέρχονται:

- α) Από δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα και κληρονομίες.
- β) Από διάθεση, εκποίηση και εν γένει εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων.
- γ) Από συμμετοχή σε επιχειρηματική δραστηριότητα κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος.
- δ) Από τα κάθε είδους πρόστιμα ή άλλες διοικητικές κυρώσεις και
- ε) Από κάθε άλλη πηγή.

Εκτός της γενικής διάκρισης σε τακτικά και έκτακτα, τα έσοδα των ΟΤΑ κατατάσσονται με κριτήριο την προέλευσή τους και τις δαπάνες που επιτρέπεται από το νόμο να καλύψουν, σε γενικά ή ανειδίκευτα, ανταποδοτικά, ειδικευμένα και έκτακτα (Εγκ. Υπ. Εσωτ. 31727/1978 και 68587/1979).

Γενικά ή ανειδίκευτα είναι τα έσοδα, τα οποία, λόγω μη υπάρξεως κάποιου περιορισμού από το νόμο, μπορούν να διατεθούν για την κάλυψη οποιαδήποτε δαπάνης. Τέτοια έσοδα είναι π.χ. οι Κεντρικοί Αυτοτελής Πόροι, ο φόρος ηλεκτροδοτούμενων χώρων, το ΤΑΠ, το τέλος διαφήμισης κ.λ.π.

Ειδικευμένα είναι τα έσοδα που εισπράττει ένας Δήμος για την κάλυψη συγκεκριμένης δαπάνης και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να διατεθούν για να καλύψουν δαπάνη αλλότρια από αυτήν για την οποία εισπράχθηκαν. Συνήθως τέτοιες περιπτώσεις σχετίζονται με την εκτέλεση έργων, συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ΕΣΠΑ) κλπ.

Ανταποδοτικά έσοδα είναι αυτά που χρησιμοποιούνται μόνο για την κάλυψη των δαπανών που έχουν σχέση με τις υπηρεσίες, για τη λειτουργία των οποίων επιβάλλονται και εισπράττονται (τέλη καθαριότητας, ύδρευσης κ.λ.π.).

Τα έκτακτα έσοδα μπορεί να ανήκουν σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω κατηγορίες ανάλογα με την πηγή προέλευσής τους.

2.5. Βεβαίωση και Είσπραξη εσόδων

Βεβαίωση εσόδου νοείται η κατά τους κειμένους νόμους από τις αρμόδιες αρχές ή υπηρεσίες και όργανα των δήμων εκκαθάριση κάποιας απαιτήσεως των δήμων και ο προσδιορισμός του ποσού αυτής, του προσώπου του οφειλέτη, του είδους του εσόδου και της αιτίας για την οποία οφείλεται (άρθρο 3 Β.Δ. 17.5-15.6.1959)

Τα έσοδα των Δήμων εισπράττονται κυρίως με την σύνταξη βεβαιωτικού καταλόγου. (ΥΠΕΣΔΔΑ-ΕΔΕΧΥ Διαδικασίες Εφαρμογής Λογιστικού των Ο.Τ.Α. 2001)

Εξαίρεση της είσπραξης βάση βεβαιωτικού καταλόγου επιτρέπεται μόνο για τα έσοδα τα οποία εισπράττονται ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης του υπόχρεου κλπ, πριν περιέλθουν στο ταμείο οι σχετικοί τίτλοι βεβαίωσης ή για τα έσοδα των οποίων η βεβαίωση και η είσπραξη συμπίπτουν. Η βεβαίωση δηλαδή των εσόδων που εισπράττονται χωρίς τίτλο είσπραξης συνιστά την «οίκοθεν βεβαίωση» (άρθρα 5 και 53 Β.Δ. 17.5-15.6.1959) (ΥΠΕΣΔΔΑ-ΕΔΕΧΥ Διαδικασίες Εφαρμογής Λογιστικού των Ο.Τ.Α. 2001)

Αρμόδιο όργανο για την κατάρτιση βεβαιωτικών καταλόγων, εφόσον ο νόμος δεν προβλέπει διαφορετική ρύθμιση, είναι:

α) για τους Δήμους με πληθυσμό κάτω των 10.000 κατοίκων ο δήμαρχος και ένας ή δύο υπάλληλοι, που ορίζονται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και

β) για τους λοιπούς Δήμους η οικονομική υπηρεσία (ΥΠΕΣΔΔΑ-ΕΔΕΧΥ Διαδικασίες Εφαρμογής Λογιστικού των Ο.Τ.Α. 2001)

Η σχετική διαδικασία όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του Β.Δ. 17.5-15.6.1959 περιλαμβάνει:

1. Συγκέντρωση τίτλων βεβαίωσης των εσόδων από φόρους, τέλη, δικαιώματα κλπ.

2. Σύνταξη καταλόγων:

Τα στοιχεία των τίτλων βεβαίωσης καταχωρούνται σε καταλόγους ή καταστάσεις, όπου αναγράφονται ονομαστικά οι φορολογούμενοι και τα εισπρακτέα ποσά.

3. Γνωστοποίηση αποσπάσματος στον φορολογούμενο με απόδειξη: Η οριστικοποίηση της εγγραφής προϋποθέτει την αποστολή στον ενδιαφερόμενο ατομικής ειδοποίησης με απόσπασμα του βεβαιωτικού καταλόγου και πάροδο άπρακτης της προβλεπόμενης προθεσμίας προσφυγής του στο αρμόδιο δικαστήριο, ή απόρριψη αυτής. Η μη κοινοποίηση στον φορολογούμενο αποσπάσματος της φορολογικής εγγραφής έχει ως αποτέλεσμα τη μη οριστικοποίηση του νόμιμου τίτλου. Η ταμειακή βεβαίωση των εσόδων λαμβάνει χώρα μόνο μετά την οριστικοποίηση της εγγραφής στους βεβαιωτικούς καταλόγους. Συνεπώς, τυχόν ταμειακή βεβαίωση της οφειλής δεν είναι νόμιμη.

4. Οι βεβαιωτικοί κατάλογοι μετά την εκπνοή των νομίμων προθεσμιών για την άσκηση προσφυγής, υπογράφονται από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας, τον προϊστάμενο της αρμόδιας για την βεβαίωση υπηρεσίας και τον υπάλληλο που τους συνέταξε και σφραγίζονται με την σφραγίδα του Δήμου και αποτελούν πλέον τον νόμιμο τίτλο είσπραξης των βεβαιωθέντων εσόδων και η εγγραφή σε αυτούς είναι οριστική.

5. Ο βεβαιωτικός κατάλογος αποστέλλεται στο δημοτικό ταμείο συνοδευόμενο από περιληπτική κατάσταση που περιέχει το όνομα του Δήμου, το αρμόδιο ταμείο που θα κάνει την βεβαίωση, το είδος του εσόδου, τον συνολικό αριθμό των οφειλετών που περιλαμβάνονται και το ποσοτικό άθροισμα του τίτλου αριθμητικώς και ολογράφως.

Στο σημείο αυτό έχουμε την φάση της ταμειακής βεβαίωσης.

6. Οι οφειλότες των δήμων λαμβάνουν γνώση του χρέους τους με ατομική ειδοποίηση, η οποία αποστέλλεται σε αυτούς μέσα σε ένα μήνα από την ημέρα κατά την οποία ο κατάλογος βεβαιώθηκε στο ταμείο. Στην ατομική ειδοποίηση αναφέρονται τα στοιχεία και ο αριθμός φορολογικού μητρώου, εφόσον υπάρχει, του οφειλέτη, το είδος και το ποσό του χρέους, συμπεριλαμβανομένων των τόκων που έχουν ήδη υπολογισθεί κατά την κείμενη νομοθεσία, ο αριθμός και η χρονολογία καταχώρισης του χρέους ως δημοσίου εσόδου ή ο τίτλος στον οποίο βασίζεται το χρέος, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής αυτού, η μνεία ότι από την επομένη ημέρα της λήξης της νόμιμης προθεσμίας καταβολής του χρέους και μέχρι την τελική εξόφληση αυτού υπολογίζονται οι τόκοι και το πρόστιμο του άρθρου 6 του ν.δ.356/74 περί προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής.

Ο Δήμος εκτός από τις ατομικές ειδοποιήσεις, μπορεί με αποστολή ειδικών προσκλήσεων, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ), να καλεί τους οφειλότες του να εξοφλήσουν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους, ως τελευταία ειδοποίηση πριν εφαρμόσει σε βάρος τους τα προβλεπόμενα από τον νόμο αναγκαστικά μέτρα.

7. Η είσπραξη των εσόδων γίνεται από την ταμειακή υπηρεσία του δήμου. Όργανα είσπραξης των εσόδων των δήμων που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία είναι αποκλειστικά ο δημοτικός ταμίας και οι υπάλληλοι στους οποίους έχουν ανατεθεί καθήκοντα εισπράκτορα. (άρθρο 48 παρ. 1 Β.Δ. 17/5-15/6/1959).

Η είσπραξη κάθε φύσης δημοτικού εσόδου ενεργείται αποκλειστικά με την έκδοση διπλοτύπων και γραμματίων είσπραξης, τα οποία θεωρούνται από τον προϊστάμενο των οικονομικών υπηρεσιών του δήμου ή από τον προϊστάμενο που ορίζει ο Ο.Ε.Υ.

Συνοπτικά οι ενέργειες για τη βεβαίωση εσόδων με τους εκάστοτε υπευθύνους με βάση τον Οδηγό Διαδικασιών του Λογιστικού των Ο.Τ.Α. του ΥΠΕΣΔΔΑ-ΕΔΕΧΥ 2001 έχουν ως εξής:

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ
Συγκέντρωση τίτλων βεβαίωσης	Υπηρεσίες Δημοτικών προσόδων
Σύνταξη καταλόγων	Υπηρεσίες Δημοτικών προσόδων
Γνωστοποίηση αποσπάσματος στον φορολογούμενο με απόδειξη	Υπηρεσίες Δημοτικών προσόδων
Υπογραφή βεβαιωτικών καταλόγων	Δήμαρχος και προϊστάμενος της αρμόδιας για την βεβαίωση υπηρεσίας
Αποστολή καταλόγου στον ταμία	Δήμαρχος
Έλεγχος καταλόγου	Ταμίας
Έκδοση αποδεικτικού παραλαβής	Ταμίας
Καταχώριση στο βιβλίο εισπρακτέων εσόδων	Ταμίας
Παραλαβή αντιγράφων στην υπηρεσία βεβαίωσης και το λογιστήριο	
Ατομικές ειδοποιήσεις και «γενική πρόσκληση»	Ταμίας
Παράδοση αντιγράφου καταλόγου στους εισπράκτορες	Ταμίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ζήτημα της ομαλής διαδικασίας βεβαίωσης των εσόδων καθώς και της είσπραξης αυτών από τους ΟΤΑ, αποτέλεσε ένα ζήτημα το οποίο έχει απασχολήσει κατά καιρούς διάφορες Ελεγκτικές Αρχές οι οποίες έχουν προχωρήσει και στην δημοσίευση σχετικών εκθέσεων.

Κύριος στόχος αυτών των εκθέσεων είναι να επισημάνουν τις παθογένειες της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης στους ΟΤΑ, οι οποίες ευθύνονται για την απώλεια εσόδων.

Στο Κεφάλαιο αυτό θα αναφέρουμε συνοπτικά τα συμπεράσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τα έσοδα των ΟΤΑ βασιζόμενοι σε δυο εκθέσεις οι οποίες έχουν πρόσφατα δημοσιευτεί. Η πρώτη είναι η Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2014 (Δημοσιεύτηκε το 2017) και η δεύτερη, η Ειδική Έκθεση Οριζόντιου Ελέγχου Ιδίων Εσόδων χρήσης 2013, η οποία αφορά πέντε Δήμους και η οποία δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2015.

Επίσης για πρώτη φορά η ανεξάρτητη αρχή «Συνήγορος του Πολίτη» προχώρησε στη σύνταξη ειδικής έκθεσης με θέμα «Έσοδα Δήμων και Κράτος Δικαίου». Η παραπάνω έκθεση ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2018 και εμπεριέχει σημαντικές επισημάνσεις για το ζήτημα που εξετάζουμε.

3.1 Οι Εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, μετά από την δημοσίευση του Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87) και του άρθρου 52 του Ν. 4129/13 έχει αναλάβει τη διενέργεια δημοσιονομικού ελέγχου στα έσοδα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών τους προσώπων. Έτσι λοιπόν σε κάθε ετήσια έκθεση επιδιώκει να εντοπίσει πιθανές

πλημμέλειες κατά την εκκαθάριση βεβαίωση και εισπραξη των εσόδων, καθώς και κατηγορίες εσόδων στις οποίες παρουσιάζεται μικρός βαθμός εισπραξιμότητας. Ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν περιορίζεται μόνο σε ρόλο υπόδειξης επισημάνσεων και παρατηρήσεων, αλλά προβλέπεται και διαδικασία καταλογισμού στους υπευθύνους σε περιπτώσεις που από δόλο ή βαρεία αμέλεια ευθύνονται για την απώλεια εσόδων των Δήμων (άρθρο 52 του Ν.4129/2013)

Το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά το έτος 2012, ολοκλήρωσε τον έλεγχο σε 75 εκ των 325 Δήμων (23%) ενώ το 2013 ο έλεγχος ολοκληρώθηκε σε τριάντα οκτώ (38) Δήμους (ποσοστό 17% του συνόλου των Δήμων), εκ των οποίων οι είκοσι δύο είχαν ελεγχθεί και κατά το έτος 2012. Επίσης κατά το οικονομικό έτος 2014, ο έλεγχος ολοκληρώθηκε σε τριάντα επτά (37) Δήμους (ποσοστό 17% του συνόλου των Δήμων), εκ των οποίων είκοσι ένας είχαν ελεγχθεί και κατά το έτος 2013 και πέντε κατά το έτος 2012. Τέλος, επιχειρήθηκε η διαχρονική παρακολούθηση των κρίσιμων δεικτών σε Δήμους που ελέγχθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη. Βασικός στόχος του ελέγχου ήταν η παρακολούθηση της κανονικής εισπραξης των νομίμως βεβαιωθέντων εσόδων/απαιτήσεων των ελεγχόμενων φορέων. Ειδικότερα, επιδιώχθηκε να εντοπιστούν πιθανές πλημμέλειες κατά την εκκαθάριση και βεβαίωση των εσόδων, οι κατηγορίες εσόδων στις οποίες παρουσιάζεται μικρός βαθμός εισπραξιμότητας και τα αίτια αυτών, ουσιώδεις πλημμέλειες κατά τη λογιστική απεικόνιση, και τέλος, να προσδιοριστεί η αποτελεσματικότητα και ταχύτητα των μηχανισμών εισπραξης. (Ετήσια Έκθεση ΕΛΣυν 2014).

Από τον έλεγχο προέκυψαν τα παρακάτω συμπεράσματα:

- Σημαντική απόκλιση μεταξύ προϋπολογισθέντων και βεβαιωθέντων εσόδων κατά μέσο όρο σε ποσοστό 49%. Εκτός από την καθυστέρηση που παρατηρείται στην κανονική κατανομή των τακτικών εσόδων, οι βασικότερες άλλες αιτίες οφείλονται σε:
 - Αδυναμία προσδιορισμού της βάσης υπολογισμού των ιδίων εσόδων όπως πχ. τέλη καθαριότητας, τέλη επί των ακαθάριστων

εσόδων των επιχειρήσεων κλπ. Ο ακριβής προσδιορισμός αυτών των τελών, εν πολλοίς προϋποθέτει την βούληση του ίδιου του υπόχρεου να δηλώσει με ειλικρίνεια τη βάση υπολογισμού.

- Σκόπιμη υπερεκτίμηση των εσόδων για τις ανάγκες ισοσκέλισης του προϋπολογισμού. Πολλές φορές για να εκπληρωθεί η βασική αρχή ισοσκέλισης του προϋπολογισμού διογκώνουν οι ΟΤΑ τα έσοδα τους με αποτέλεσμα να καταλήγουμε σε εικονικούς προϋπολογισμούς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΜΕΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΩΝ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ)

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ	ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΠΡΟΫΠ/ΝΤΩΝ-ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΩΝ 2013
ΑΓΑΘΟΝΗΣΙΟΥ	1.608.053,00	518.247,66	67,77%
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ - ΕΛΑΤΕΙΑΣ		48,11%	
ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ	816.574,00	23.259,67	97,15%
ΔΟΜΟΚΟΥ		40,43%	
ΚΑΛΥΜΝΟΥ	3.817.478,86	2.229.861,80	41,59%
ΚΑΡΠΑΘΟΥ	5.475.202,85	5.749.214,88	-5%
ΚΑΣΟΥ	1.627.929,42	990.440,55	39,16%
ΚΩ	45.738.856,09	31.585.521,80	30,94%
ΛΑΜΙΑΣ		29,81%	
ΛΕΙΨΩΝ	2.641.217,10	498.793,64	81,12%
ΛΕΡΟΥ	4.093.914,96	35.863,81	99,12
ΛΟΚΡΩΝ		95,61%	
ΜΕΓΙΣΤΗΣ	591.382,34	380.957,71	35,58 %
ΝΙΣΥΡΟΥ	1.883.021,02	480.461,12	74,48%
ΠΑΤΜΟΥ	4.988.444,03	3.304.883,82	33,76%
ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	20.507.054,13	12.737.670,50	38%
ΡΟΔΟΥ	56.033.660,98	50.532.388,68	9,82%
ΣΤΥΛΙΔΑΣ			53,96%
ΣΥΜΗΣ	722.265,45	176.220,39	75,60%
ΤΗΛΟΥ	3.050.263,80	1.286.862,82	57,81%
ΧΑΛΚΗΣ	393.775,66	151.753,63	61,46 %

Πηγή: Ετήσια Έκθεση ΕλΣυν έτος 2014

- Τα έσοδα βεβαιώνονται και εισπράττονται με μεγάλη καθυστέρηση. Όπως διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην έκθεση του, κατά μέσο όρο το 70% των ανείσπρακτων απαιτήσεων την 31.12.2014 αντιστοιχούσε σε απαιτήσεις βεβαιωθείσες για πρώτη φορά σε προηγούμενα οικονομικά έτη. Επίσης παρατηρείται χαμηλός βαθμός εισπραξιμότητας ειδικά για κάποιες κατηγορίες εσόδων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2α. ΠΑΛΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ (ΑΝΕΙΣΠΡΑΚΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ > ΕΤΟΥΣ)

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΑΛΑΙΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΣ 2013	ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ 2013	ΕΛΕΓΧΟΣ 2012	ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ 2012
ΑΓΑΘΟΝΗΣΙΟΥ	30%	2%	28%		
ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	76%				
ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ	59%	71%	-12%		
ΑΜΑΡΙΟΥ	84%				
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ ΕΛΛΑΤΕΙΑΣ	79%	28%	50,8%		
ΑΝΩΓΕΙΩΝ	82%	80%	2%	83%	-1%
ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ	13%	15%	-2%	9%	4%
ΙΘΑΚΗΣ	52%				
ΚΑΛΥΜΝΟΥ	68%				
ΚΑΡΠΑΘΟΥ	71%				
ΚΑΣΟΥ	100%				
ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	89%			60%	29%
ΚΩ	87%				
ΛΑΜΙΑΣ	92%				
ΛΕΙΨΩΝ	63%	56%	7%		
ΛΕΡΟΥ	50%				
ΛΕΣΒΟΥ	59%	79%	-20%		
ΔΗΜΝΟΥ	60%	57%	3%		
ΔΟΚΡΩΝ	92%				
ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	58%				
ΜΕΓΙΣΤΗΣ	28%	66%	-38%	47%	-19%
ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	79%	60%	19%	81%	-2%
ΜΩΛΟΥ - ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	72 %	77%	-5%		
ΝΙΣΥΡΟΥ	97%	91 %	6%	90%	7%
ΠΑΤΜΟΥ	66%			70%	-4%
ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	65%	69%	-4%	66%	-1%
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	85%	90%	-5%		
ΡΟΔΟΥ	82%			77%	5%
ΣΤΥΛΙΔΑΣ	88%				
ΣΥΜΗΣ	70%	70%	0%	63%	7%
ΧΑΛΚΗΣ	76%	65%	11%	27%	49%

ΠΙΝΑΚΑΣ 2β. ΒΑΘΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΦΟΡΕΑΣ	ΑΝΕΙΣΠΡΑΚΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 31.12.2013 ΣΕ ΕΥΡΩ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 2014 ΣΕ ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΙΣΠΡΑΞΙΜΟΤΗΤΑ Σ
ΔΗΜΟΣ ΑΓΑΘΟΝΗΣΙΟΥ	7.308,71	7.096,87	97,1%
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	1.783.844,96	482.917,84	27%
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ	62.308,39	25.328,83	42%
ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΙΟΥ	417.103,66	81.717,51	19,5%
ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ - ΕΛΑΤΕΙΑΣ	1.587.599,79	142.664,05	9%
ΔΗΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ	1.232.505,88	225.869,19	18,3%
ΔΗΜΟΣ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ	33.987,80	12.413,80	36,52%
Δ.Ε.Υ.Α. ΡΕΘΥΜΝΟΥ	9.501.728,54	4.859.390,40	51%
ΔΗΜΟΣ ΛΕΡΟΥ	935.104,82	256.461,02	27%
ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ	245.516,39	71.910,24	29%
ΔΗΜΟΣ ΔΟΜΟΚΟΥ	1.018.566,57	304.182,10	30%
ΔΗΜΟΣ ΙΘΑΚΗΣ	270.854,81	90.067,74	33,2%
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ	2.610.392,76	204.406,18	7,8%
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΑΘΟΥ	2.462.529,09	367.101,51	15%
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΟΥ	70.863,62	6.259,24	8,8%
ΔΗΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	6.638.348,25	647.680,75	10%
ΔΗΜΟΣ ΚΩ	25.338.498,58	1.126.511,35	4,5%
ΔΗΜΟΣ ΛΑΜΙΑΣ	9.290.363,27	806.592,33	8,7%
ΔΗΜΟΣ ΛΕΙΨΩΝ	191.953,61	53.285,20	27,7%
ΔΗΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	9.216.062,38	1.475.022,52	16%
ΔΗΜΟΣ ΛΗΜΝΟΥ	1.983.668,11	633.851,74	32%
ΔΗΜΟΣ ΛΟΚΡΩΝ	15.897.575,20	687.737,16	4,3%
ΔΗΜΟΣ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	702.914,40	217.180,01	31%
ΔΗΜΟΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	3.290.945,95	955.627,40	29%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΜΟΥ	914.635,38	170.318,77	18,6%
ΔΗΜΟΣ ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	2.317.332,54	269.027,20	11,5%
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	8,191,678,38	1.580.737.16	19%
ΔΗΜΟΣ ΣΤΥΛΙΔΑΣ	1.185.032,40	165.935,11	14%
ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΗΣ	819.627,81	180.904,31	22%
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΗΣ	255.687,63	40.841,57	16%
ΣΥΝΟΛΑ:	100.012.006,49	14.568.301,94	ΜΕΣΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΙΣΠΡΑΞΙΜΟΤΗ ΤΑΣ 14,5 %

Πηγή Πίνακας 2α,2β: Ετήσια Έκθεση ΕΛΣυν έτος 2014

- Παρατηρείται διστακτικότητα στην εφαρμογή πολιτικών αύξησης της

εισπραξιμότητας όπως στέρηση φορολογικής ενημερότητας, επιβολή προσαυξήσεων, εκτέλεση αναγκαστικών μέτρων κλπ. Αυτές οι πολιτικές πολλές φορές εμπεριέχουν πολιτικό κόστος για αυτό παρατηρείται καθυστέρηση στην ανάληψη τους.

Σε παρόμοια αποτελέσματα κατέληξε και η ειδική έκθεση οριζόντιου ελέγχου ιδίων εσόδων πέντε Δήμων, οι οποίοι επελέγησαν με κριτήριο την τάξη μεγέθους των εσόδων, σύμφωνα με τη βάση δεδομένων που διατηρεί το Υπουργείο Εσωτερικών. Έτσι επελέγησαν οι Δήμοι: Θεσσαλονίκης 2^{ος}, Πειραιά 3^{ος}, Καλαμαριάς 5^{ος}, Ηρακλείου Κρήτης 6^{ος} και Γλυφάδας 47^{ος}. Ο έλεγχος ξεκίνησε στις 28-01-2015 και ολοκληρώθηκε στις 08-05-2015.

Το βασικό συμπέρασμα που ανέδειξε για άλλη μια φορά η έκθεση ήταν η αδυναμία των Δήμων να εξασφαλίσουν την πληρότητα των ιδίων εσόδων τους και να βελτιώσουν την εισπραξιμότητα των απαιτήσεων τους ως απόρροια α) των αδυναμιών του συστήματος εσωτερικών δικλίδων, β) των ελλείψεων και της πολυπλοκότητας στο νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο και γ) της ανεπαρκούς επικοινωνίας και συνεργασίας με τρίτους φορείς, με αποτέλεσμα τη σημαντική απώλεια εσόδων (Ειδική Έκθεση Ελέγχου Ιδίων Εσόδων, ΕλΣυν 2015)

Επίσης η έκθεση αυτή ανέδειξε τα κυριότερα προβλήματα που σχετίζονται με την βεβαίωση και είσπραξη των βασικότερων κατηγοριών εσόδων. Συγκεκριμένα για τα δημοτικά τέλη , δημοτικό φόρο και Τέλος Ακίνητης Περιουσίας εντοπίστηκαν αδυναμίες στην τήρηση στοιχείων των ακινήτων με αποτέλεσμα οι βεβαιωτικοί κατάλογοι να συντάσσονται με καθυστέρηση ειδικά για τα μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα. Η πολυπλοκότητα του νομοθετικού πλαισίου η οποία οδηγεί πολλές φορές σε διαφορετικές ερμηνείες μεταξύ των Δήμων, καθώς και η αδυναμία διασταύρωσης της ορθότητας των δεδομένων αποτελούν άλλους δυο λόγους εξ' αιτίας των οποίων τα διαφυγόντα έσοδα να ανέρχονται σε πολλά εκατομμύρια. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για τέσσερις από τους πέντε Δήμους, το συνολικό ποσό των επιστρεφόμενων τελών της ΔΕΗ για τη χρήση 2013 ανέρχεται σε ποσό 2,2 εκ. ευρώ.

Προβλήματα στον προσδιορισμό της δυνητικής βάσης οφειλετών καθώς και στην καθυστέρηση βεβαίωσης των καταλόγων παρουσιάζονται και στα τέλη των ακαθάριστων εσόδων των επιτηδευματιών και παρεπιδημούντων και στα πρόστιμα ΚΟΚ (εκκρεμούν 21,6 εκ. μη οριστικοποιημένων και μη βεβαιωμένων προστίμων)

Παρόμοια προβλήματα εντοπίζονται στα τέλη χρήσης κοινοχρήστων και στα τέλη και πρόστιμα διαφήμισης . Στους Δήμους που ελέγχθησαν δεν υπήρχαν αξιόπιστες βάσεις υπόχρεων. Οι αυτοψίες είχαν ατονήσει ως αποτέλεσμα κατάργησης της Δημοτικής Αστυνομίας.

Επίσης τονίζεται ο χαμηλός βαθμός εισπραξιμότητας ο οποίος κυμαίνεται μεταξύ 1,88% και 6,63%. Αυτό όπως επισημαίνεται στην έκθεση οφείλεται στην έλλειψη ξεκάθαρης πολιτικής βούλησης για εφαρμογή αναγκαστικών μέτρων είσπραξης, στην μη ορθή τήρηση και παρακολούθηση μητρώου οφειλετών και γενικότερα στην μη έγκαιρη εφαρμογή πρακτικών περιορισμού των αιτιών αύξησης των ανείσπρακτων απαιτήσεων.

3.2. Έκθεση του «Συνηγόρου του Πολίτη»

Η εικοσαετής εμπειρία του Συνηγόρου του Πολίτη για ζητήματα διαφορών μεταξύ Δήμων και πολιτών για θέματα επιβολής φόρων και τελών, αποτέλεσε το έναυσμα για την σύνταξη της έκθεσης «Έσοδα Δήμων και Κράτος Δικαίου» . Η έκθεση αυτή ασχολείται με τις βασικές πηγές ιδίων εσόδων των Δήμων καταγράφοντας την διαδικασία υπολογισμού, βεβαίωσης και είσπραξης τους, επισημαίνοντας τις παθογένειες σε όλες αυτές τις διαδικασίες. Ειδικότερα βάσει των αναφορών που κατατέθηκαν στην ανεξάρτητη αρχή τα έσοδα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο διερεύνησης είναι:

- Τα τέλη καθαριότητας και φωτισμού
- Τα τέλη ύδρευσης- αποχέτευσης

- Το Τέλος Ακίνητης Περιουσίας
- Τα τέλη κοιμητηρίων
- Τα ειδικά δυνητικά ανταποδοτικά τέλη
- Τα τέλη επί των ακαθάριστων εσόδων
- Τα τέλη χρήσης κοινόχρηστων χώρων
- Τα τέλη κατασκευής αποχετευτικών αγωγών και δικτύων ύδρευσης
- Τα διάφορα διοικητικά πρόστιμα

Τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει δεν διαφοροποιούνται από αυτά στα οποία κατέληξε το Ελεγκτικό Συνέδριο, δίνοντας όμως περισσότερο έμφαση στην ελλιπή αιτιολόγηση των κανονιστικών πράξεων, βάσει των οποίων επιβάλλονται τα δημοτικά τέλη και πρόστιμα, καθώς και στην πολυπλοκότητα του νομοθετικού πλαισίου η οποία αφήνει περιθώρια διαφορετικών αναγνώσεων.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν τα τέλη ύδρευσης και αποχέτευσης, όπου οι κλίμακες κατανάλωσης διαφοροποιούνται σημαντικά μεταξύ των Δήμων, χωρίς να αιτιολογείται η διαφοροποίηση ή ο καθορισμός της φορολογικής βάσης των τελών καθαριότητας. Παρατηρήθηκε ότι όχι μόνο παραβιάζεται πολλές φορές η αρχή της ανταποδοτικότητας, αλλά ο προσδιορισμός του εμβαδού επί του οποίου επιβάλλεται το τέλος, στηρίζεται σε ανακριβή ή εσφαλμένα στοιχεία.

Επίσης έχει παρατηρηθεί μεγάλη καθυστέρηση στην είσπραξη των προστίμων ΚΟΚ, που αποτελούν μια σημαντική πηγή εσόδου για τους Δήμους, ενώ πολλές φορές οι εκθέσεις βεβαίωσης των παραβάσεων συμπληρώνονται πλημμελώς με αποτέλεσμα να καθίστανται ακυρωτές.

Επίσης τονίζει την ελλιπή τεχνική υποδομή των Δήμων, την υποστελέχωση των Οικονομικών Υπηρεσιών, την ελλιπή επιμόρφωση των υπαλλήλων και την ανυπαρξία συστημάτων εσωτερικού ελέγχου για την πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχείριση φαινομένων κακοδιοίκησης. Επιπλέον καυτηριάζει την συνήθη πρακτική της Κεντρικής Εξουσίας να

επιτρέπει κατά καιρούς την διαγραφή προσαυξήσεων και προστίμων διαμορφώνοντας έτσι αρνητική φορολογική συνείδηση.

Τέλος στην έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη θίγεται και το θέμα της παραγραφής των αξιώσεων των Δήμων προς τους πολίτες. Οι κανόνες της παραγραφής του δικαιώματος του δήμου να επιβάλει στους υπόχρεους οποιοδήποτε δημοτικό φόρο, τέλος ή παρόμοιο οικονομικό βάρος (αποσβεστική προθεσμία) καθώς και της παραγραφής της αξιώσεως του δήμου να εισπράξει το ταμειακώς βεβαιωμένο έσοδο, είναι πολύ σημαντικοί τόσο για τους δήμους όσο και για τους υπόχρεους, διότι από τη μια πλευρά διασφαλίζουν τα συμφέροντα του δήμου και από την άλλη πλευρά αποτρέπουν την δημιουργία κλίματος ανασφάλειας και αβεβαιότητας για τους πολίτες.

Η προθεσμία και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις είναι πενταετής, κατ' εξαίρεση δε, για ορισμένα είδη εσόδων, εικοσαετής (άρθρα 2 και 6 ΑΝ 344/1968, άρθρο 32 Ν.4304/2014).

Η έκθεση καταλήγει ότι το ζήτημα της παραγραφής τυγχάνει διαφορετικών ερμηνειών όχι μόνο μεταξύ των Δήμων αλλά και των Ανωτάτων Δικαστηρίων οι οποίες πρέπει να αρθούν άμεσα.

4ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ - ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1869 και είναι ο δεύτερος σε πληθυσμό δήμος της Ελλάδας μετά τον Δήμο Αθηναίων. Με βάση την απογραφή του 2011 έχει μόνιμο πληθυσμό 325.182 κατοίκους. Καταλαμβάνει κυρίως την κεντρική έκταση της πόλης της Θεσσαλονίκης με το ιστορικό της κέντρο και τις περιοχές γύρω από αυτό, καθώς και τις συνοικίες που εκτείνονται προς τα ανατολικά της πόλης.

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, χωρίζεται σε δύο δημοτικές ενότητες (Θεσσαλονίκης και Τριανδρίας), ενώ η ενότητα Θεσσαλονίκης χωρίζεται σε 5 δημοτικές κοινότητες. Η διοικητική διάρθρωση του Δήμου απαρτίζεται από δυο Γενικές Διευθύνσεις, 22 Διευθύνσεις και 121 Τμήματα ενώ το σύνολο του έμψυχου δυναμικού ανέρχεται περίπου σε 3.800 υπαλλήλους.

4.1 Αντικείμενο Ελέγχου - Μεθοδολογία

Το αντικείμενο του ελέγχου εστιάζεται στα ίδια έσοδα του Δήμου Θεσσαλονίκης, όπως απεικονίζονται στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2014-2016, σύμφωνα με το κλαδικό λογιστικό σχέδιο Δήμων και Κοινοτήτων (Π.Δ. 315/30-12-99 ΦΕΚ-302 Α') καθώς και από τα απολογιστικά στοιχεία του έτους 2017. Αρχικά για να κατανοήσουμε τα μεγέθη, θα λάβουμε πληροφορίες από τις ετήσιες οικονομικές εκθέσεις, τον Ισολογισμό, τα Αποτελέσματα Χρήσης καθώς και τον Ταμειακό Προϋπολογισμό και Απολογισμό, παρουσιάζοντας βασικά οικονομικά στοιχεία με τη μορφή πινάκων και διαγραμμάτων με τη χρήση Excel.

ΠΙΝΑΚΑΣ1: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ			
(ποσά σε χιλ €)			
Κατηγορία Εσόδου	2014	2015	2016
Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	64.643	62.667	63.276
Έσοδα από φόρους - εισφορές - πρόστιμα - προσαυξήσεις	20.665	55.849	12.812
Τακτικές επιχορηγήσεις από κρατικό προϋπολογισμό	109.480	112.541	121.846
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	11.196	2.896	2.648
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	501	513	468
Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	11.771	9.866	13.818
Έκτακτα κέρδη	2		16.391
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	22.474	10.897	12.899
Έσοδα από προβλέψεις προηγ. Χρησεων	603		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	241.335	255.229	244.158
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	110.900	130.535	90.483
% Ιδίων/σύνολο εσόδων	45,95%	51,14%	37,06%

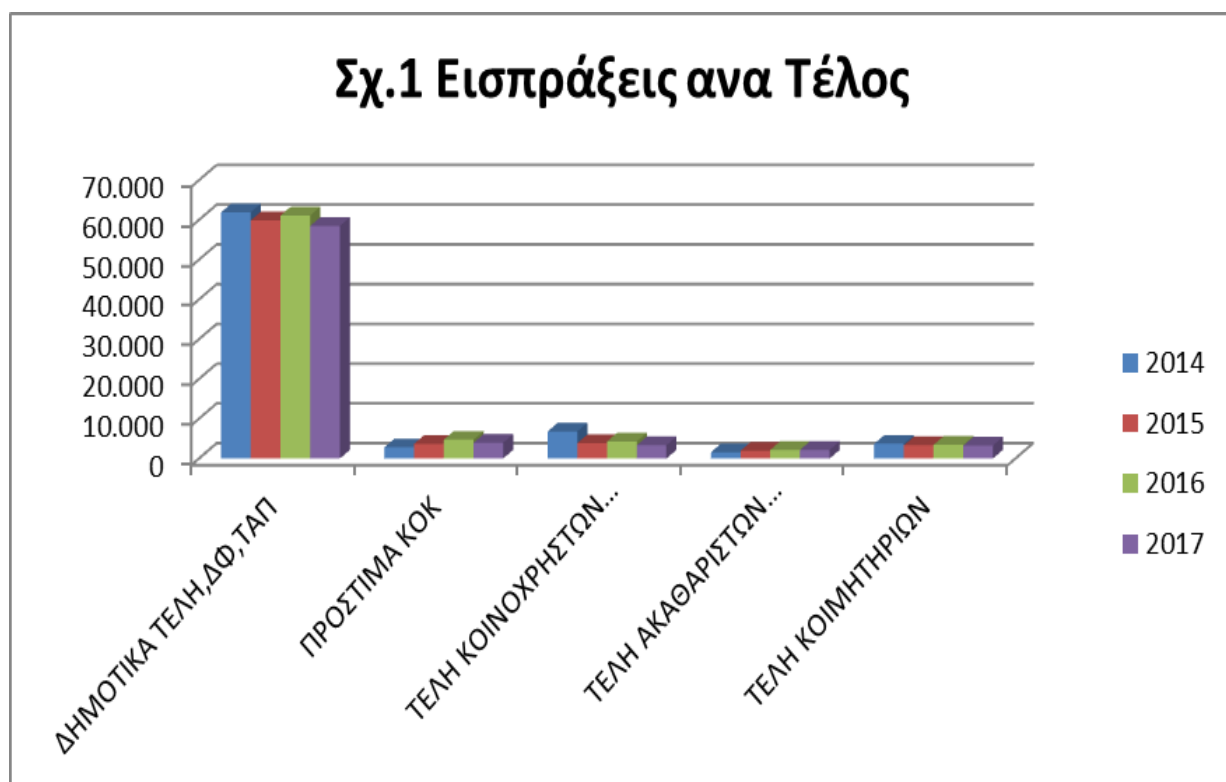
Πηγή : Ίδια πηγή

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, από το σύνολο των εσόδων σημαντική πηγή αποτελούν τα έσοδα από ιδίους πόρους. Ιδιαίτερα το έτος 2015 τα έσοδα από ιδίους πόρους αγγίζουν το 51,14% του συνόλου των εσόδων, ενώ το έτος 2016 παρουσιάζεται κάμψη. Οι πηγές των ιδίων εσόδων εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 :ΠΕΔΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΙΔΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ				
Κατηγορία Εσόδου (ποσά σε χιλ €)	Κωδικός Γ.Λ.	2014	2015	2016
Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	70+71+73	64.643	62.667	63.276
Έσοδα από φόρους - εισφορές - πρόστιμα - προσαυξήσεις	72	20.665	55.849	12.812
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	75	71	403	131
Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	81.01.11	2.546	206	897
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	76	501	513	468
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	82.01+82.07	22.474	10.897	12.899
Σύνολο		110.900	130.535	90.483

Πηγή: Ίδια πηγή

Από τον προηγούμενο πίνακα προκύπτει ότι σημαντική πηγή ιδίων εσόδων αποτελούν τα έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών, τα οποία αποτελούν το σημαντικότερο στοιχείο του κυκλοφορούντος ενεργητικού του Δήμου. Αποτελούνται κυρίως από Τέλη Καθαριότητας και Φωτισμού, το Τέλος Ακίνητης Περιουσίας, το Τέλος επί των Ακαθαρίστων Εσόδων των επιτηδευματιών και το Τέλος Χρήσης Κοινόχρηστων Χώρων. Επίσης σημαντική πηγή εσόδων αποτελούν τα έσοδα από φόρους, εισφορές, πρόστιμα και προσαυξήσεις, τα οποία κυρίως προέρχονται από τον Φόρο Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων και από τα πρόστιμα Κ.Ο.Κ. Για όλες αυτές τις πηγές εσόδων θα ασχοληθούμε στις επόμενες ενότητες.

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα εμφανίζονται οι σημαντικότερες πηγές ιδίων εσόδων και η διακύμανση που παρουσίασαν οι εισπράξεις κατά τη διάρκεια της τετραετίας.

Επίσης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η εξέλιξη των απαιτήσεων, όπως αυτές απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 : ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ			
(ποσά σε χιλ €)			
Απαιτήσεις	2014	2015	2016
Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	47.475	62.967	64.007
Επισφαλείς - Επίδικες απαιτήσεις και χρεώστες	44.309	77.183	77.180
Μείον: Προβλέψεις	-44.309	-68.534	-45.991
Σύνολο Απαιτήσεων	47.475	71.616	95.196
Μέσος όρος απαιτήσεων	58.150		
Σύνολο Ιδίων Εσόδων	110.900	130.535	90.483
Δείκτης Ανακύκλωσης Απαιτήσεων	1,91	2,24	1,56
Μέσος Χρόνος Είσπραξης Απαιτήσεων	196,63	167,05	241,00
Ποσοστό επισφαλών απαιτήσεων	93%	123%	121%

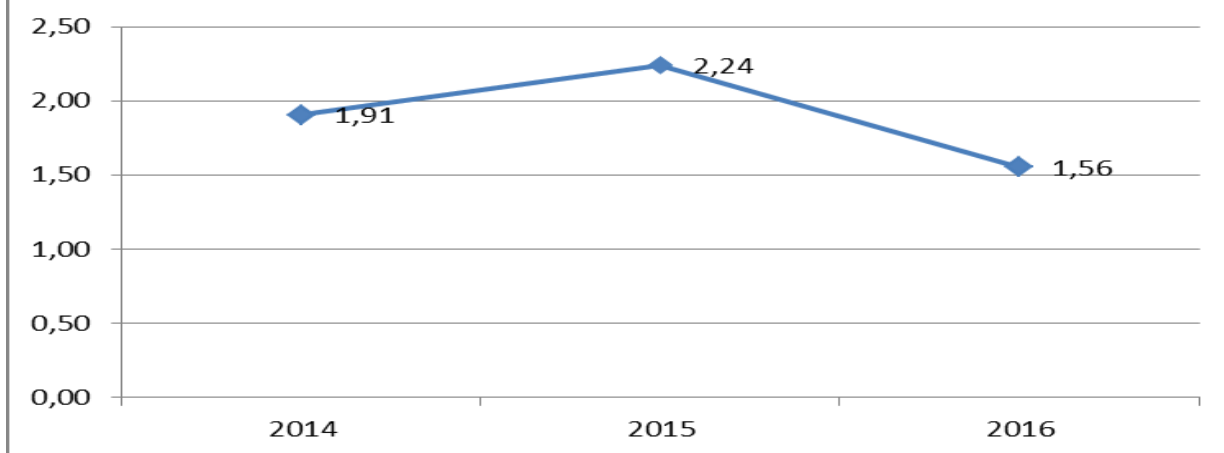
Πηγή: Ίδια πηγή

Ο πίνακας 3 εμφανίζει μια σημαντική μεταβολή στις ανείσπρακτες βεβαιωμένες απαιτήσεις, παρά το γεγονός της δημιουργίας σημαντικών προβλέψεων, κάτι που υποδηλώνει μία αυξανόμενη δυσκολία είσπραξης των απαιτήσεων. Συγκεκριμένα για την περίοδο 2014-2016 οι απαιτήσεις παρουσίασαν ανοδική πορεία σε ποσοστό 100,5%. Η μεταβολή αυτή κυρίως οφείλεται στη σύνταξη και βεβαίωση χρηματικών καταλόγων, κατόπιν πράξεων καταλογισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου για υποθέσεις υπεξαίρεσης των προηγούμενων χρήσεων.

Πληροφορίες επίσης μπορούμε να αντλήσουμε και από τη χρήση αριθμοδεικτών. Συγκεκριμένα:

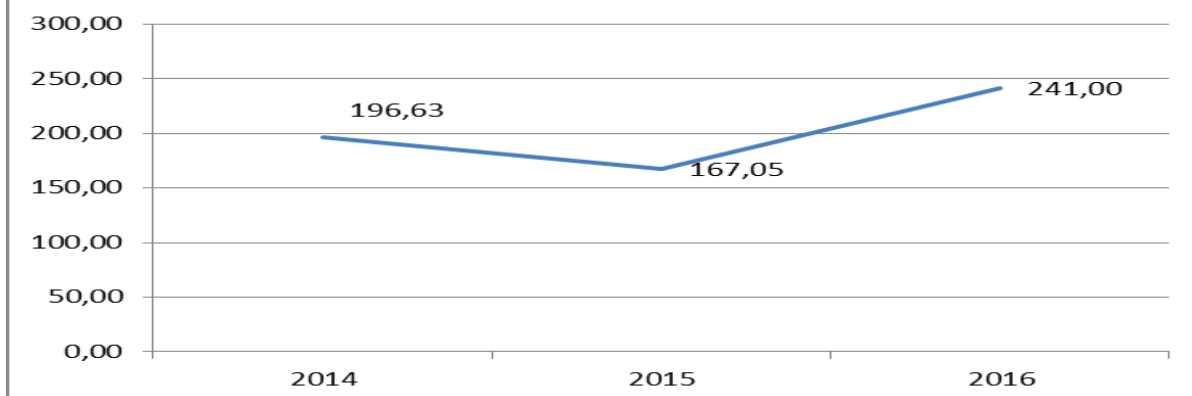
- ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (Ίδια έσοδα / Μ.Ο Απαιτήσεις) Υπολογίζεται εάν διαιρέσουμε τα ίδια έσοδα, με τον μέσο όρο των απαιτήσεων. Ο δείκτης αυτός αξιολογεί την ικανότητα του Δήμου να εισπράττει τις απαιτήσεις του. Η τιμή του δείκτη για να είναι ικανοποιητικός πρέπει να παίρνει τιμή 3-4. Στο Δήμο Θεσσαλονίκης ο δείκτης αυτός παρουσιάζει σημαντική πτώση το 2016, με αποτέλεσμα να απέχει σημαντικά από τον επιθυμητό στόχο.

Σχ. 2: Δείκτης Ανακύκλωσης Απαιτήσεων

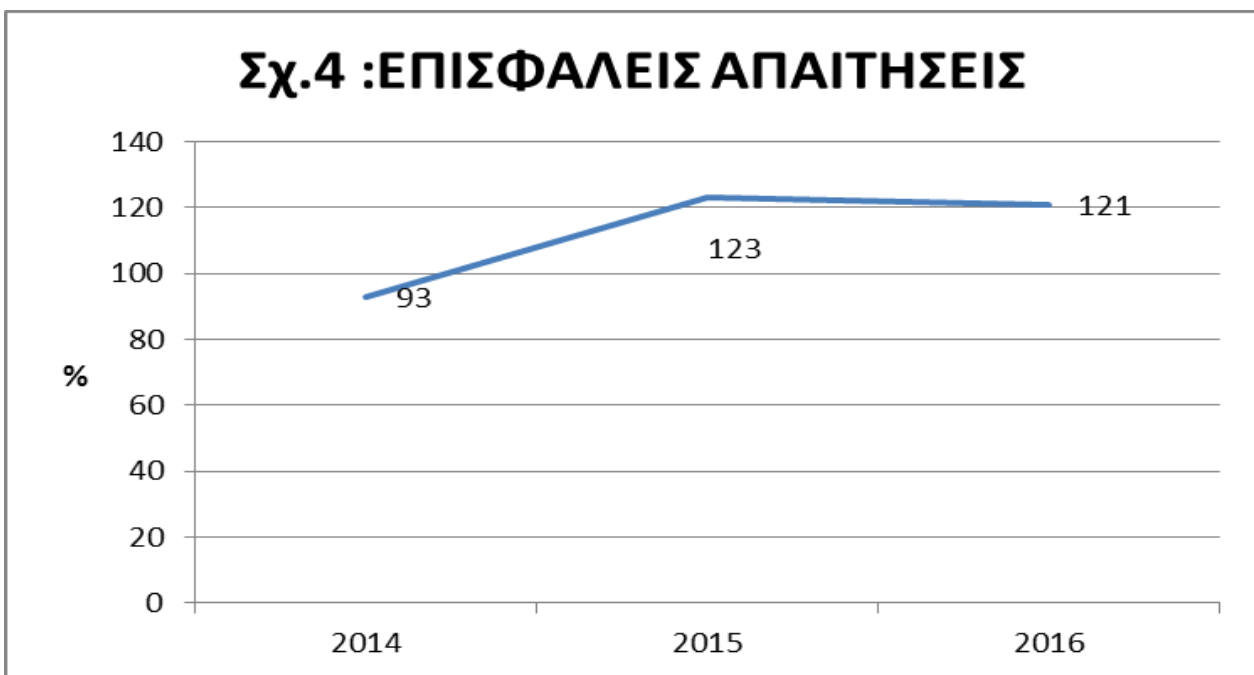

- ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (Μ.Ο Απαιτήσεις * 365 ημέρες / Ίδια Έσοδα). Υπολογίζεται εάν το αποτέλεσμα του πολλαπλασιασμού του μέσου όρου των Απαιτήσεων με τις 365 ημέρες, το διαιρέσουμε με τα ίδια έσοδα. Ο δείκτης αυτός δείχνει σε πόσες ημέρες ο Δήμος περιμένει να εισπράξει τις απαιτήσεις του, από τη στιγμή που βεβαιώθηκαν. Όσο μικρότερος είναι ο χρόνος αυτός, τόσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα είσπραξης, άρα καλύτερη η θέση του Δήμου από απόψεως χορηγουμένων πιστώσεων και μικρότερη η πιθανότητα ζημιών από επισφαλείς απαιτήσεις. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην είσπραξη των απαιτήσεων. Το έτος 2016 ο χρόνος αυτός αυξήθηκε σε ποσοστό 44,3%.

Σχ.3 : Μέσος Χρόνος Είσπραξης Απαιτήσεων

- ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (επισφαλείς + Επίδικες απαιτήσεις / Σύνολο Απαιτήσεων). Υπολογίζεται εάν διαιρέσουμε το σύνολο επισφαλών απαιτήσεων με τις συνολικές απαιτήσεις. Ο δείκτης αυτός μας δείχνει σε τι ποσοστό οι επισφαλείς απαιτήσεις συμμετέχουν στο σύνολο των απαιτήσεων. Ο δείκτης αυτός αποτελεί ένδειξη του επιπέδου αυστηρότητας που επιδεικνύει ο Δήμος στην είσπραξη των απαιτήσεων. Αύξηση του δείκτη αυτού παρέχει ένδειξη επιδείνωσης της δυνατότητας είσπραξης των απαιτήσεων, κάτι το οποίο διαφαίνεται και στο Δήμο Θεσσαλονίκης, αφού ο δείκτης παρουσιάζει σημαντική ανοδική πορεία από 93% το 2014 σε 121% το 2016.

Επίσης ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι κινήσεις των βεβαιωμένων απαιτήσεων από καταλόγους και η είσπραξη αυτών το έτος 2017, όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΣΥΝΟΛΟ ΒΕΒΑΙΩΜΕΝΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ

	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ
ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΕΩΣ 31/12/2016	140.853.214,73	2.431.590,30	255.383,85	138.166.240,58	1,73%
ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017 ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΧΡΗΣΗΣ	11.447.445,80	2.626.549,43	80.589,57	8.740.306,80	22,94%
ΣΥΝΟΛΑ	152.300.660,53	5.058.139,73	335.973,42	146.906.547,38	3,32%

Πηγή: Ίδια πηγή

Όπως παρατηρείται το ποσοστό είσπραξης επί των βεβαιωμένων απαιτήσεων είναι αρκετά χαμηλό και για τις βεβαιωμένες απαιτήσεις προηγούμενων χρήσεων μειώνεται ακόμη περισσότερο. Η πλειοψηφία των απαιτήσεων προέρχεται από καταλόγους βεβαιωμένους έως τη χρήση του 2016 και πρέπει να σημειωθεί πως υπόλοιπα Χρηματικών Καταλόγων εκκρεμούν από το 1987. Τα υπόλοιπα των βεβαιωμένων απαιτήσεων είναι ιδιαίτερα υψηλά και οφείλονται κυρίως στην αδυναμία είσπραξης των εσόδων από καταλογιστικές αποφάσεις, οι οποίες αγγίζουν τα 77,2 εκ. ευρώ. Το ποσό αυτό έχει υποστεί λογιστική προσαρμογή, αφού έχουν διενεργηθεί προβλέψεις ύψους 45,9 εκ. Στην τελευταία μάλιστα έκθεση ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2016, αναφέρεται ότι *«δεν κατέστη εφικτό να θεωρήσουμε ότι το ποσό αυτό θα είναι εισπραξιμο από τον Δήμο και ως εκ τούτου διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή παρουσίαση του στις οικονομικές καταστάσεις»*. (Ετήσια Έκθεση 2016, PKF Audit Tax & Business Advisory)

Επίσης, αξιοσημείωτη είναι και η καθυστέρηση στην είσπραξη εσόδων από πρόστιμα και παραβάσεις, ιδιαίτερα με τις παραβάσεις ΚΟΚ οι οποίες ανέρχονται σε 22,7 εκ. ευρώ. Καθυστερήσεις παρατηρούνται και στην είσπραξη που αφορά τα έσοδα επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών και στα τέλη κοινοχρήστων χώρων.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα υπόλοιπα των απαιτήσεων ανά έτος αρχικής βεβαίωσης και το ποσοστό που καλύπτουν επί του συνόλου των απαιτήσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ		
ΕΤΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗ 31/12/2017	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ
31/12/1987	21,54 €	0,00%
31/12/1989	3.611,24 €	0,00%
31/12/1990	3.145,03 €	0,00%
31/12/1991	89.798,62 €	0,06%
31/12/1992	295.446,14 €	0,20%
31/12/1993	1.187.274,18 €	0,81%
31/12/1994	22.873,12 €	0,02%
31/12/1995	499.271,52 €	0,34%
31/12/1996	590.589,68 €	0,40%
31/12/1997	116.677,53 €	0,08%
31/12/1998	608.962,84 €	0,41%
31/12/1999	1.609.788,84 €	1,10%
31/12/2000	2.160.740,67 €	1,47%
31/12/2001	1.903.201,56 €	1,30%
31/12/2002	1.526.698,60 €	1,04%
31/12/2003	993.823,27 €	0,68%
31/12/2004	979.499,08 €	0,67%
31/12/2005	2.647.012,36 €	1,80%
31/12/2006	2.905.819,26 €	1,98%
31/12/2007	1.763.052,83 €	1,20%
31/12/2008	3.367.334,69 €	2,29%
31/12/2009	6.807.134,44 €	4,63%
31/12/2010	25.119.994,24 €	17,10%
31/12/2011	1.908.265,84 €	1,30%
31/12/2012	4.574.671,24 €	3,11%
31/12/2013	4.611.990,42 €	3,14%
31/12/2014	17.724.983,12 €	12,07%
31/12/2015	50.750.249,01 €	34,55%
31/12/2016	3.394.309,67 €	2,31%
31/12/2017	8.740.306,80 €	5,95%
ΣΥΝΟΛΑ	146.906.547,38 €	100%

Πηγή: Ίδια πηγή

Επιπρόσθετα, ένα σημείο το οποίο χρήζει παρατήρησης, είναι ο σημαντικός χρόνος που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας βεβαίωσης των απαιτήσεων. Αποτέλεσμα αυτής της καθυστέρησης είναι να

βεβαιώνονται χρηματικοί κατάλογοι σε επόμενα οικονομικά έτη και όχι στο έτος που αφορούν. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το έτος 2017 βεβαιώθηκαν για πρώτη φορά έσοδα αξίας 20,5 εκ ευρώ (συμπεριλαμβάνει και τα έσοδα από τη ΔΕΗ), τα οποία αφορούσαν προηγούμενα οικονομικά έτη και σχετίζονταν με δημοτικά τέλη, φόρους και πρόστιμα. Παρόμοια εικόνα εμφανίζεται και στα προηγούμενα έτη.

Στις επόμενες ενότητες θα αναλύσουμε τις σημαντικότερες κατηγορίες εσόδου.

4.2 Δημοτικά τέλη-Δημοτικός φόρος –ΤΑΠ

Με τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του ΒΔ της 24/9-20/10/1958 «Περί των προσόδων των δήμων και κοινοτήτων», επιβλήθηκαν υπέρ των δήμων, τέλη καθαριότητας και φωτισμού, για τις παρεχόμενες από τους ΟΤΑ υπηρεσίες καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, περισυλλογής και αποκομιδής των απορριμμάτων καθώς και για την αντιμετώπιση των δαπανών ηλεκτροφωτισμού των κοινόχρηστων χώρων.

Το Τέλος Φωτισμού έπαυσε να υφίσταται ως αυτοτελές τέλος από την ημερομηνία εφαρμογής της παρ. 12 του άρθρου 25 του Ν 1828/89. Με την τελευταία αυτή διάταξη τα τέλη καθαριότητας και φωτισμού ενοποιήθηκαν σε ενιαίο ανταποδοτικό τέλος, το οποίο επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

Το Τέλος Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ) επιβλήθηκε με το άρθρο 24 του Ν.2130/93 και ο συντελεστής του καθορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου από 0,25% έως 0,35%. Στο Δήμο Θεσσαλονίκης οι συντελεστές που ισχύουν έχουν καθοριστεί με την υπ' αριθμ 1432/31-10-2017 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Η παραπάνω απόφαση, σε συνέχεια προηγούμενων αποφάσεων, προχωρεί σε διαχωρισμό των διοικητικών ορίων του Δήμου σε ζώνες Α' και Β'.

Ειδικότερα η Β΄ ζώνη περιλαμβάνει για κατοικίες, τις περιοχές που περικλείονται μεταξύ των οδών:

- Πλ. Βαρδαρίου, 26ης Οκτωβρίου, Δευκαλίωνος, όρια Δήμου Θεσσαλονίκης με Δήμο Αμπελοκήπων (Βασ.Γεωργίου), Μοναστηρίου, Πλ. Δημοκρατίας.
- Πλ. Μουσχουντή, Ολυμπιάδος, Ελ. Ζωγράφου, όρια Δήμου Αγ. Παύλου, όρια Δήμου Συκεών (Επταπυργίου, Ευρυμέδοντος, Σαχτούρη), Πλ. Μουσχουντή.
- Τις κατοικίες της Δημοτικής Ενότητας Τριανδρίας.

Η Α΄ ζώνη περιλαμβάνει όλα τα ακίνητα που βρίσκονται εκτός της ζώνης Β΄, όπως ορίστηκε παραπάνω και επιπλέον σε αυτή συμπεριλαμβάνονται οι οικοδομές που έχουν έστω και μία πρόσοψη στους δρόμους αυτής (είτε αποτελούν όρια περιοχής, είτε είναι μεμονωμένοι), καθώς και στις πλατείες από τις οποίες διέρχονται οι δρόμοι αυτοί, ανεξάρτητα από τη θέση εισόδου της οικοδομής.

Αναφορικά με τους επαγγελματικούς χώρους η ζώνη Α΄ περιλαμβάνει ακίνητα που περικλείονται μεταξύ των οδών:

- Κωλέπτη, Π.Σ.Σταθμού, Χρ. Πίψου, Αγ. Πάντων, Μοναστηρίου και Λαγκαδά σε όλο το μήκος, Αγ. Δημητρίου, Ηφαιστίωνος, Πλ. Μουσχουντή, Ολυμπιάδος, Αθηνάς, Αγ. Δημητρίου, Εθν. Αμύνης, Εγνατία, Καυταντζόγλου κάτω από την Εγνατία, Παπάφη, Κατσιμίδου, Λεωφόρος Καραμανλή Κωνσταντίνου μέχρι Βούλγαρη, Αλεξάνδρου Παπαναστασίου μέχρι Βούλγαρη, 25ης Μαρτίου, Κρήτης, Δελφών, Γαβριηλίδου, Καθ. Ρωσίδα και προς τη θάλασσα και από τις δύο πλευρές των οδών που αποτελούν τα όρια της περιοχής αυτής.
- όλες οι οικοδομές που έχουν έστω και μία πρόσοψη στους δρόμους που αναφέρονται παραπάνω (είτε αποτελούν όρια περιοχής, είτε αναφέρονται μεμονωμένοι), καθώς και στις

πλατείες από τις οποίες διέρχονται οι δρόμοι αυτοί, ανεξάρτητα από τη θέση εισόδου της οικοδομής.

Η Β' ζώνη περιλαμβάνει τα ακίνητα που βρίσκονται στις οδούς εκτός των παραπάνω που περικλείονται σε αυτές της Α' ζώνης, καθώς επίσης και τις επαγγελματικές στέγες της Δημοτικής Ενότητας Τριανδρίας.

Στις περιοχές της Α' ζώνης, επιβάλλεται υψηλότερη τιμή λόγω του μεγαλύτερου όγκου παραγομένων απορριμμάτων σε σχέση με τις περιοχές της Β' ζώνης. Ο μεγαλύτερος όγκος παραγομένων απορριμμάτων οφείλεται στη συγκέντρωση μεγαλύτερου αριθμού καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (εστιατόρια, καφετέριες, σούπερ μάρκετ) και λοιπών επαγγελματικών χώρων. Αυτό έχει ως συνέπεια την αύξηση των δαπανών για τις υπηρεσίες καθαριότητας (αύξηση αριθμού δρομολογίων των απορριμματοφόρων, αύξηση αριθμού χιλιομέτρων και κατά συνέπεια αύξηση στην κατανάλωση καυσίμων, αύξηση επισφάλειας της κίνησης των οχημάτων). Επιπλέον στις συγκεκριμένες περιοχές, λόγω παλαιότητας οικοδομών, πυκνής κατοίκησης και ανακαινίσεων που παρατηρούνται, υπάρχει αυξημένη ανάγκη για την αποκομιδή ογκωδών αντικειμένων.

Στις περιοχές της Β' ζώνης η κατοίκηση δεν είναι τόσο πυκνή, κάτι το οποίο αποδεικνύεται από τα τετραγωνικά μέτρα που αντιστοιχούν στις αναφερόμενες περιοχές Α' και Β' ζώνης, τόσο για τις κατοικίες όσο και για τους άλλους στεγασμένους χώρους, με συνέπεια ο όγκος απορριμμάτων να είναι μικρότερος και αναλογικά μικρότερες οι δαπάνες για τις παρεχόμενες υπηρεσίες καθαριότητας.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 1 του Ν.429/76), επειδή ισχύουν περισσότεροι των δύο συντελεστών, προσδιορίζεται πλασματικό εμβαδόν του χώρου, το οποίο πολλαπλασιαζόμενο με τον ενιαίο συντελεστή (αυτόν που αποστέλλεται στη ΔΕΗ) να αποδίδει ποσό τελών, ίσο προς αυτό που προκύπτει από το γινόμενο του πραγματικού εμβαδού με τον συντελεστή της κατηγορίας που ανήκει το ακίνητο. Στη ΔΕΗ για λόγους μηχανογράφησης, αποστέλλονται δύο συντελεστές, ένας για τις οικίες και

ένας για τους επαγγελματικούς χώρους. Η μετατροπή του πραγματικού εμβαδού ενός χώρου σε πλασματικά τετραγωνικά μέτρα, γίνεται πολλαπλασιάζοντας τα τετραγωνικά μέτρα του ακινήτου επί τον λόγο του συντελεστή της ζώνης που ανήκει το ακίνητο προς τον συντελεστή που αποστέλλεται στη ΔΕΗ.

Για ακίνητα (κατοικίες κ.λπ) Β' ζώνης και για ακίνητα (επαγγελματικοί χώροι) Α' ζώνης παραμένουν τα πραγματικά τετραγωνικά μέτρα του ακινήτου, διότι ο συντελεστής ταυτίζεται με αυτόν που αποστέλλεται στη ΔΕΗ. Για όλα τα υπόλοιπα ακίνητα υπολογίζεται πλασματικό εμβαδόν.

Οι δύο γενικοί συντελεστές Δημοτικών Τελών για τα ακίνητα του Δήμου Θεσσαλονίκης που κοινοποιούνται στη ΔΕΔΔΗΕ είναι οι εξής:

- Ο συντελεστής 1,37 €/τμ για τις κατοικίες, φιλανθρωπικά - νοσηλευτικά ιδρύματα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (πλην των ιδιωτικών κλινικών).

- Ο συντελεστής 4,53 €/τμ για τους χώρους άλλης χρήσης.

Για τον Δημοτικό Φόρο οι συντελεστές που κοινοποιούνται στη ΔΕΔΔΗΕ, είναι οι εξής:

- Ο συντελεστής 0,36 €/τμ για τον Δήμο Θεσσαλονίκης.
- Ο συντελεστής 0,15 €/τμ για τη Δημοτική Ενότητα Τριανδρίας.

Σημειώνεται ότι στον υπολογισμό του Δημοτικού Φόρου χρησιμοποιούνται, για όλα τα είδη των ακινήτων, τα πραγματικά τετραγωνικά μέτρα τους, διότι ο συντελεστής είναι ενιαίος για όλα τα ακίνητα, ανεξαρτήτως ζώνης ή είδος χρήσης, εκτός από την κατηγορία των μη στεγασμένων χώρων.

Τα τέλη και το ΤΑΠ συνεισπράττονται με τους λογαριασμούς κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος από τη ΔΕΗ ή τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, σε δόσεις ίσες προς τον αριθμό των εκδιδόμενων

μέσα στο έτος λογαριασμών (άρθρο 4 παρ. 1 Ν 25/75, άρθρο 43 παρ. 1β Ν 3979/2011).

Τα εισπραττόμενα από τη ΔΕΗ ή τον εναλλακτικό προμηθευτή ποσά αποδίδονται στο δικαιούχο δήμο, βάσει σχετικής εκκαθαριστικής κατάστασης, μέσα στο δεύτερο μήνα, από τη λήξη του μήνα στον οποίο ανήκουν λογιστικά οι λογαριασμοί (άρθρο 43 παρ. 1β Ν 3979/11). Π.χ. τα εισπραχθέντα τέλη του μηνός Ιανουαρίου αποδίδονται από τη ΔΕΗ ή τον εναλλακτικό προμηθευτή το Μάρτιο.

Επίσης στο πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα ο Δήμος αποστέλλει στοιχεία με μεταβολές στη ΔΕΗ για να ενσωματωθούν οι αλλαγές στους επόμενους λογαριασμούς, ενώ η ΔΕΗ από τη μεριά της, δυο φορές το χρόνο στέλνει αναλυτικές καταστάσεις με όλους τους μετρητές.

Όπως ισχύει για τους περισσότερους Δήμους, έτσι και για τον Δήμο Θεσσαλονίκης τα τέλη καθαριότητας και φωτισμού, ο φόρος ηλεκτροδοτούμενων χώρων και το τέλος ακίνητης περιουσίας (ΤΑΠ) αποτελούν την σημαντικότερη πηγή ιδίων εσόδων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6:ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ-ΦΟΡΟΣ-ΤΑΠ				
σε χιλ. ευρώ	2014	2015	2016	2017
φορος ηλεκτροδοτούμενων χωρων	7.158	6.941	6.931	6.819
τελη καθαριότητας	48.226	45.938	48.436	45.596
ταπ	6.563	7.013	5.776	6.088
ΣΥΝΟΛΑ ΕΣΟΔΩΝ	61.947	59.892	61.143	58.503
ΣΥΝΟΛΑ ΙΔΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	83.967	78.025	82.356	75.763
% ΣΥΝΟΛΑ ΕΣΟΔΩΝ/ΙΔΙΩΝ	74%	77%	74%	77%
ΕΙΣΠΡΑΤΤΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΔΕΗ	54.396	56.256	57.136	52.856

Πηγή: Ίδια πηγή

Στον παραπάνω πίνακα εκτός από την επιβεβαίωση της παραπάνω διαπίστωσης, παρατηρούμε ότι σχεδόν το σύνολο του εσόδου εισπράττεται μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ. Είναι προφανές ότι η εμπλοκή της ΔΕΗ ως τον βασικό μηχανισμό είσπραξης της απαίτησης προσδίδει ένα αίσθημα

ασφάλειας και σιγουριάς αφού παρέχει υψηλά επίπεδα εισπραξιμότητας, περιορίζοντας σημαντικά τις απώλειες.

Στον αντίποδα, η εξέλιξη όσων χρηματικών καταλόγων εκδίδονται και βεβαιώνονται από την υπηρεσία, όπου εμφανίζεται μια εντελώς διαφορετική εικόνα όπως αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΕΞΕΛΙΞΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ					
	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ
ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΕΩΣ 31/12/2016	4.075.044,20	350.787,33	39.136,93	3.685.119,94	8,61%
ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017	1.732.609,11	231.519,03	11.915,83	1.489.174,25	13,36%
ΣΥΝΟΛΑ	5.807.653,31	582.306,36	51.052,76	5.174.294,19	10,03%

Πηγή: Ίδια πηγή

Όπως παρατηρούμε έχει συσσωρευτεί ένα σημαντικό ποσό ανείσπρακτων τελών το οποίο διαρκώς αυξάνεται, ενώ το ποσοστό εισπραξιμότητας κινείται σε χαμηλά επίπεδα.

Ωστόσο ανακύπτουν σοβαρά ζητήματα, τα οποία περισσότερο συνδέονται με τον προσδιορισμό της φορολογητέας επιφάνειας επί της οποίας επιβάλλονται οι συντελεστές. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτών των τελών είναι ο κατά το δυνατόν ακριβής προσδιορισμός των τετραγωνικών μέτρων των ακινήτων επί των οποίων θα πρέπει να επιβληθούν οι συντελεστές. Ο Ν.25/1975 προβλέπει ότι τα τέλη υπολογίζονται με βάση το εμβαδόν των «εστεγασμένων ή μη εστεγασμένων χώρων, ανά μετρητή ηλεκτρικού ρεύματος» και η καταβολή του τέλους βαρύνει τον χρήστη του ακινήτου.

Για το πολεοδομικό συγκρότημα του Δήμου Θεσσαλονίκης το σύνολο των ακινήτων στα οποία επιβάλλονται τέλη, ανέρχονται περίπου σε 350.000. Το σύνολο των τετραγωνικών μέτρων οικιακής χρήσης ανέρχεται σε 14.746.852 τ.μ. ενώ των επαγγελματικών χώρων σε 5.818.599 τ.μ. Οι τιμές αυτές είναι διαρκώς μεταβαλλόμενες εξαιτίας πρωτίστως των αλλαγών χρήσης των ακινήτων καθώς και της διακοπής ηλεκτροδότησης πολλών μη χρησιμοποιημένων ακινήτων.

Το μείζον ζήτημα για τον Δήμο Θεσσαλονίκης αφορά την αδυναμία συλλογής και σύγκρισης των στοιχείων που τηρούνται στο μηχανογραφικό σύστημα, με άλλες βάσεις δεδομένων για την διαπίστωση της ορθότητας τους. Σε αυτό ακριβώς το σημείο παρατηρούνται αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων και ανεπαρκούς συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών, όχι μόνο μεταξύ των υπηρεσιών του Δήμου, αλλά και σε σχέση με τρίτους φορείς. Είναι χαρακτηριστικό ότι δεν υπάρχει κανένα επίπεδο επικοινωνίας για διασταύρωση στοιχείων, για παράδειγμα μεταξύ της Διεύθυνσης Πολεοδομίας που αποτελεί υπηρεσία του Δήμου, και το αρμόδιο τμήμα επιβολής δημοτικών τελών, ή ακόμα και με ανεξάρτητες αρχές όπως το Κτηματολόγιο ή τα Υποθηκοφυλάκεια.

Ιδιαίτερα την περίοδο που διανύουμε η διακοπή ηλεκτροδότησης και διαγραφής του καταναλωτή λόγω αδυναμίας πληρωμής των λογαριασμών της ΔΕΗ, αποτελεί σύνηθες φαινόμενο. Σε αυτή την περίπτωση ο προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας οφείλει να ενημερώσει τον οικείο Δήμο τα στοιχεία των οφειλών των υπόχρεων για να προχωρήσει ο Δήμος στη σύνταξη χρηματικών καταλόγων. Ο Δήμος Θεσσαλονίκης παραλαμβάνει κάθε μήνα καταστάσεις με απλήρωτες οφειλές δημοτικών τελών για όλους όσους διέκοψαν την παροχή ρεύματος, ώστε να κινήσει την διαδικασία σύνταξης χρηματικών καταλόγων για την αναζήτηση των οφειλομένων. Το ποσό αυτών των ανείσπρακτων τελών είναι ιδιαίτερα υψηλό, αρκεί να αναφερθεί ότι μόνο για το μήνα του Δεκεμβρίου του έτους 2017, ανέρχεται σε 173.558,58 ευρώ. Το ποσό αυτό προέρχεται κυρίως από μικροοφειλέτες, αφού αποτελεί πάγια τακτική της ΔΕΗ στον τελευταίο λογαριασμό που εκδίδει πριν την διακοπή της ηλεκτροδότησης, να εισπράττει μόνο τις δικές τις απαιτήσεις από την κατανάλωση ρεύματος, αφαιρώντας τα δημοτικά τέλη.

Ωστόσο η όλη διαδικασία αναζήτησης των οφειλομένων έχει αποδειχθεί αρκετά επίπονη, επειδή καθυστερεί η οριστικοποίηση των χρηματικών καταλόγων. Αυτό οφείλεται όχι μόνο στο γεγονός ότι η ίδια η διαδικασία είναι χρονοβόρα (αποστολή αποσπασμάτων, επίδοση, αναμονή

για άσκηση δικαιώματος προσφυγής κλπ) αλλά επιπλέον έχουν παρατηρηθεί σημαντικά λάθη πιστοποίησης των οφειλετών, λόγω λαθών στις καταχωρήσεις ΑΦΜ, διευθύνσεων, ονοματεπώνυμων κλπ. Επίσης ένα στοιχείο το οποίο δυσχεραίνει τον έλεγχο είναι ότι τα στοιχεία αυτά μέχρι και τον Μάιο του 2015, αποστέλλονταν από τη ΔΕΗ σε μη επεξεργάσιμη μορφή. Εξαιτίας των παραπάνω αιτιών, η υπηρεσία καθυστερεί σημαντικά να ολοκληρώσει τον έλεγχο για να αποστείλει αποσπάσματα χρηματικού καταλόγου στους οφειλέτες. Αξιοσημείωτο είναι το έτος 2018 η υπηρεσία επεξεργάζεται στοιχεία του 2013.

Ζήτημα ανακύπτει και με τα ακίνητα που ενώ δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές, διακόπτουν την ηλεκτροδότηση. Η ΔΕΗ δεν ενημερώνει για αυτές τις διακοπές, αν και έχει ζητηθεί επανειλημμένως η συνδρομή της, με αποτέλεσμα να είναι πολύ δύσκολος ο εντοπισμός τους. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να συνταχθεί χρηματικός κατάλογος για τα δημοτικά τέλη, ακόμα και αν το ακίνητο δεν χρησιμοποιείται. Κατά κύριο λόγο ο Δήμος στηρίζεται στην καλή πρόθεση των ιδιοκτητών να προσέλθουν εντός διμήνου στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου και να δηλώσουν την διακοπή ηλεκτροδότησης, όπως κανονικά υποχρεούνται.

Επίσης παρόμοιες δυσχέρειες παρατηρούνται και στην συνεργασία με λοιπούς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας εκτός ΔΕΗ, αφού οι περισσότερες εταιρίες στέλνουν στοιχεία καθυστερημένα.

4.3 Πρόστιμα ΚΟΚ

Μια σημαντική πηγή εσόδου αποτελούν τα πρόστιμα για παραβάσεις του ΚΟΚ κυρίως εξαιτίας της παράνομης στάθμευσης.

Με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 26 του Ν 1080/80 είχε ορισθεί ότι τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε περίπτωση: α) παράνομης στάθμευσης οχημάτων σε χώρους όπου απαγορεύεται η στάθμευση και β) στάθμευσης οχημάτων σε χώρους ελεγχόμενης στάθμευσης, χωρίς την καταβολή του καθορισμένου τέλους, αποδίδονται στο δήμο, στην περιφέρεια του οποίου βεβαιώθηκε η παράβαση. Με τις ίδιες διατάξεις

δόθηκε η δυνατότητα στα όργανα της ειδικής υπηρεσίας των ΟΤΑ (δημοτική αστυνομία), να επιβάλλουν τα ανωτέρω πρόστιμα, παράλληλα με τα αρμόδια αστυνομικά όργανα.

Στη συνέχεια, ο νόμος 1416/1984 (άρθρο 55) αντικαθιστώντας τις διατάξεις του άρθρου 26 του νόμου 1080/80 όρισε ότι αποδίδονται στους δήμους και στις κοινότητες όλα τα πρόστιμα που επιβάλλονται για παραβάσεις του ΚΟΚ, του ΝΔ 805/1971 και του ΑΝ 170/1967 και όχι μόνον αυτά που αφορούν στη στάθμευση των οχημάτων.

Νεότερες διατάξεις για τη διαδικασία βεβαίωσης των παραπάνω προστίμων θεσπίστηκαν αργότερα με το άρθρο 31 του Ν 2130/93, το οποίο και αποτελεί σήμερα την ισχύουσα για το θέμα αυτό νομοθεσία, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ισχύοντος ΚΟΚ και την ΚΥΑ 45881/2004 που ρυθμίζει την εισπραξη των προστίμων του ΚΟΚ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΣΧΕΣΗ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΩΝ - ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ 2014-2017												
σε χιλ. ευρώ	2014			2015			2016			2017		
	ΒΕΒΑΙΩΜ ΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑΞΕ ΙΣ	% ΕΙΣΠΡΑ %	ΒΕΒΑΙΩΜ ΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑΞΕ ΙΣ	% ΕΙΣΠΡ %	ΒΕΒΑΙΩΜ ΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑΞΕ ΙΣ	% ΕΙΣΠΡ %	ΒΕΒΑΙΩΜ ΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑΞΕ ΙΣ	% ΕΙΣΠΡ %
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΧΡΗΣΗ	1720	1719	99,94%	2575	2506	97%	4044	3922	97%	2774	2772	99,93%
ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	5917	637	11%	1866	209	11%	588	100	17%	2296	478	21%
ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΑΝΕΙΣΠΡΑΚΤΑ ΒΕΒΑΙΩΜΕΝΑ	18497	457	2%	23027	1002	4%	23579	704	3%	23415	676	3%
ΣΥΝΟΛΑ	26134	2813	11%	27468	3717	14%	28211	4726	17%	28485	3926	14%

Πηγή: Ίδια πηγή

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, το έτος 2014 υπήρξε σημαντική μείωση των εισπραχθέντων, η οποία οφείλεται στον περιορισμό

της βεβαίωσης κλήσεων λόγω της κατάργησης της Δημοτικής Αστυνομίας τον Σεπτέμβριο του 2013. Μετά την επανασύσταση της υπηρεσίας από το 2015 παρατηρείται μια αύξηση των ποσοστών ιδιαίτερα το 2016, παρότι η υπηρεσία δεν είναι επαρκώς στελεχωμένη, αφού από το σύνολο των 176 υπαλλήλων που απασχολούνταν στην Δημοτική Αστυνομία, σήμερα ο αριθμός αυτός κυμαίνεται σε 72 άτομα.

Ένα πρόβλημα το οποίο πρέπει να επισημανθεί, είναι η σημαντική καθυστέρηση που παρατηρείται στη βεβαίωση των κλήσεων η οποία συνήθως ολοκληρώνεται σε επόμενα οικονομικά έτη. Όπως αναφέρεται και στην Ειδική Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το Δήμο Θεσσαλονίκης που αφορούσε το έτος 2013, *«αυτή η πρακτική ουσιαστικά ακυρώνει την όποια προσπάθεια συμμόρφωσης και παραδειγματισμού των παραβατών και δεν συμβάλλει στη βελτίωση της εύρυθμης κυκλοφοριακής οργάνωσης του Δήμου»*.

Πράγματι, όπως προκύπτει και από τον Πίνακα 8 μεγάλο ποσοστό των βεβαιωμένων κλήσεων αφορούν προηγούμενα οικονομικά έτη. Αυτή η καθυστέρηση βεβαίωσης κυρίως οφείλεται στην αδυναμία διασταύρωσης στοιχείων και ταυτοποίησης των ιδιοκτητών των οχημάτων.

Ιδιαίτερα το γεγονός ότι δεν υπάρχει άμεση πρόσβαση στη βάση δεδομένων της Διεύθυνσης Συγκοινωνιών, επιτείνει το πρόβλημα, αφού η υπηρεσία δεν γνωρίζει τον κάτοχο του οχήματος, οπότε καθυστερεί η διαδικασία ολοκλήρωσης της διαδικασίας. Επιπλέον στο Πληροφοριακό Σύστημα του Δήμου δεν ακολουθείται μηχανογραφική διαδικασία μετάπτωσης επικαιροποιημένων δεδομένων, με αποτέλεσμα από τις συχνές μεταβιβάσεις των οχημάτων να υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ του πραγματικού κατόχου και αυτού που εμφανίζεται στο σύστημα. Επιπλέον μια ακόμα αδυναμία του συστήματος σχετίζεται με το γεγονός ότι ο ίδιος ο οφειλέτης είναι καταχωρημένος περισσότερες από μια φορές, με αποτέλεσμα ο χρήστης να μην γνωρίζει ποιον πρέπει να επιλέξει. Αυτό αποτελεί ένα ακόμα εμπόδιο που καθυστερεί τη βεβαίωση του χρηματικού

καταλόγου, αφού, όταν δεν υπάρχει σωστή πληροφορία, δεν μπορείς να βεβαιώσεις.

Στον Δήμο Θεσσαλονίκης εκδίδονται καθημερινά 400-600 κλήσεις, οι οποίες πρέπει αρχικά να καταχωρηθούν στο πληροφοριακό σύστημα και αφού αναζητηθούν τα στοιχεία των ιδιοκτητών, να αποσταλούν ειδοποιητήρια στους οφειλότες. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Δημοτικής Αστυνομίας, το δίμηνο Μαρτίου - Απριλίου 2018 στα πλαίσια των σταθερών καθημερινών ελέγχων βασικών οδών της πόλης, όπως οι: Τσιμισκή, Μητροπόλεως, Ι. Δραγούμη, Ελ. Βενιζέλου, Ερμού, Λ. Νίκης, Π. Μελά, Π.Π. Γερμανού, Φιλίππου, Αγγελάκη, Εθν. Αμύνης, Ολύμπου και Αγ. Δημητρίου, βεβαιώθηκαν συνολικά 26.642 τροχονομικές παραβάσεις του ΚΟΚ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΕΙΔΟΠΟΙΗΤΗΡΙΑ ΕΤΟΥΣ 2017					
A/A	ΑΡ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΟΣΟ
1.	10	ΟΝΟΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΞΕΝΑ) ΑΠΟ LEASING - ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ	32	14/2/2017	1.710,00 €
2.	18	ΔΥΟ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	2	16/1/2017	910,00 €
3.	20	ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	1	3/3/2017	2.100,00 €
4.	23	ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	1	15/3/2017	860,00 €
5.	31	3 ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑΧ.ΕΠΙΤΑΓΗ ΠΟΥ ΟΜΩΣ ΕΞΦΛΗΘΗΚΑΝ ΜΕ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟ ΠΟΣΟ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΑΓΡΑΦΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΛΗΣΗΣ	3	3/2/2017	240,00 €
6.	35	ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	1	28/4/2017	460,00 €
7.	88	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2010 ΕΩΣ 31/12/2010 ΜΕ ΑΦΜ	482	18/5/2017	22.830,00 €
8.	89	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2011 ΕΩΣ 31/12/2011 ΜΕ ΑΦΜ	623	18/5/2017	34.260,00 €
9.	91	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2012 ΕΩΣ 30/6/2012 ΜΕ ΑΦΜ	361	18/5/2017	18.290,00 €
10.	94	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/7/2012 ΕΩΣ 31/12/2012 ΜΕ ΑΦΜ	426	18/5/2017	24.010,00 €
11.	96	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2013 ΕΩΣ 30/6/2013 ΜΕ ΑΦΜ	615	18/5/2017	28.460,00 €
12.	98	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/7/2013 ΕΩΣ 31/12/2014 ΜΕ ΑΦΜ	548	18/5/2017	35.245,00 €
13.	100	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2015 ΕΩΣ 31/03/2015 ΜΕ ΑΦΜ	664	18/5/2017	34.130,00 €
14.	102	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/4/2015 ΕΩΣ 31/5/2015 ΜΕ ΑΦΜ	523	18/5/2017	30.530,00 €
15.	104	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/6/2015 ΕΩΣ 31/8/2015 ΜΕ ΑΦΜ	491	18/5/2017	69.450,00 €
16.	105	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/9/2015 ΕΩΣ 30/9/2015 ΜΕ ΑΦΜ	360	18/5/2017	30.460,00 €

17.	106	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/10/2015 ΕΩΣ 31/10/2015 ΜΕ ΑΦΜ	507	18/52017	43.795,00 €
18.	107	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/11/2015 ΕΩΣ 30/11/2015 ΜΕ ΑΦΜ	635	18/52017	62.712,50 €
19.	108	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/12/2015 ΕΩΣ 31/12/2015 ΜΕ ΑΦΜ	548	18/52017	45.672,50 €
20.	109	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2016 ΕΩΣ 9/2/2016 ΜΕ ΑΦΜ	551	18/52017	39.190,00 €
21.	110	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/3/2016 ΕΩΣ 31/3/2016 ΜΕ ΑΦΜ	551	18/52017	32.270,00 €
22.	111	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/4/2016 ΕΩΣ 30/4/2016 ΜΕ ΑΦΜ	403	18/52017	22.060,00 €
23.	112	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/5/2016 ΕΩΣ 30/6/2016 ΜΕ ΑΦΜ	661	18/52017	35.020,00 €
24.	113	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/7/2016 ΕΩΣ 15/8/2016 ΜΕ ΑΦΜ	601	18/52017	32.350,00 €
25.	114	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 16/8/2016 ΕΩΣ 31/8/2016 ΜΕ ΑΦΜ	626	18/52017	32.080,00 €
26.	115	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/9/2016 ΕΩΣ 15/9/2016 ΜΕ ΑΦΜ	654	18/52017	30.050,00 €
27.	116	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 16/9/2016 ΕΩΣ 30/9/2016 ΜΕ ΑΦΜ	782	18/52017	39.250,00 €
28.	117	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/10/2016 ΕΩΣ 15/10/2016 ΜΕ ΑΦΜ	609	18/52017	30.900,00 €
29.	118	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 16/10/2016 ΕΩΣ 31/10/2016 ΜΕ ΑΦΜ	650	18/52017	32.170,00 €
30.	119	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/11/2016 ΕΩΣ 10/11/2016 ΜΕ ΑΦΜ	628	18/52017	29.430,00 €
31.	120	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 11/11/2016 ΕΩΣ 20/11/2016 ΜΕ ΑΦΜ	384	18/52017	18.510,00 €
32.	121	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 21/11/2016 ΕΩΣ 30/11/2016 ΜΕ ΑΦΜ	423	18/52017	21.390,00 €
33.	122	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/12/2016 ΕΩΣ 15/12/2016 ΜΕ ΑΦΜ	520	18/52017	24.050,00 €
34.	123	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 16/12/2016 ΕΩΣ 31/12/2016 ΜΕ ΑΦΜ	449	18/52017	21.750,00 €
35.	124	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2010 ΕΩΣ 31/12/2014 ΧΩΡΙΣ ΑΦΜ	452	18/52017	26.685,00 €
36.	125	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2015 ΕΩΣ 31/12/2015 ΧΩΡΙΣ ΑΦΜ	462	18/52017	49.730,00 €
37.	126	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2016 ΕΩΣ 30/9/2016 ΧΩΡΙΣ ΑΦΜ	469	18/52017	22.770,00 €
38.	151	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/10/2016 ΕΩΣ 31/12/2016 ΧΩΡΙΣ ΑΦΜ	439	18/52017	19.590,00 €
39.	152	ΤΡΕΙΣ ΠΑΡΑΒ. ΤΡΟΧΑΙΑΣ	3	17/7/2017	1.054,50 €
40.	154	ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	1	24/7/2017	700,00 €
41.	155	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ 1/1/2008 ΕΩΣ 30/6/2017	315	27/9/2017	46.795,00 €
42.	156	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ 1/1/2008 ΕΩΣ 30/6/2017 ΧΩΡΙΣ ΑΦΜ	42	27/9/2017	6.300,00 €
43.	157	ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	1	27/9/2017	1.225,00 €
44.	158	ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	1	2/10/2017	400 €
45.	159	ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	1	11/10/2017	360,00 €
46.	160	ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	1	11/10/2017	2.000,00 €
47.	161	ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ	1	15/11/2017	350,00 €
		ΣΥΝΟΛΑ	17503		1.104.554,50 €

Πηγή: Ίδια πηγή

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, για το έτος 2017 έχουν αποσταλεί ειδοποιητήρια συνολικής αξίας 1,1 εκ. ευρώ, ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι στο σύνολο τους αφορούν παραβάσεις που ανατρέχουν πολλά χρόνια πίσω.

Μετά την πάροδο λίγων μηνών και αφού ολοκληρωθεί η διασταύρωση των δεδομένων του πληροφοριακού συστήματος του Δήμου και αυτών που αντλούνται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, αποστέλλονται τα στοιχεία στο Ταμείο, για την οριστική βεβαίωση των χρηματικών καταλόγων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΟΡΙΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017						
Α/Α	ΑΡ. ΚΑΤΑ Λ.	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΕΓΓΡΑΦΕ Σ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΡΙΣΙΚ.	ΠΟΣΟ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΒΕΒ. ΑΠΟ ΤΑΜΕΙΟ
1	104	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/6/2015 ΕΩΣ 31/8/2015 ΜΕ ΑΦΜ	412	25/8/2017	65.635,00 €	5/9/2017
2	107	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/11/2015 ΕΩΣ 30/11/2015 ΜΕ ΑΦΜ	527	25/8/2017	57.322,50 €	5/9/2017
3	7	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2015 ΕΩΣ 31/12/2015 ΜΕ ΑΦΜ	491	20/3/2017	57.005,00 €	3/4/2017
4	189	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2015 ΕΩΣ 31/12/2015 ΜΕ ΑΦΜ	533	20/4/2017	41.910,00 €	2/5/2017
5	108	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/12/2015 ΕΩΣ 31/12/2015 ΜΕ ΑΦΜ	453	25/8/2017	40.922,50 €	5/9/2017
6	106	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/10/2015 ΕΩΣ 31/10/2015 ΜΕ ΑΦΜ	400	25/8/2017	38.230,00 €	5/9/2017
7	116	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 16/9/2016 ΕΩΣ 30/9/2016 ΜΕ ΑΦΜ	622	31/8/2017	34.890,00 €	12/9/2017
8	181	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1-5-2016 ΕΩΣ 20-5-2016 ΜΕ ΑΦΜ	588	5/4/2017	33.615,00 €	2/5/2017
9	109	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2016 ΕΩΣ 9/2/2016 ΜΕ ΑΦΜ	453	25/8/2017	32.960,00 €	5/9/2017
10	176	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1-3-2016 ΕΩΣ 15-3-2016 ΜΕ ΑΦΜ	456	23/3/2017	31.770,00 €	3/4/2017
11	98	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/7/2013 ΕΩΣ 31/12/2014 ΜΕ ΑΦΜ	441	17/8/2017	31.055,00 €	5/9/2017
12	112	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/5/2016 ΕΩΣ 30/6/2016 ΜΕ ΑΦΜ	532	29/8/2017	30.370,00 €	5/9/2017
13	100	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2015 ΕΩΣ 31/3/2015 ΜΕ ΑΦΜ	535	17/8/2017	30.320,00 €	5/9/2017
14	114	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 16/8/2016 ΕΩΣ 31/8/2016 ΜΕ ΑΦΜ	533	31/8/2017	29.800,00 €	12/9/2017
15	62	ΑΠΟ 1/7/2014 ΕΩΣ 31/8/2014 (ΔΗΜΟΣ, ΤΡΟΧΑΙΑ) ΜΕ ΑΦΜ	146	25/1/2017	29.735,00 €	6/2/2017
16	71	ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΠΟ 01/01/2013 ΕΩΣ 09/12/2013 ΜΕ ΑΦΜ	172	28/11/2017	29.400,00 €	5/12/2017
17	110	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/3/2016 ΕΩΣ 31/3/2016 ΜΕ ΑΦΜ	465	29/8/2017	29.120,00 €	5/9/2017
18	113	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/7/2016 ΕΩΣ 15/8/2016 ΜΕ ΑΦΜ	486	29/8/2017	29.070,00 €	5/9/2017

19	60	ΑΠΟ 1/91/2014 ΕΩΣ 30/6/2014 (ΔΗΜΟΣ, ΤΡΟΧΑΙΑ, ΛΙΜΕΝΙΚΟ) ΜΕ ΑΦΜ	244	30/1/2017	28.950,00 €	6/2/2017
20	89	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2011 ΕΩΣ 31/12/2011 ΜΕ ΑΦΜ	513	17/8/2017	28.850,00 €	5/9/2017
21	190	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2016 ΕΩΣ 31/5/2016	444	20/4/2017	28.740,00 €	2/5/2017
22	118	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 16/10/2016 ΕΩΣ 31/10/2016 ΜΕ ΑΦΜ	528	5/9/2017	28.650,00 €	12/9/2017
23	179	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 11-4-2016 ΕΩΣ 20-4-2016 ΜΕ ΑΦΜ	496	30/3/2017	28.190,00 €	7/4/2017
24	102	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/4/2015 ΕΩΣ 30/5/2015 ΜΕ ΑΦΜ	454	17/8/2017	28.100,00 €	5/9/2017
25	105	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/9/2015 ΕΩΣ 30/9/2015 ΜΕ ΑΦΜ	294	25/8/2017	27.690,00 €	5/9/2017
26	117	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/10/2016 ΕΩΣ 15/10/2016 ΜΕ ΑΦΜ	494	31/8/2017	27.470,00 €	11/9/2017
27	192	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 11/7/2016 ΕΩΣ 31/7/2016	485	25/4/2017	27.320,00 €	2/5/2017
28	115	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/9/2016 ΕΩΣ 15/9/2016 ΜΕ ΑΦΜ	530	30/8/2017	27.150,00 €	5/9/2017
29	119	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/11/2016 ΕΩΣ 10/11/2016 ΜΕ ΑΦΜ	504	7/9/2017	26.370,00 €	14/9/2017
30	183	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/6/2016 ΕΩΣ 15/6/2016 ΜΕ ΑΦΜ	485	20/4/2017	26.320,00 €	2/5/2017
31	66	ΑΠΟ 1/9/2014 ΕΩΣ 30/9/2014 (ΔΗΜΟΣ, ΤΡΟΧ/Α) ΜΕ ΑΦΜ	297	27/1/2017	26.135,00 €	6/2/2017
32	96	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/1/2013 ΕΩΣ 30/6/2013 ΜΕ ΑΦΜ	492	17/8/2017	24.920,00 €	5/9/2017
33	175	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1-1-2016 ΕΩΣ 29-2-2016 ΜΕ ΑΦΜ	323	4/4/2017	23.370,00 €	10/4/2017
34	178	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1-4-2016 ΕΩΣ 10-4-2016 ΜΕ ΑΦΜ	376	28/3/2017	22.880,00 €	7/4/2017
35	174	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1-1-2011 ΕΩΣ 31-12-2011 ΜΕ ΑΦΜ	373	22/3/2017	21.740,00 €	3/4/2017
36	184	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 16/6/2016 ΕΩΣ 30/6/2016	429	25/4/2017	21.690,00 €	2/5/2017
37	122	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/12/2016 ΕΩΣ 15/12/2016 ΜΕ ΑΦΜ	414	12/9/2017	21.560,00 €	18/9/2017
38	182	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 21/5/2016 ΕΩΣ 31/5/2016 ΜΕ ΑΦΜ	412	20/4/2017	21.500,00 €	2/5/2017
39	171	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1-1-2010 ΕΩΣ 30-6-2010 ΜΕ ΑΦΜ	585	20/3/2017	21.050,00 €	3/4/2017
40	94	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/7/2012 ΕΩΣ 31/12/2012 ΜΕ ΑΦΜ	396	17/8/2017	20.790,00 €	5/9/2017
41	40	ΑΠΟ 21/11/2015 ΕΩΣ 30/11/2015 (ΔΗΜ.ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ - ΕΙΔΟΣ 9) ΜΕ ΑΦΜ	271	20/4/2017	20.450,00 €	2/5/2017
42	43	ΑΠΟ 1-1-1995 ΕΩΣ 31-12-2014 (ΕΠΑ, ΔΗΜΟΣ, ΤΡΟΧΑΙΑ, ΛΙΜΕΝΙΚΟΠΑΤΑ, ΑΡΘΡΟ 48,) ΜΕ ΑΦΜ - ΑΠΟ ΚΑΤ. 65 Νο5	366	17/8/2017	19.890,98 €	5/9/2017
43	111	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 1/4/2016 ΕΩΣ 30/4/2016 ΜΕ ΑΦΜ	337	29/8/2017	19.750,00 €	5/9/2017
44	121	ΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ 21/11/2016 ΕΩΣ 30/11/2016 ΜΕ ΑΦΜ	345	8/9/2017	19.460,00 €	14/9/2017
45	86	ΑΠΟ 1-1-1998 ΕΩΣ 31-12-2014 (ΕΠΑ, ΔΗΜΟΣ, ΤΡΟΧΑΙΑ, ΛΙΜΕΝΙΚΟ, ΠΑΤΑ, ΑΡΘΡΟ 48,) ΜΕ ΑΦΜ - ΑΠΟ ΚΑΤ. 65 Νο8	413	17/8/2017	19.056,34 €	5/9/2017

Πηγή: Ίδια πηγή

Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζουμε τους πιο σημαντικούς χρηματικούς καταλόγους που βεβαιώθηκαν κατά το έτος 2017. Όπως προκύπτει ακόμα και σήμερα βεβαιώνονται κατάλογοι που ανατρέχουν πολλά χρόνια πίσω. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Νο 86 χρηματικός κατάλογος (με αύξων αριθμό 45) εμπεριέχει παραβάσεις από το 1998.

Συνολικά για το έτος 2017 ήταν σε εκκρεμότητα 193 χρηματικοί κατάλογοι παρελθόντων οικονομικών ετών, εκ των οποίων 133 βεβαιώθηκαν οριστικά από το ταμείο με συνολική αξία 2,01 εκ. ευρώ. Για τους υπόλοιπους καταλόγους πρέπει να συνεχιστεί η διαδικασία αναζήτησης στοιχείων.

Είναι σαφές ότι, αν δεν ληφθούν δραστικά μέτρα, η κατάσταση θα επιδεινώνεται, αφού ο όγκος των δεδομένων που πρέπει να ελεγχθούν είναι πολύ μεγάλος και η προεργασία που απαιτείται είναι χρονοβόρα. Η υπηρεσία δίνει προτεραιότητα στις κλήσεις που έχουν ταυτοποιηθεί, ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία είσπραξης, ενώ οι υπόλοιπες τίθενται αναγκαστικά σε αναμονή, για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Το πρόβλημα οξύνεται ακόμα περισσότερο αφού ο όγκος των κλήσεων επί των οποίων ακόμα δεν έχει ξεκινήσει η διαδικασία επεξεργασίας τους, είναι τεράστιος και αριθμείται σε δεκάδες χιλιάδες κλήσεις.

4.4 Τέλη Κοινόχρηστων Χώρων

Το τέλος χρήσης κοινόχρηστων χώρων ρυθμίζεται από το άρθρο 13 του ΒΔ της 24/9-20/10/1958, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Ν 1080/80 και τροποποιήθηκε με μεταγενέστερες διατάξεις. Πρόκειται για τέλος ανταποδοτικού χαρακτήρα, με την έννοια ότι είναι ανάλογο του οφέλους που αποκομίζει ο φορολογούμενος από τη χρήση του παραχωρούμενου χώρου

Κοινόχρηστα είναι τα πράγματα, τα οποία σύμφωνα με το νόμο ή τη βούληση του ιδιοκτήτη τους προορίζονται για κοινή χρήση. Τα τμήματα των

κοινοχρήστων χώρων, των οποίων επιτρέπεται η παραχώρηση της χρήσης, καθορίζονται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

Το τέλος χρήσης κοινόχρηστων χώρων καθορίζεται με κανονιστική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου (άρθρο 13 παρ. 3 ΒΔ 24/9-20/10/1958, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Ν 1080/80 και τροποποιήθηκε από το άρθρο 16 του Ν 3254/2004 και το άρθρο 50 του Ν 4257/2014), η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της οικονομικής επιτροπής βάσει του άρθρου 72 παρ. 1ζ του Ν 3852/2010.

Για το Δήμο Θεσσαλονίκης, εξακολουθούν και είναι σε ισχύ αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου που ορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις σε κάθε περιοχή ,για την χορήγηση αδειών σε κοινόχρηστους χώρους. Επισημαίνεται ότι βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση οποιασδήποτε μορφής αδειάς από το Δήμο Θεσσαλονίκης είναι:

- η μη ύπαρξη, εις βάρος του ενδιαφερόμενου, βεβαιωμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών προς αυτόν, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εκκρεμοδικίας και του διακανονισμού καταβολής αυτών, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.
- η εξόφληση οποιασδήποτε εκκαθαρισμένης οφειλής προς το Δήμο Θεσσαλονίκης και από οποιαδήποτε αιτία και αν αυτή προέρχεται.
- η εκπλήρωση των τρεχουσών υποχρεώσεων του ως προς την καταβολή του Δημοτικού Φόρου 0,50% ή 5%. Σε περιπτώσεις που υπάρχουν οφειλές παρελθόντων ετών του προαναφερόμενου δημοτικού φόρου, είναι απαραίτητη η προσκόμιση φορολογικών στοιχείων για τον υπολογισμό της φορολογητέας ύλης του εκάστοτε έτους.

Με την υπ' αριθμ. 1431/31-10-2017 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου καθορίζονται τα τέλη για την χρήση των κοινόχρηστων χώρων, καθώς και ο αριθμός των δόσεων. Ειδικότερα προβλέπεται :

Α) Για τις επιχειρήσεις που ανανεώνεται η άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου:

1. Για ποσό έως 400,00€ εφ' άπαξ καταβολή έως 28/2/2018 και χορήγηση της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου.

2. Για ποσό από 400,01€ έως 1.000,00€ σε δύο (2) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις, η πρώτη μέχρι 28/02/2018 και η δεύτερη μέχρι 30/04/2018.

3. Για ποσό από 1.000,01€ έως 2.000,00€ σε τρεις (3) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις, η πρώτη μέχρι 28/02/2018, η δεύτερη μέχρι 30/04/2018 και η τρίτη μέχρι 30/06/2018.

4. Για ποσό από 2.000,01€ και πάνω σε τέσσερις (4) διμηνιαίες δόσεις, η πρώτη μέχρι 28/02/2018 το ύψος της οποίας θα ανέρχεται στο 30% του ετήσιου τέλους και τρεις ισόποσες του υπολειπόμενου ετήσιου τέλους έως 30/04/2018, έως 30/06/2018 και έως 31/08/2018 αντίστοιχα.

B) Για τις επιχειρήσεις που εκδίδεται για πρώτη φορά άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου:

1. Για ποσό έως 400,00€ εφ' άπαξ καταβολή εντός 30 ημερών από την τελευταία έγκριση. (π.χ. έγκριση τροχαίας 20/9/2018 – εμπρόθεσμη καταβολή έως 19/10/2018).

2. Για ποσό από 400,01€ έως 1.000,00€ σε δύο (2) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις με καταληκτική ημερομηνία δόσης την 31η Οκτωβρίου 2018. Η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός 30 ημερών από την τελευταία έγκριση και η δεύτερη δόση δύο (2) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία της πρώτης δόσης, εφόσον δεν ξεπερνάει την 31η Οκτωβρίου 2018.

3. Για ποσό από 1.000,01€ και πάνω σε τρεις (3) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις με καταληκτική ημερομηνία δόσης την 31η Οκτωβρίου 2018. Η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός 30 ημερών από την τελευταία έγκριση, η δεύτερη δόση δύο (2) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία της πρώτης δόσης και η τρίτη δόση δύο (2) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία της δεύτερης δόσης, εφόσον δεν ξεπερνάει την 31η Οκτωβρίου 2018.

Η πιο συνηθισμένη μορφή χορήγησης αδειών, συνδέεται με τη χρήση τραπεζοκαθισμάτων. Το τέλος αυτό καθορίζεται κατά ζώνες, στις οποίες έχουν υπαχθεί οι περιοχές, οι πλατείες και οι δρόμοι, με γνώμονα την δίκαιη επιβάρυνση των καταστηματαρχών ανάλογα με την κίνηση που παρουσιάζει η κάθε περιοχή, πλατεία ή δρόμος, όπου βρίσκονται τα καταστήματά τους και με την ωφέλεια που έχουν από τη χρήση των κοινοχρήστων χώρων. Ενδεικτικά παραθέτουμε τις χρεώσεις για την χρήση τραπεζοκαθισμάτων όπως εμφανίζονται στην ΑΔΣ 1431/31-10-2017.

**ΤΡΑΠΕΖΟΚΑΘΙΣΜΑΤΑ
ΟΔΟΙ**

1 ^η ΖΩΝΗ		2 ^η ΖΩΝΗ		3 ^η ΖΩΝΗ		4 ^η ΖΩΝΗ (Τριανδρία)	
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ
<p>Περιλαμβάνει την περιοχή την περικλειόμενη από τις οδούς ΕΓΝΑΤΙΑ – ΑΓΓΕΛΑΚΗ – ΜΑΝΩΛΗ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ – ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ – ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΝΙΚΗΣ – ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ – ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ – ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ – ΕΓΝΑΤΙΑ και από τις δύο πλευρές</p> <p>Οι οδοί: ΑΛ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΓΡ. ΛΑΜΠΡΑΚΗ Μ. ΚΑΛΛΑΣ</p> <p>Την περιοχή την περικλειόμενη από τις οδούς: ΒΑΣ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ – ΒΑΣ. ΟΛΓΑΣ – ΘΕΜ. ΣΟΦΟΥΛΗ – ΑΡΓΟΝΑΥΤΩΝ – ΘΑΛΑΣΣΑ – ΕΔΙΣΣΩΝ – ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ και από τις δύο πλευρές</p> <p>Για όλα τα καταστήματα της οδού Λ. Νίκης</p> <p>Για τον άξονα της οδού Αριστοτέλους από την οδό Εγνατία μέχρι τη Λ. Νίκης</p>	<p>123,00 € το τ.μ. το χρόνο</p> <p>303,00€ το τ.μ. το χρόνο</p>	<p>Περιλαμβάνει την περιοχή την περικλειόμενη από τις οδούς ΛΑΓΚΑΔΑ – ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ – ΦΙΛΩΤΑ – ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΟΥΣΧΟΥΝΤΗ – ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ(σαν όριο) - ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΥ – ΕΘΝ. ΑΜΥΝΗΣ – ΕΓΝΑΤΙΑ (σαν όριο) – ΛΑΓΚΑΔΑ</p> <p>Περιλαμβάνει τις οδούς: ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ – ΑΝ. ΘΡΑΚΗΣ – ΓΡΗΓ. ΚΟΛΩΝΙΑΡΗ – ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ – ΔΕΛΦΩΝ – 26^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ (από Εγνατία μέχρι Πολυτεχνείου) – ΕΠΤΑΠΥΡΓΙΟΥ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ – ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ – ΛΕΩΦ. ΣΤΡΑΤΟΥ – ΠΑΠΑΦΗ και τις δυο πλευρές των οδών</p> <p>Οι οδοί 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ Μ. ΜΠΟΤΣΑΡΗ Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ</p> <p>η οδός ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ από τους αριθμούς 1 έως 95 (τράπεζα ALPHA) και από 2 έως 26 (εκκλησία Αγ. Πάντων) υπάγεται στη 2η ζώνη</p>	<p>80,00€ το τ.μ. το χρόνο</p>	<p>Προέκταση Αγ. Δημητρίου (μετά την Εθνικής Αμύνης προς Τριανδρία</p> <p>Η οδός Πολυτεχνείου από τους αριθμούς 1 έως 43 και 2 έως 10</p> <p>Περιλαμβάνονται όλοι οι υπόλοιποι κοινόχρηστοι χώροι που δεν ανήκουν σε καμία από τις παραπάνω ζώνες</p>	<p>51,00€ το τ.μ. το χρόνο</p>	<p>Περιλαμβάνονται οι κοινόχρηστοι χώροι που ανήκουν στη Δημοτική Ενότητα Τριανδρίας</p>	<p>16,00€ το τ.μ. το χρόνο</p>

ΤΡΑΠΕΖΟΚΑΘΙΣΜΑΤΑ

ΠΛΑΤΕΙΕΣ (μόνο όταν τα τραπεζοκαθίσματα είναι τοποθετημένα εντός και περιμετρικά της πλατείας)
ΠΑΡΚΑ (μόνο όταν τα τραπεζοκαθίσματα είναι τοποθετημένα εντός του πάρκου)

1 ^η ΖΩΝΗ		2 ^η ΖΩΝΗ		3 ^η ΖΩΝΗ		4 ^η ΖΩΝΗ (Τριανδρία)	
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ
Πλατείες – Πάρκα	189,00 € το τ.μ. το χρόνο	Πλατείες - Πάρκα		Πλατείες - Πάρκα	61,00 € το τ.μ. το χρόνο	Πλατείες - Πάρκα	35,00 € το τ.μ. το χρόνο
Για την Πλατεία Αριστοτέλους	303,00 € το τ.μ. το χρόνο	Πλατεία Δημοκρατίας	93,00 € το τ.μ. το χρόνο				
Για την Πλατεία Άθωνος	206,00 € το τ.μ. το χρόνο						

- ✓ Όταν το ίδιο κατάστημα τοποθετεί τραπεζοκαθίσματα και εντός του πάρκου και στο πεζοδρόμιο, η τιμή χρέωσης είναι ενιαία και είναι η μεγαλύτερη.
- ✓ Για την περιοχή που περικλείεται από τις οδούς: **Λ. ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ – ΜΑΝ. ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ – ΝΙΚ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ – Λ. ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ** (πάρκο Χ.Α.Ν.Θ.) ορίζεται τέλος **60,00€/τ.μ. το χρόνο**

ΤΡΑΠΕΖΟΚΑΘΙΣΜΑΤΑ

ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ & ΛΑΔΑΔΙΚΑ

1 ^η ΖΩΝΗ		2 ^η ΖΩΝΗ		3 ^η ΖΩΝΗ		4 ^η ΖΩΝΗ (Τριανδρία)	
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟ
Πεζόδρομοι Α' ζώνης	195,00€ το τ.μ. το χρόνο	Πεζόδρομοι Β' ζώνης	112,00€ το τ.μ. το χρόνο	Πεζόδρομοι Γ' ζώνης	73,00€ το τ.μ. το χρόνο	Πεζόδρομοι	35,00€ το τ.μ. το χρόνο
Κάτω Λαδάδικα (περικλείεται από τις οδούς: ΑΒΕΡΩΦ- ΑΞΙΟΥ- Ν. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ- ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ- ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 12 έως 26 (μόνο ζυγά)- ΤΣΙΜΙΣΚΗ 2 έως 4 (μόνο ζυγά)- ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ(σαν όριο)- Ν. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ- Ν. ΒΟΤΣΗ- ΑΒΕΡΩΦ)	212,00€ το τ.μ. το χρόνο	Πεζόδρομοι Βαμβακά, Ζεφύρων, Κλεισούρας, Παπαγεωργίου (μισός), Μελενίκου(από τους αριθμούς 1-21 και 2-16) , Γούναρη [πάνω από την Εγνατία(μόνο τα ζυγά)]	112,00€ το τ.μ. το χρόνο	Πεζόδρομοι Χειμάρας, Ζαλοκώστα Κοσμοπούλου, Χατζηκυριάκου	73,00€ το τ.μ. το χρόνο		
Πεζόδρομος ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ	303,00€ το τ.μ. το χρόνο						
Πεζόδρομος ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ	232,00€ το τ.μ. το χρόνο						
Πεζόδρομοι: ΙΚΤΙΝΟΥ, ΖΕΥΞΙΔΟΣ	206,00€ το τ.μ. το χρόνο						
Πεζόδρομος ΚΑΛΑΠΟΘΑΚΗ (Α.Δ.Σ. 9/2016 «...περί προσωρινής κατάληψης κοινόχρηστου χώρου...»)	123,00€ το τ.μ. το χρόνο						
Πεζόδρομοι αγοράς Βλάλη (Σπανδωνή, Κυδωνιάτου, Ασκητού, Βλάλη, Μενεξέ, Σολωμού), Βατικιώτη , Μπαλάνου, Δραγούμη, Βαρδαμαλή, Βατικιώτου, Αυγερινού, Παπαμάρκου, Δημητσά), Μπεζεστένι (Σολωμού, Παπαδοπούλου, Καρίπη, Κουντουρά)	206,00€ το τ.μ. το χρόνο						
Θεοχάρη, Αιμιλιανού Γρεβενών, Γεωργίου Σταύρου , Αγίας Θεοδώρας, Ισαύρων, Ι. Δέλλιου, Νικηφόρου Φωκά(κάτω από την Παύλου Μελά), Φραγκίνη, Στρ. Τσιρογιάννη, Καποδιστρίου, Πάικου	195,00 € το τ.μ. το χρόνο						

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται το σύνολο των βεβαιώσεων και εισπράξεων για τα έτη 2014-2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΣΧΕΣΗ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΩΝ - ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ 2014-2017												
σε χιλ. ευρώ	2014			2015			2016			2017		
	ΒΕΒΑΙΩ ΜΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑ ΞΕΙΣ	% ΕΙΣΠΡΑ	ΒΕΒΑΙΩ ΜΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑ ΞΕΙΣ	% ΕΙΣΠΡ	ΒΕΒΑΙΩ ΜΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑ ΞΕΙΣ	% ΕΙΣΠΡ	ΒΕΒΑΙΩ ΜΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑ ΞΕΙΣ	% ΕΙΣΠΡ
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΧΡΗΣΗ	2619	2421	92%	2279	2222	97%	2247	2247	100%	2707	2347	87%
ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	3913	843	22%	2244	256	11%	2204	1136	52%	3034	367	12%
ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΑΝΕΙΣΠΡΑΚΤΑ ΒΕΒΑΙΩΜΕΝΑ	11611	3533	30%	11363	1417	12%	11980	930	8%	12090	620	5%
ΣΥΝΟΛΑ	18143	6797	37%	15886	3895	25%	16431	4313	26%	17831	3334	19%
<i>ΟΙΚΟΘΕΝ</i>		2516	37%		2332	60%		2407	56%		2448	73%

Πηγή: Ίδια πηγή

Από τα στοιχεία προκύπτουν οι εξής παρατηρήσεις:

- στην τρέχουσα χρήση το σύνολο σχεδόν των βεβαιώσεων εισπράττεται. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι οφειλέτες είναι πρόθυμοι να πληρώσουν άμεσα, για την απόκτηση της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, με την έκδοση οίκοθεν βεβαιωτικού σημειώματος. Τα τελευταία χρόνια σε σταθερή βάση οι ετήσιες εισπράξεις με οίκοθεν βεβαίωση ξεπερνούν τα 2,3 εκ. ευρώ.
- ένα μεγάλο ποσοστό των εσόδων που προέρχονται από παρελθόντα οικονομικά έτη βεβαιώνονται με μεγάλη καθυστέρηση. Η καθυστέρηση κυρίως οφείλονταν στην αδυναμία της υπηρεσίας να εντοπίσει την διεύθυνση των οφειλετών και να τους κοινοποιήσει τα βεβαιωτικά αποσπάσματα, κυρίως μετά την διακοπή λειτουργίας της

επιχείρησής τους. Η κατάσταση περιπλέκεται ακόμα περισσότερο, στην περίπτωση αναζήτησης κληρονόμων. Ως αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος, συσσωρεύτηκε μεγάλος όγκος αδιάθετων βεβαιωτικών σημειωμάτων. Αυτό ουσιαστικά το πρόβλημα επιλύθηκε το 2015 με την παροχή δικαιωμάτων πρόσβασης, στη βάση δεδομένων της εφορίας από όπου μπορούν να αντληθούν άμεσα τα στοιχεία των οφειλετών.

- διενεργούνται συστηματικοί έλεγχοι από κλιμάκια ελεγκτών του Δήμου Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία (το έτος 2017 διενεργήθηκαν πάνω από 4.000 έλεγχοι) για τον εντοπισμό και την επιβολή προστίμου, λόγω αυθαίρετης χρήσης κοινόχρηστου χώρου . Σύμφωνα με την τελευταία ανακοίνωση της Δημοτικής Αστυνομίας, το δίμηνο Μάρτιος – Απρίλιος διενεργήθηκαν 369 τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, κατά τους οποίους διαπιστώθηκαν 147 παραβάσεις σε 126 καταστήματα, ενώ εκτελέστηκαν 18 διοικητικές κυρώσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, οι οφειλέτες συνήθως προσφεύγουν, είτε στην Επιτροπή Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών του Δήμου, είτε ακολουθούν την δικαστική οδό, με αποτέλεσμα να καθυστερεί ακόμα περισσότερο η έκβαση των υποθέσεων. Αποτέλεσμα αυτής της πρακτικής είναι ότι υπάρχουν ακόμα εκκρεμότητες που αφορούν τα έτη πριν το 2008.
- Επιπλέον παρατηρείται το φαινόμενο απροθυμίας των οφειλετών να πληρώσουν πρόστιμα και προσαυξήσεις, καθώς αναμένουν στο μέλλον – όπως άλλωστε συνηθίζεται - την κατάθεση κάποιας ευνοϊκής ρύθμισης για την διαγραφή τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, το έτος 2014 όπου ίσχυσαν ευνοϊκές ρυθμίσεις και είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν σημαντικά οι εισπράξεις.
- Τα ανείσπρακτα βεβαιωμένα από παρελθόντα οικονομικά έτη, κινούνται σε υψηλά επίπεδα, κάτι που καταδεικνύει την

αδυναμία των οφειλετών να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις, καθώς η εισπραξιμότητα τους, ειδικά τα τελευταία δυο έτη, δεν ξεπερνά το 8%.

4.5 Τέλη επί των ακαθάριστων εσόδων επιτηδευματιών

Με το εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν 339/76, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Ν 658/1977, επιβλήθηκε τέλος διαμονής παρεπιδημούντων σε ποσοστό α) 5% επί του καταβαλλόμενου μισθώματος κλίνης ενοικιαζόμενου δωματίου, διαμερίσματος, χώρου ή θέσεως σε οργανωμένη κατασκήνωση (camping) και β) 3% επί της τιμής κλίνης, για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κάθε λειτουργικής μορφής και κατηγορίας (ξενοδοχείων, MOTELS, BUNGALOWS, ξενώνων και επιπλωμένων διαμερισμάτων). Από 1/1/1992 το τέλος ορίστηκε για όλες τις περιπτώσεις σε ποσοστό 3% (άρθρο 17 Ν 2093/92) και από 1/1/1993 σε ποσοστό 2% (άρθρο 27 παρ. 10 Ν 2130/1993). Από 1/1/2009 το τέλος ορίζεται σε ποσοστό 0,5% (άρθρο 23 παρ. 1 Ν 3756/2009).

Επίσης σε όλους τους δήμους στην περιφέρεια των οποίων εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, επιβάλλεται υποχρεωτικά υπέρ των δήμων τέλος επί των ακαθάριστων εσόδων των κέντρων διασκέδασης, εστιατορίων και συναφών καταστημάτων σε ποσοστό 0,5% και 5%. (Ν.2539/97 άρθρο 20)

Για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης, ως ακαθάριστα έσοδα θεωρούνται αυτά που λαμβάνονται υπ' όψη για την ένταξη των επιτηδευματιών στις κατηγορίες λογιστικών βιβλίων της φορολογικής νομοθεσίας (Εγκ. Υπ. Οικ. Α 12755/1515/1985). Δηλαδή, ως ακαθάριστο έσοδο θεωρείται η αξία των πωλούμενων αγαθών ή η αμοιβή των παρεχόμενων υπηρεσιών, χωρίς να υπολογίζονται οι φόροι, τα τέλη και τα λοιπά δικαιώματα υπέρ του δημοσίου ή τρίτων, τα οποία επιβάλλονται στις πωλήσεις και επιρρίπτονται στον πελάτη ή εισπράττονται από αυτόν

Το τέλος κατατίθεται στο οικείο δημοτικό ταμείο μέσα στην προθεσμία απόδοσης του ΦΠΑ είτε με τη μορφή της οίκοθεν βεβαίωσης για όσους προσέρχονται αυτοβούλως στην υπηρεσία, είτε με τη σύνταξη χρηματικών καταλόγων. (άρθρο 17 παρ. 6 και 7 Ν 2130/93)

Μετά τη λήξη των προθεσμιών υποβολής των εκκαθαριστικών και συμπληρωματικών δηλώσεων ΦΠΑ, η υπηρεσία του Δήμου Θεσσαλονίκης αφού πρώτα έχει συλλέξει στοιχεία από το αρμόδιο τμήμα του Δήμου που εκδίδει άδειες λειτουργίας καταστημάτων, τα αποστέλλει για διασταύρωση στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.). Η ανταπόκριση δεν είναι και τόσο άμεση αφού ορισμένες φορές ξεπερνάει και το εξάμηνο, αν και τα τελευταία έτη παρατηρείται βελτίωση.

Η διαδικασία αυτή έχει ως αποτέλεσμα να καθυστερεί η σύνταξη των οριστικών χρηματικών καταλόγων αφού, αφενός μεν η ολοκλήρωση της διαδικασίας είναι χρονοβόρα (έκδοση αποφάσεων, επίδοση, άσκηση προσφυγής κλπ) αφετέρου δε, ο Δήμος δεν διαθέτει κάποια άλλη διαδικασία ενημέρωσης, συστηματικής παρακολούθησης και επικαιροποίησης των επιτηδευματιών που είναι υπόχρεοι για την καταβολή του τέλους. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι ο Δήμος να μην γνωρίζει τον ακριβή αριθμό των καταστημάτων στα οποία πρέπει να επιβληθεί το τέλος ή στην καλύτερη των περιπτώσεων να το μαθαίνει με μεγάλη καθυστέρηση. Ενδεικτικό της κατάστασης είναι ότι την περίοδο αυτή διενεργούνται διασταυρώσεις για το έτος 2016.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 53 παρ. 3 και 54 παρ. 3 του Ν 1416/84, οι δήμοι μπορούν οποτεδήποτε να διενεργούν ελέγχους στους χώρους λειτουργίας των επιχειρήσεων που υπάγονται στο τέλος διαμονής παρεπιδημούντων και στο τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων, προκειμένου να διαπιστώσουν αν τηρούνται κανονικά τα στοιχεία που απαιτούνται από το νόμο για την είσπραξη του τέλους. Τον έλεγχο ασκεί ένας δημοτικός σύμβουλος, τον οποίο ορίζει το δημοτικό συμβούλιο, μαζί με ένα δημοτικό υπάλληλο, που ορίζει ο δήμαρχος. Αυτή η ομάδα ακόμη

και σήμερα δεν έχει ενεργοποιηθεί, αφού τίθεται υπό αμφισβήτηση η σκοπιμότητα μιας τέτοιας επιτροπής.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα έσοδα που εισέπραξε ο Δήμος Θεσσαλονίκης από το τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιτηδευματιών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ			
ΕΤΗ	ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ	ΥΠΟΛΟΙΠΑ
2014	9.710.165,09	1.589.772,95	8.120.392,14
2015	9.616.186,75	1.981.108,05	7.635.078,70
2016	11.117.416,86	2.205.684,29	8.911.732,57
2017	11.934.193,17	2.157.909,04	9.776.284,13

Πηγή: Ίδια πηγή

Η συντριπτική πλειοψηφία των εισπράξεων διενεργείται με την διαδικασία της οίκοθεν βεβαίωσης. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι για το έτος 2017 από το σύνολο των 2,16 εκ ευρώ , ποσό 1,73 εκ. ευρώ εισπράχθηκαν με την έκδοση 7.791 οίκοθεν βεβαιωτικών σημειωμάτων.

Επίσης από τα στοιχεία που τηρεί η υπηρεσία για το έτος 2017 έχουν εκδοθεί 672 αποφάσεις Δημάρχου για επιβολή προστίμων από τη μη καταβολή του δημοτικού φόρου, συνολικού ποσού 1.133.196,27 ευρώ. Έχουν επίσης συνταχθεί 17 χρηματικοί κατάλογοι συνολικού ποσού 1.006.063,27 ευρώ.

Το σύνολο των ενεργών επιχειρήσεων επί των οποίων επιβάλλεται το τέλος ανέρχεται περίπου σε 3.070 για το έτος 2017. Η υπηρεσία δεν είναι δυνατόν να γνωρίζει τον ακριβή αριθμό των επιχειρήσεων, καθώς δεν ενημερώνεται εγκαίρως σε περιπτώσεις διακοπής της λειτουργίας μιας επιχείρησης, οπότε τα στοιχεία αυτά πιθανόν να απέχουν από την πραγματικότητα.

Ενδιαφέρον όμως παρουσιάζει να δούμε ποιες είναι οι επιχειρήσεις που συνεισφέρουν περισσότερο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΑΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ		
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΕΣΟΔΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	306.540,89	13,90%
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	225.707,02	10,46%
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ/ΜΟΥΣΙΚΗΣ	206.521,51	9,36%
ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ	144.017,59	6,53%
ΚΑΦΕ-ΜΠΑΡ	136.593,60	6,19%
ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ	127.412,00	5,78%

Πηγή: Ίδια πηγή

Στον προηγούμενο πίνακα, ο οποίος αφορά στοιχεία του έτους 2016, το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων του τέλους προέρχεται από τα ξενοδοχεία, τα κέντρα διασκέδασης, τα εστιατόρια, τα καφέ-bar και τα αναψυκτήρια.

4.6 Τέλη κοιμητηρίων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, στην αρμοδιότητα των δήμων ανήκει, μεταξύ των άλλων, και η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία των κοιμητηρίων.

Τα θέματα που σχετίζονται με τη διοίκηση, τη διαχείριση, τα τέλη ή δικαιώματα και γενικά με τη λειτουργία του νεκροταφείου, ρυθμίζονται με κανονισμούς που ψηφίζουν τα δημοτικά συμβούλια (άρθρο 4 παρ. 1 ΑΝ 582/1968).

Οι κανονισμοί αυτοί εκδίδονται με τη διαδικασία του άρθρου 79 του ΔΚΚ, δημοσιεύονται με ανάρτηση στις πινακίδες του δήμου, για την οποία συντάσσεται αποδεικτικό, και παραμένουν συνεχώς εκτεθειμένες σε χώρο του δημοτικού καταστήματος, που είναι προσιτός στο κοινό (άρθρο 79 παρ. 4 Ν 3463/06). Από 15/3/2011 δημοσιεύονται επίσης υποχρεωτικά στο διαδίκτυο (άρθρα 2 και 10 Ν 3861/2010). Οι αποφάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 79 του ΔΚΚ, έχουν το χαρακτήρα των

κανονιστικών διοικητικών πράξεων με τοπική ισχύ ουσιαστικού νόμου, η παράβαση του οποίου τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 459 του Ποινικού Κώδικα.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ΑΝ 582/1968, τα έσοδα των δήμων από τα κοιμητήρια είναι *«δικαιώματα ή τέλη επιβαλλόμενα προς κάλυψιν εν μέρει ή εν όλω των δαπανών της συντηρήσεως και εν γένει λειτουργίας αυτών»*. Συναφής είναι η γενική διάταξη του άρθρου 19 του ΒΔ 24/9-20/10/1958 «Περί των προσόδων των Δήμων και Κοινοτήτων», σύμφωνα με την οποία ο δήμος μπορεί να επιβάλει, με απόφαση του συμβουλίου, τέλη ή δικαιώματα σε βάρος αυτών που χρησιμοποιούν δημοτικά κτήματα, έργα ή υπηρεσίες.

Όπως προκύπτει από την ανωτέρω διάταξη, τα έσοδα από τα δημοτικά κοιμητήρια είναι εν μέρει ανταποδοτικά, δεδομένου ότι αφ' ενός δεν μπορούν να καθορισθούν σε ύψος μεγαλύτερο του απαιτούμενου για την κάλυψη των δαπανών συντήρησης και λειτουργίας των κοιμητηρίων, αφ' ετέρου δε δεν μπορούν να διατεθούν για άλλους σκοπούς (ΕΣ Τμ. VI 15/2017).

Στο Δήμο Θεσσαλονίκης το ύψος των τελών καθορίσθηκε με την υπ' αριθμ. 1433/31-10-2017 Α.Δ.Σ., ενώ ο ισχύον Κανονισμός Λειτουργίας Δημοτικών Κοιμητηρίων εκδόθηκε με την υπ' αριθμ. 1844/2015 Α.Δ.Σ. όπου στο άρθρο 18 παρ. 1 περιγράφονται τα τέλη και δικαιώματα χρήσης Κοιμητηρίων ως ακολούθως:

- Δικαιώματα ταφής Α' και Β' κατηγορίας σε τάφους τριετούς ταφής και οικογενειακούς.
- Δικαιώματα παράτασης σε τάφους τριετούς ταφής
- Δικαίωμα εκταφής
- Δικαίωμα πλύσης οστών
- Δικαίωμα ετήσιας φύλαξης οστών και τέφρας στο οστεοφυλάκιο

- Δικαίωμα ημερήσιας παραμονής στο νεκροστάσια από ένα (1) λεπτό της ώρας μέχρι εικοσιτέσσερις (24) ώρες.
- Δικαίωμα ημερήσιας παραμονής στον ψυκτικό θάλαμο από ένα (1) λεπτό της ώρας μέχρι εικοσιτέσσερις (24) ώρες.
- Δικαίωμα νεκρώσιμης ακολουθίας ή άλλου τύπου επικήδειας τελετής
- Δικαίωμα μνημόσυνου, μεμονωμένου ή ομαδικού
- Δικαίωμα ιδιωτικής θείας λειτουργίας
- Δικαίωμα χρήσης κιβωτίου οστών (εφάπαξ)
- Τέλος παραχώρησης οικογενειακού τάφου Α' και Β' θέσης
- Δικαίωμα ταφής σε οικογενειακό τάφο δικαιούχου

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται το σύνολο των βεβαιώσεων και εισπράξεων για τα έτη 2014-2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΣΧΕΣΗ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΩΝ - ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ 2014-2017												
σε χιλ. ευρω	2014			2015			2016			2017		
	ΒΕΒΑΙΩΜ ΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑΞΕ ΙΣ	% ΕΙΣΠΡΑ	ΒΕΒΑΙΩΜ ΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑΞΕ ΙΣ	% ΕΙΣΠΡ	ΒΕΒΑΙΩΜ ΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑΞΕ ΙΣ	% ΕΙΣΠΡ	ΒΕΒΑΙΩΜ ΕΝΑ	ΕΙΣΠΡΑΞΕ ΙΣ	% ΕΙΣΠΡ
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΧΡΗΣΗ	3733	3716	99,54%	3381	3234	96%	3192	3063	96%	2870	2864	99,79%
ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟ ΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	24	5	21%	154	83	54%	372	264	71%	313	263	84%
ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΑΝΕΙΣΠΡΑΚ ΤΑ ΒΕΒΑΙΩΜΕΝ Α	0	0	0%	36	11	31%	240	110	46%	366	138	38%
ΣΥΝΟΛΑ	3757	3721	99%	3571	3328	93%	3804	3437	90%	3549	3265	92%
<i>ΟΙΚΟΘΕΝ</i>		3225	87%		2797	84%		2831	82%		3107	95%

Πηγή: Ίδια πηγή

Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτει ότι τα τέλη κοιμητηρίων αποτελούν σημαντική πηγή εσόδου για το Δήμο και επιπλέον το ποσοστό εισπραξιμότητας κινείται σε πολύ υψηλά επίπεδα. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι υπάρχει άμεση ανταπόκριση των οφειλετών στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους, ίσως λόγω της φύσης του τέλους, αφού συνδέεται με οικία και προσφιλή προς αυτούς πρόσωπα, με αποτέλεσμα να επιδεικνύουν υψηλά ποσοστά φορολογικής συνείδησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

5.1. Γενικές διαπιστώσεις - Συμπεράσματα

Η ανάλυση του προηγούμενου κεφαλαίου διέκρινε ουσιαστικές ελλείψεις στη διαδικασία εντοπισμού της φορολογικής βάσης, στην ταυτοποίηση των οφειλετών και τελικά στη μεγάλη καθυστέρηση βεβαίωσης και είσπραξης των απαιτήσεων.

Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι η υπάρχουσα κατάσταση λειτουργεί εις βάρος των συμφερόντων του Δήμου, αφού μέρος της φορολογητέας ύλης δεν μπορεί να εισπραχθεί και συσσωρεύεται κατά τη διάρκεια των ετών, μεγάλος όγκος ανείσπρακτων απαιτήσεων. Η κατάσταση επιδεινώνεται δεδομένης και της οικονομικής συγκυρίας, η οποία έχει εξαντλήσει τις φορολογικές αντοχές νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

Κάποιες παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να προχωρήσουν, καθώς δεν προκαλούν δαπάνη, είναι η απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου επί του οποίου επιβάλλονται τα τέλη, οι φόροι και τα πρόστιμα, αλλά και ζητήματα που σχετίζονται με τις αποσβεστικές προθεσμίες, τις διαδικασίες αναγκαστικής είσπραξης απαιτήσεων κλπ. Το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο μάλλον δημιουργεί πρόσφορο έδαφος διαφθοράς και αυθαιρεσίας, αφού αφήνει περιθώρια διαφορετικών αναγνώσεων. Επιπλέον ζήτημα ανακύπτει και με τις διαδικασίες απονομής της δικαιοσύνης, σε περιπτώσεις προσφυγών των οφειλετών. Οι περιπτώσεις αυτές καθυστερούν σημαντικά και συνήθως περνούν αρκετά χρόνια μέχρι την οριστική διευθέτησή τους. Επίσης θα πρέπει να δίνεται η ευχέρεια στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, κάτω υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, να προωθεί πρωτοβουλίες που θα επιτρέψει σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες να ρυθμίζουν τα χρέη τους, πριν αυτά παραγραφούν. Αυτά βέβαια τα ζητήματα απαιτούν τη βούληση της Κεντρικής Κυβέρνησης.

Αυτό το οποίο διαπιστώθηκε σε σχέση με το παρελθόν είναι ότι στο Δήμο Θεσσαλονίκης έχει βελτιωθεί σημαντικά η κατάσταση σε επίπεδο διαδικασιών, αν και υπάρχουν ακόμα πολλά περιθώρια βελτιώσεων. Ενδεικτικά μπορούμε να αναφερθούμε στο γεγονός, ότι σχετικά πρόσφατα μηχανογραφήθηκε το Τμήμα Κοιμητηρίων, όπως επίσης πριν λίγα χρόνια η αναζήτηση ΑΦΜ, ιδιοκτητών οχημάτων ή αναζήτησης στοιχείων για τα ακαθάριστα έσοδα των επιτηδευματιών, διαρκούσε αρκετούς μήνες ή χρόνια, καθώς η ανταπόκριση των φορέων του Δημοσίου ήταν καθυστερημένη.

Ειδικότερα, ξεκινώντας από το ανθρώπινο δυναμικό, αυτό που παρατηρήθηκε είναι ότι έχει περιοριστεί σημαντικά ο αριθμός των υπαλλήλων που ασχολούνται με το αντικείμενο των εσόδων. Τα τμήματα τα οποία εμπλέκονται στην όλη διαδικασία έχουν αποδυναμωθεί, αφού δεν έχουν αντικατασταθεί υπάλληλοι, που είτε έχουν αποχωρήσει λόγω συνταξιοδότησης, είτε έχουν μετακινηθεί σε άλλα τμήματα. Το γεγονός αυτό οφείλεται στο πάγωμα των προσλήψεων τα τελευταία χρόνια σε διοικητικό προσωπικό στα πλαίσια των μνημονιακών μας υποχρεώσεων. Το κενό αυτό συνήθως προσπαθούν οι υπηρεσίες μερικώς να το καλύψουν, με υπαλλήλους μέσα από προγράμματα κοινωφελούς εργασίας. Το πρόβλημα όμως της ελλιπής στελέχωσης των τμημάτων, προφανώς και δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με αυτόν τον τρόπο, αφού οι υπάλληλοι αυτοί στο σύνολο τους είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας.

Η κατάσταση επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο, με την κατάργηση τον Σεπτέμβριο του 2013 της Δημοτικής Αστυνομίας, ενώ η επανασύσταση της το 2015, δεν θυμίζει σε τίποτα την προηγούμενη κατάσταση, όχι μόνο σε έμπυχο αλλά και σε άψυχο υλικό. Κατά συνέπεια, το ζήτημα της οργανωτικής δομής, της διάκρισης αρμοδιοτήτων, των μεθόδων εργασίας και εν τέλει της σωστής κατανομής του ανθρώπινου δυναμικού, τίθεται εκ των πραγμάτων. Θα πρέπει οι υπηρεσίες να ενισχυθούν με κατάλληλα εξειδικευμένο και πλήρως ενημερωμένο προσωπικό, μέσα από πιστοποιημένα εκπαιδευτικά προγράμματα και σεμινάρια. Σε ορισμένες

υπηρεσίες που από τη φύση της δουλειάς τους έρχονται σε επαφή με λογιστές, φοροτεχνικούς κλπ είναι αυτονόητο ότι κάποιες έννοιες και ορολογίες θα πρέπει να γίνονται κατανοητές, και άρα το προσωπικό θα πρέπει να εκπαιδεύεται. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το τμήμα που υπολογίζει τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιχειρήσεων.

Επιπλέον θα πρέπει να ενισχυθούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί και να εντατικοποιηθούν οι αυτοψίες με σκοπό να εντοπιστούν περιπτώσεις αυθαίρετης χρήσης κοινόχρηστου χώρου και παράνομης στάθμευσης.

Επίσης, έχει παρατηρηθεί οι υπηρεσίες να αναλώνονται σε διαδικασίες ή να παρέχουν εξηγήσεις σε οφειλότες για ζητήματα που θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί. Για παράδειγμα, το γεγονός ότι για το μεγαλύτερο μέρος των ηλεκτροδοτούμενων ακινήτων εμφανίζεται στις αποδείξεις της ΔΕΗ, τετραγωνικά μέτρα με πλασματικό εμβαδόν, αντί του πραγματικού, δημιουργεί απορίες στους καταναλωτές οι οποίοι αναγκάζονται να απευθύνονται στις υπηρεσίες του Δήμου για διευκρινήσεις. Αυτό έχει ως συνέπεια όχι μόνο να χάνονται πολλές εργατοώρες μέχρι να δοθούν εξηγήσεις, αλλά και να ταλαιπωρούνται οι ίδιοι οι οφειλότες. Για τον περιορισμό αυτών των καταστάσεων θα μπορούσε στη ΔΕΗ να είχε δηλωθεί ως βάση υπολογισμού η τιμή ζώνης Α' και όχι Β', αφού η τιμή ζώνης Α' αφορά την συντριπτική πλειοψηφία των ακινήτων. Έτσι στα εκκαθαριστικά της ΔΕΗ θα εμφανίζονταν τα πραγματικά τετραγωνικά του ακινήτου και όχι τα πλασματικά τα οποία συνήθως δεν γίνονται αντιληπτά για τον τρόπο υπολογισμού τους.

Στο Δήμο Θεσσαλονίκης λειτουργεί τα τελευταία χρόνια ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα το οποίο σαφώς και έχει βελτιώσει και διευκολύνει πολλές διαδικασίες. Ωστόσο και σε αυτόν τον τομέα παρουσιάστηκαν ελλείψεις.

Αρχικά υπάρχει ζήτημα σχετικά με την αξιοπιστία και εγκυρότητα των δεδομένων. Στο τμήμα για παράδειγμα της ελεγχόμενης στάθμευσης, οι καρτέλες των οφειλετών όχι μόνο δεν είναι επικαιροποιημένες, αφού τα

δεδομένα έχουν μεταβληθεί από τις συχνές μεταβιβάσεις οχημάτων, αλλά επιπλέον πολλές φορές ο ίδιος οφειλέτης είναι καταχωρημένος πάνω από μια φορά. Βασικά δεν υπάρχει πλήρης εκμετάλλευση των δυνατοτήτων του προγράμματος, καθώς η ενημέρωση των καρτελών διεξάγεται χειροκίνητα και όχι μηχανογραφημένα όπως θα έπρεπε, με αποτέλεσμα να καθυστερεί σημαντικά η σύνταξη των χρηματικών καταλόγων. Για τη διασφάλιση της πληρότητας και ορθότητας της βάσης των οφειλετών, θα πρέπει να επικαιροποιούνται συχνά τα δεδομένα του Μητρώου Οφειλετών που τηρούνται στο Δήμο.

Επίσης παρατηρήθηκε έλλειψη διασύνδεσης μεταξύ αυτόνομων εφαρμογών που θα επέτρεπε τον διαμοιρασμό και διασταύρωση των δεδομένων μεταξύ των αρμοδίων υπηρεσιών του Δήμου, αλλά και φορέων εκτός του Δήμου. Αυτό θεωρώ ότι αποτελεί και το σημαντικότερο πρόβλημα, το οποίο αν θα επιλυθεί θα βοηθήσει σημαντικά στην απλοποίηση των διαδικασιών.

Για παράδειγμα στο Τμήμα Δημοτικών Τελών το σημαντικότερο πρόβλημα σχετίζεται με την αδυναμία του Δήμου να προσδιορίσει τα ακριβή τετραγωνικά μέτρα του ακινήτων, με αποτέλεσμα να χρεώνονται λιγότερα τετραγωνικά μέτρα σε σχέση με τα πραγματικά. Αν και η Διεύθυνση Πολεοδομίας ανήκει στο Δήμο Θεσσαλονίκης εντούτοις δεν έχει αναπτυχθεί διαδικασία διασταύρωσης των δεδομένων μεταξύ των δυο υπηρεσιών. Επιπλέον δεν υπάρχει γραμμή επικοινωνίας με το Κτηματολόγιο ή ακόμα και με το Ε9 του TAXIS, ώστε οι έλεγχοι για τον ακριβή προσδιορισμό των τετραγωνικών μέτρων να διεξάγονται άμεσα.

Έλλειμμα επικοινωνίας παρατηρείται και με την ΔΕΔΔΗΕ, αφού δεν ενημερώνει τον Δήμο σε περιπτώσεις διακοπής της ηλεκτροδότησης ενός ακινήτου, ή κατά πάγια τακτική της, δεν εισπράττει τα δημοτικά τέλη από τον τελευταίο εκκαθαριστικό λογαριασμό. Θα πρέπει με τη ΔΕΔΔΗΕ να αναπτυχθεί πιο συχνή ανταλλαγή δεδομένων, όπως επίσης να υπάρχει άμεση γνωστοποίηση των αλλαγών που πραγματοποιούνται στις συνδέσεις

με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας όπως πχ αλλαγή ιδιοκτήτη, στοιχεία οφειλέτη κλπ.

Επίσης η όποια ανταλλαγή στοιχείων να πραγματοποιείται σε ηλεκτρονική επεξεργάσιμη μορφή για να διευκολύνεται ο εντοπισμός των μεταβολών, ώστε να ενεργοποιηθεί άμεσα η διαδικασία είσπραξης των απαιτήσεων.

Παρόμοια προβλήματα αντιμετωπίζουν και στο Τμήμα Ελεγχόμενης Στάθμευσης όπου καθυστερεί σημαντικά ο εντοπισμός του κατόχου του οχήματος, η αναζήτηση του ΑΦΜ του και η εξακρίβωση των λοιπών του στοιχείων, ώστε να ολοκληρωθεί επιτυχώς η διαδικασία αποστολής ειδοποιητηρίου και οριστικοποίησης χρηματικών καταλόγων. Δεν υπάρχει ηλεκτρονική πρόσβαση στη βάση δεδομένων της Διεύθυνσης Συγκοινωνιών, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η ταυτοποίηση των ιδιοκτητών των οχημάτων. Επιπλέον και οι καρτέλες των οφειλετών δεν είναι ενημερωμένες με τα σωστά στοιχεία.

Το δικαίωμα πρόσβασης στη βάση δεδομένων της Διεύθυνσης Συγκοινωνιών, θα λειτουργούσε προς τη θετική κατεύθυνση, ωστόσο πιστεύω ότι η καλύτερη λύση είναι να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα στη ρίζα του. Θα πρέπει δηλαδή να δοθούν διαδικτυακά δικαιώματα στους Δημοτικούς Αστυνομικούς, έτσι ώστε όταν εκδίδουν την κλήση να ενημερώνονται σε πραγματικό χρόνο από βάσεις δεδομένων και να αναγράφουν στο σώμα της κλήσης, όλα τα στοιχεία του κατόχου και όχι μόνο τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος. Έτσι θα γνωρίζουμε ότι τα στοιχεία των κλήσεων είναι ακριβή και έγκυρα, χωρίς να απαιτείται περαιτέρω έλεγχος από άλλους υπαλλήλους για να διαπιστώσουν την ορθότητα τους.

Εναλλακτικά για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, σε επίπεδο βέβαια Κεντρικής Κυβέρνησης, θα μπορούσε να αναπτυχθεί ένα ενιαίο, αποτελεσματικό, και αξιόπιστο σύστημα διάχυσης πληροφοριών, από το

οποίο θα μπορούσε να επωφεληθεί το σύνολο των φορέων του δημοσίου τομέα.

5.2. Ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου

Το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου συστάθηκε το 2013 και αποτελεί σημαντική μεταρρυθμιστική τομή όχι μόνο για το Δήμο, αλλά και γενικότερα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αφού μπορεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου οι αρμοδιότητες του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, μεταξύ άλλων είναι να:

- Μεριμνά για τον εσωτερικό έλεγχο των υπηρεσιών του Δήμου.
- Συντάσσει εκθέσεις και ενημερώνει το Δημοτικό Συμβούλιο ανά εξάμηνο για διενεργούμενους ελέγχους, πορίσματα και βαθμό υλοποίησης προτάσεων για βελτίωση διαδικασιών.
- Εισηγείται ελέγχους για τις υπάρχουσες ή τις προτεινόμενες διαδικασίες.

Ωστόσο, όπως προκύπτει από την ανάλυση του προηγούμενου κεφαλαίου, δεν φαίνεται η λειτουργία του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου να συνέβαλλε στη βελτίωση της εισπραξιμότητας των ιδίων εσόδων. Ο Δείκτης Ανακύκλωσης Απαιτήσεων ο οποίος δείχνει την ικανότητα του Δήμου να εισπράττει τις απαιτήσεις του, κινείται κατά μέσο όρο σε χαμηλά επίπεδα (1,9%). Αυτό το ποσοστό εν πολλοίς επηρεάζεται από την αδυναμία του Δήμου να εισπράξει τις απαιτήσεις, που συνδέονται με καταλογιστικές αποφάσεις κατά υπαλλήλων και ανέρχονται στο όχι ευκαταφρόνητο ποσό των 77,2 εκ. ευρώ.

Ακόμα όμως και να αφαιρούσαμε αυτές τις απαιτήσεις, το πρόβλημα στα ποσοστά εισπραξιμότητας από χρηματικούς καταλόγους

ιδίων εσόδων παραμένει. Ειδικά στα έσοδα παρελθόντων ετών, τα ποσοστά εισπραξιμότητας είναι πολύ χαμηλά, όπως για παράδειγμα στις απαιτήσεις που συνδέονται με Παραβάσεις ΚΟΚ (3%) και με Τέλη Κοινοχρήστων Χώρων (5% το 2017).

Το συμπέρασμα που μπορεί να συναχθεί, είναι ότι παρότι λειτουργεί Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου εμφανίζεται μια στασιμότητα στα ούτως ή άλλως χαμηλά επίπεδα εισπραξιμότητας των ιδίων εσόδων, χωρίς να εμφανίζονται ενδείξεις βελτίωσης. Η μοναδική περίπτωση που παρουσιάζεται κινητικότητα και βελτίωση της εισπραξιμότητας, συνδέεται με την ψήφιση διατάξεων για ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών, που κατά καιρούς προωθούνται από την Κεντρική Κυβέρνηση. Αυτή όμως η αποσπασματική βελτίωση, δεν προέρχεται από τη βελτίωση των εσωτερικών δικλίδων και του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των ιδίων εσόδων του Δήμου.

Το ζήτημα βελτίωσης της εισπραξιμότητας εν πολλοίς μπορεί να καλυτερεύσει κατόπιν πρωτοβουλιών της Κεντρικής Κυβέρνησης. Τέτοιες πρωτοβουλίες θα μπορούσαν να κινούνται προς την κατεύθυνση της απλοποίησης της νομοθεσίας ή της δημιουργίας ενός κοινού μητρώου φυσικών και νομικών προσώπων, όπου θα έχουν πρόσβαση όλοι οι δημόσιοι φορείς.

Ωστόσο, σε επίπεδο Δήμου το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου ως αρμόδιο Τμήμα κατάθεσης προτάσεων για τη βελτίωση των διαδικασιών, θα μπορούσε να προχωρήσει σε συστάσεις που αφορούν :

- Την ενίσχυση της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας, για εντατικοποίηση των ελέγχων σε συνεργασία με το Τμήμα Ελεγκτών και Επιδοτών.
- Την εκπαίδευση του προσωπικού και επιπλέον την ενίσχυση της Διεύθυνσης Προσόδων με καταρτισμένο και εκπαιδευμένο προσωπικό Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

- Τη σύνταξη αναλυτικού καθηκοντολογίου με σαφή και λεπτομερή περιγραφή καθηκόντων.
- Τη σύγκριση στοιχείων με τη μετάπτωση δεδομένων στο Μητρώο Οφειλετών του Δήμου, από άλλες βάσεις δεδομένων, όπως της Διεύθυνσης Συγκοινωνιών.
- Την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και της Διεύθυνσης Προσόδων για διασταύρωση των τετραγωνικών μέτρων των ακινήτων.
- Τη συστηματική παρακολούθηση ενηλικίωσης των απαιτήσεων για την αποφυγή απώλειας εσόδων λόγω παραγραφής.
- Την αποστολή στη ΔΕΗ άλλων συντελεστών που θα χρησιμοποιηθούν ως βάση για τον υπολογισμό των δημοτικών τελών. Ειδικότερα για τις κατοικίες, αν δηλωθεί ως βάση η τιμή ζώνης Α', θα περιόριζε σημαντικά την παρουσία των οφειλετών στο αρμόδιο Τμήμα για παροχή εξηγήσεων για το πλασματικό εμβαδόν.

Οι παραπάνω παρεμβάσεις, αν υιοθετηθούν, σε συνδυασμό με πιέσεις που πρέπει να ασκηθούν προς την Κεντρική Κυβέρνηση αλλά και σε άλλους φορείς, μπορεί να ανατρέψουν την εικόνα. Η λειτουργία Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, αποτελεί προνόμιο για τον Δήμο Θεσσαλονίκης, το οποίο λειτουργώντας επικουρικά μπορεί να βοηθήσει στη βελτίωση των ποσοστών εισπραξιμότητας ιδίων εσόδων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. Andrews, R, Boyne, G.A., & Walker, R.M. (2006). Strategy content and organizational performance: An empirical analysis. *Public Administration Review*, 66, 52–63.
2. Boyne, G.A., & Walker, R.M. (2004). Strategy content and public service organizations. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 14, 231-252.
3. Koutoupis, A. (2009). *The effects of the Institutional Framework for Corporate Governance and Best Practices in the Development of Internal Control Systems Business*. Doctoral thesis, Panteion University, Athens, Greece
4. Sawyer, B.L. (2003). *Sawyer's Internal Auditing, The practice of Modern Internal Auditing*. FL: The Institute of Internal Auditors
5. Institute of Internal Auditors (1999). *Definition of Internal Auditing*. FL: The Institute of Internal Auditors
6. Θεοδώρου Ι.,(2015), Τα Έσοδα των Δήμων ,5^η Έκδοση , Εκδόσεις Θεοδώρου Ι, Θεσσαλονίκη
7. Καζαντζής Χ., (2006), Ελεγκτική και Εσωτερικός Έλεγχος Μια συστηματική προσέγγιση εννοιών, αρχών και προτύπων, Εκδόσεις Business Plun A.E., Πειραιάς
8. Μαραγκού Γ., (2017) Ελεγκτικό Συνέδριο & Τοπική Αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα
9. Μπαθρέλλου, Ε. (2007). Ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου στην ελληνική φορολογική διοίκηση, Διπλωματική εργασία, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών : «Φορολογία & Ελεγκτική», Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου
10. Νεγκάκης Χ., (2017) Ελεγκτική Εσωτερικός Έλεγχος Θεωρία και Εφαρμογές, Εκδόσεις Αειφόρος Λογιστική, Θεσσαλονίκη
11. Παπαστάθης Π., (2014), Ο Σύγχρονος Εσωτερικός Έλεγχος (Internal Audit) και η Πρακτική Εφαρμογή του, Εκδόσεις Παπαστάθης Παντελής, Αθήνα.
12. Φυτράκης Ε., (2010), Τα Ελεγκτικά Σώματα της Διοίκησης Θεωρία-Νομοθεσία-Νομολογία, Εκδόσεις, Νομική Βιβλιοθήκη Αθήνα

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

13. Συνήγορος του Πολίτη (2018), Έσοδα Δήμων και Κράτος Δικαίου, Ετήσια Έκθεση

14. Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ), (2013), Συνοπτική Έκθεση Πεπραγμένων 2010
15. Ελεγκτικό Συνέδριο (2015), Ειδική Έκθεση Οριζόντιου Ελέγχου Ιδίων Εσόδων χρήσης 2013
16. Ελεγκτικό Συνέδριο (2017), Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2014
17. Αναλυτική Έκθεση Ελέγχου Οικονομικών Καταστάσεων χρήσης 2016, PKF Audit Tax& Business Advisory
18. Σχόλια Τακτικού Ελέγχου Δήμου Θεσσαλονίκης χρήσης 2014, Kreston
19. Σχόλια Τακτικού Ελέγχου Δήμου Θεσσαλονίκης χρήσης 2015, Kreston
20. Συνήγορος του Δημότη (2016), Ετήσια Έκθεση Δήμος Θεσσαλονίκης

ΝΟΜΟΙ - ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

21. Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/7-6-2010): "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ"
22. Ν.2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α'): "Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής αυτοδιοίκησης»
23. Ν.3463/2006 – (ΦΕΚ 114/Α'/8.6.2006): *Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων*
24. Ν.3202/2003 (ΦΕΚ 284 Α'/11-12-03) : Εκλογικές δαπάνες κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α., θέματα αλλοδαπών και άλλες διατάξεις.
25. Ν.3320/2005 (ΦΕΚ 48 Α'/23-2-05) : Ρυθμίσεις θεμάτων για το προσωπικό του Δημοσίου και των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και για τους Ο.Τ.Α.
26. Ν.4129/13 (ΦΕΚ 52 Α/28-2-2013) : Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο.
27. Ν. 2362/95 (ΦΕΚ-247 Α') : Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους τους και άλλες διατάξεις
28. Ν. 4337/15 (ΦΕΚ 129 Α/17-10-15): Μέτρα για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.
29. Ν.4483/17 (ΦΕΚ 107 Α/31-07-2017 – Διορθ.Σφαλμ. Στο ΦΕΚ-147 Α/5-10-17) : Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) - Ρυθμίσεις σχετικές με την οργάνωση, τη λειτουργία, τα οικονομικά και το προσωπικό των Ο.Τ.Α. - Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας - Μητρώο Πολιτών και άλλες διατάξεις.
30. Ν. 2477/97 (ΦΕΚ Α' 59) : Συνήγορος του Πολίτη και Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης

31. Ν. 3074/02 (ΦΕΚ Α 296/4-12-02) : Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης. Αναβάθμιση του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου και άλλες διατάξεις.
32. Ν.4320/15 (ΦΕΚ 29 Α/19-03-2015) : Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών οργάνων και λοιπές διατάξεις.
33. Ν. 1558/85 (ΦΕΚ Α' 137) : Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα
34. Ν. 3051/02 (ΦΕΚ Α 220/20-9-02) : Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις
35. Ν.4304/14 (ΦΕΚ 234 Α/23-10-2014) : Έλεγχος των οικονομικών και πολιτικών κομμάτων και των αιρετών αντιπροσώπων Βουλής και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις.
36. Π.Δ. 136/11 (ΦΕΚ 267 Α/31-12-2011) : Καθορισμός κατώτατου ύψους των δαπανών που ελέγχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο.
37. Π.Δ.71/15 (ΦΕΚ 114 Α/22-09-2015) : Μεταφορά της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
38. Ν. 3094/03 (ΦΕΚ Α 10/22-1-03) : Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις
39. Β.Δ. 24-9/20-10-58 : Περί κωδικοποίησης εις ενιαίον κείμενον Νόμου των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων των δήμων και κοινοτήτων
40. Β.Δ. 17-5/15-6-59 (ΦΕΚ Α 114 /15-6-59) : Περί οικονομικής διοικήσεως και λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων
41. Π.Δ. 315/30-12-99 (ΦΕΚ-302 Α') : Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού).
42. Ν. 1080/80 (ΦΕΚ-246 Α') : Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης διατάξεων τινών της περί των προσόδων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως Νομοθεσίας και άλλων τινών συναφών διατάξεων
43. Ν. 3756/09 (ΦΕΚ 53 Α/31-3-2009) : Σύστημα Άυλων Τίτλων, διατάξεις για την Κεφαλαιαγορά, φορολογικά θέματα και λοιπές διατάξεις.
44. Ν. 1416/84 (ΦΕΚ Α' 18) : "Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της δημοτικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενίσχυση της Αποκέντρωσης και την ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως".

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- www.Elsyn.gr
- www.seedd.gr
- www.synigoros.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ									
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2014									
4η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ : 01/01/2014 - 31/12/2014									
ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ									
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2014			ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2013			ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2014	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2013
	ΑΣΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΒΕΣΕΩΣ	ΑΝΑΛΩΣ. ΑΣΑ	ΑΣΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΒΕΣΕΩΣ	ΑΝΑΛΩΣ. ΑΣΑ			
Β. ΕΣΟΔΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΕΩΣ							Α. ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
4. Λοιπά έσοδα εκπληρώσεως	69.605.418,59	32.183.566,15	37.421.852,44	26.704.618,35	20.144.357,51	6.560.280,84	Κεφάλαιο	213.720.898,23	198.291.078,65
	69.605.418,59	32.183.566,15	37.421.852,44	26.704.618,35	20.144.357,51	6.560.280,84		213.720.898,23	198.291.078,65
Γ. ΠΑΛΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							Η. Διαφορές αναπροσαρμογής και επηρεργήσεως επενδύσεων		
1. Αποβιώσιμα ακινήτα	121.649,92	121.649,89	0,03	121.649,92	121.649,89	0,03	1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας τίτλων	0,00	0,00
4. Λοιπά ασύμμετρα ακινήτα	121.649,92	121.649,89	0,03	121.649,92	121.649,89	0,03	3. Διαφ. παγίων	12.080.775,64	11.209.962,29
							4. Επηρεργήσεως επενδύσεων	160.190.606,12	165.451.831,97
								172.271.381,76	176.662.794,26
Η. Ενσώματα ακινήτα							ΙΙ. Αποβιωσιμα Κεφάλαια		
1. Γήσιμα - Οικόπεδα	128.444.667,07	0,00	128.444.667,07	158.449.497,71	0,00	158.449.497,71	3. Εξωκ. Αποβιωσιμα	5.257.897,45	553.506,72
1α. Πλατείες, Γήσιμα Φυλάκιστοι κοινής χρήσεως	38.867.596,28	22.265.441,28	16.602.155,00	38.867.596,28	19.599.843,09	19.267.753,19		5.257.897,45	553.506,72
1β. Οδών-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	43.968.768,14	29.417.534,79	14.511.235,35	41.529.047,57	26.686.169,32	14.836.878,05	IV. Αποβιωσιμα εις νεο		
1γ. Πελοπόννησος κοινής χρήσεως	16.497.979,13	10.176.691,55	6.303.987,58	13.371.461,34	4.032.379,49	4.032.379,49	Υπόλοιπο επενδύσεων προηγούμενων χρήσεων εις νεο	40.960.777,42	14.780.204,49
2. Ορυχεία, Μεταλλεία, Λατομεία, Αγροί, Σπηλιές, δάση	42.264.710,12	0,00	42.264.710,12	8.997.507,28	0,00	8.997.507,28	Υπόλοιπο επενδύσεων προηγούμενων χρήσεων εις νεο	2.499.193,15	26.180.572,93
3. Κτίρια & τεχνικά έργα	125.309.612,88	40.640.080,88	84.669.532,00	117.125.156,27	33.248.397,54	83.876.758,73		43.459.970,57	40.960.777,42
3α. Κτιριακά εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	1.057.696,63	423.689,51	634.007,12	932.692,33	233.079,81	699.612,52			
3β. Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως	13.312.718,28	8.058.100,94	5.254.617,34	12.565.929,53	7.084.374,07	5.481.535,46			
3γ. Λοιπά κτιριακά εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	19.221.098,74	9.129.490,89	10.091.617,85	22.731.142,08	8.266.920,51	14.464.221,57			
4. Μηχ/τα-τεχν.εργ. & λοιπά μηχανολογικά εξοπλισμός	4.609.786,92	3.733.601,50	876.185,42	4.412.546,58	3.520.926,77	891.150,81			
5. Μεταφορικά μέσα	14.731.683,30	12.385.727,02	2.345.956,28	19.186.912,75	16.265.688,32	2.901.224,43			
6. Ήπινα & λοιπά εξοπλισμός	46.260.960,20	22.091.814,89	24.169.145,31	45.734.135,90	23.147.812,75	24.586.343,15			
7. Απομνημόσυνο από επίθεση & προεπιβολή	31.092.448,71	0,00	31.092.448,71	64.885.291,91	0,00	64.885.291,91	Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΣ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΩΣ & ΕΣΟΔΑ	2.519.225,82	3.121.843,44
	325.639.421,40	158.322.163,25	367.317.258,15	548.732.937,33	145.591.164,03	403.541.773,30	1. Προβλέψεις για αποζημίωση ποσοτήτων λόγω εσόδου από την υπεραξία	26.406.490,04	8.971.550,05
							2. Λοιπές προβλέψεις	28.925.715,88	12.093.394,39
Σύνολο ακινήτων (Γ+Η)	525.761.071,32	158.443.813,14	367.317.258,15	548.854.587,25	145.512.813,92	403.341.773,33	Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
ΙΙ. Τόκοι πάγια επένδυση & άλλες μακροχρον. απαιτήσεις							1. Μεσοπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
1. Τόκοι πάγια επένδυση		2.326.606,79			2.974.015,97		2. Δάνεια τραπεζών	10.526.316,55	13.214.562,07
Μείον : - Οφειλόμενες δόσεις	10.000,00			0,00			3. Δάνεια τραπεζιτών	16.727.253,72	29.941.815,79
- Προβλέψεις για υπερωρία	285.469,99	295.469,99	2.031.136,80	181.589,04	181.589,04	2.792.426,93			
			150,00			150,00	ΙΙ. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
2. Λοιπές μεσοπρόθεσμες απαιτήσεις			2.031.286,80			2.792.576,93	1. Προμηθειές	4.321.381,55	12.715.161,07
			369.346.546,99			408.134.350,23	2. Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη	5.903.692,57	22.464.222,43
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΛΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Γ+Η+ΙΙ)			369.346.546,99			408.134.350,23	3. Αποβιωσιμα οργανισμοί	488.576,20	1.629.923,85
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							4. Μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	2.688.345,73	2.581.859,61
1. Αποβιώσιμα							5. Πιστωτικές διαφοράς	2.179.323,01	5.921.680,88
4. Πρώτες και βοηθητικές ύλες, αναλώσιμα υλικά, ανταλλακτικά και είδη σκευασίας			3.273.086,62			3.063.758,00	Σύνολο υποχρεώσεων (Γ+Η+Ι)	13.381.219,97	45.912.847,85
			3.273.086,62			3.063.758,00		40.894.790,24	75.254.663,64
ΙΙ. Απαιτήσεις									
1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών		47.475.445,47			56.058.912,95				
4. Επισφάλεια - Επιδείξεις απαιτήσεις και κλειστές		44.308.954,58			23.385.146,51				
Μείον : Προβλέψεις		44.308.954,58	47.475.445,47		31.562.205,96	47.881.853,50			
5. Χρεώστες διάφοροι			1.478.252,07		147.606,73				
6. Λογισμικοί διαχειρίσιμοι προεπιβολών και πιστώσεων			50.294.130,65		49.369.913,34				
			100.262,71		1.940.853,11				
IV. Διαθέσιμα									
1. Ταμείο			2.200,00			2.200,00			
3. Καταθέσεις όρους & προθεσμίας			23.518.779,27			18.382.656,07			
			23.520.979,27			18.384.856,07			
Σύνολο κυκλοφορούν ενεργ. (Δ+Ε+Ζ+Ι)			77.088.216,54			70.818.527,41			
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΛΟΓΙΣΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
1. Έσοδα επόμενων χρήσεων			51.386,00			252.617,84	1. Έσοδα επόμενων χρήσεων	47.747,50	79.922,12
2. Έσοδα χρήσεως εκπληρώσεως			23.088.520,94			21.508.658,04	2. Έσοδα χρήσεως δουλειών	2.900.119,29	1.438.267,19
			23.139.906,94			21.761.275,88			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Α+Γ+Δ+Ε)			597.618.520,90			595.274.994,29	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)	597.618.520,90	595.274.994,29
ΛΟΓΙΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟ							ΛΟΓΙΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ		
2. Χρεωστικοι λογαριασμοί προμηθειών			371.200.000,00			379.000.000,00	2. Πιστωτικοι λογαριασμοί προμηθειών	371.200.000,00	379.000.000,00
3. Χρεωστικοι λογαριασμοί εργασιών, μισθών, ασφαλειών και αμοιβατοφάρων συνδεδεμένων			17.796.546,18			30.177.527,56	3. Πιστωτικοι λογαριασμοί συνδεδεμένων, ασφαλειών και αμοιβατοφάρων συνδεδεμένων	17.796.546,18	30.177.527,56
4. Λοιποι λογαριαμοί τάξεως			259.783,10			259.783,10	4. Λοιποι λογαριαμοί τάξεως	259.783,10	259.783,10
			389.256.329,28			409.437.310,66		389.256.329,28	409.437.310,66

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2014 (01/01/2014 - 31/12/2014)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΒΕΒΛΩΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Λ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2014			ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2013			ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΒΕΒΛΩΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2014	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2013
	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2014	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2013	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2014	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2013					
1. Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	66.642.871,23		66.392.318,35				Κεφάλαιο	2.499.193,15	26.180.572,93
2. Έσοδα από φόρους εισοδήματος, εργοστάσια-προμηθειών	20.664.595,98		12.083.261,86				Υπόλοιπο αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων	40.960.777,42	14.780.204,49
3. Τόκοι, απομνημόσυνο από κλειστά προμηθειολογικά	109.479.674,88	194.787.142,09	107.670.936,14	196.116.516,35			Σύνολο:	43.459.970,57	40.960.777,42
Μείον : Κόστος αγαθών και υπηρεσιών	162.071.540,66	162.071.540,66	157.714.007,49	157.714.007,49			ΜΕΙΟΝ:	0,00	0,00
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		32.115.601,43		28.462.508,86			Λοιπά μη ενσωματωμένα στο λειτουργικό έσοδο φόροι		
Πλέον : Άλλα έσοδα	11.195.955,13	11.195.955,13		32.167.225,27			Αποβιώσιμα εις νεο	43.459.970,57	40.960.777,42
Σύνολο		43.911.556,56		60.569.734,13					
Μείον : 1. Έσοδα διαχειρίσιμης λειτουργίας	41.702.669,25		45.541.720,40						
3. Έσοδα λειτουργίας δημοσίων αγαθών	27.672,07		45.730.341,92	53.617,09					
Μετακά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		2.181.214,64		14.974.396,64					
Πλέον:									
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	500.576,93	500.576,93	579.167,53	579.167,53					
Μείον:		2.681.791,57		15.553.566,17					
2. Προβλέψεις υπερωριών τίτλων & προεπιβολών	107.420,95		33.656,34						
3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έσοδα	1.898.964,95		2.067.835,30	2.092.830,63					
Οικιά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		614.606,27		13.427.087,29					
ΙΙ. Πλέον (ή μείον): ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ									
1. Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	11.770.516,73		10.626.704,99						
2. Έκτακτα εφείδη	2.186,51		0,00						
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	22.473.718,24		18.131.438,81						
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	602.617,62	34.849.038,90	0,00	26.758.143,80					

Μείον :				
1. Προβλέψεις απαιτήσεων τίτλων & προηγμένων	107.420,95		33.656,34	
3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έσοδα	<u>1.959.964,35</u>	<u>2.067.585,30</u>	<u>2.092.820,63</u>	<u>2.126.476,07</u>
Ολικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		614.406,27		15.427.087,20
II. Πόσων (ή μείον): ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ				
1. Έσοδα και ανόργανα έσοδα	11.770.516,73		10.626.704,99	
2. Έσοδα εφάδη	2.186,31		0,00	
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	22.473.718,24		16.131.438,81	
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	<u>602.617,62</u>	<u>34.849.038,90</u>	<u>0,00</u>	<u>26.758.143,80</u>
Μείον :				
1. Έξοδα και ανόργανα έσοδα	3.924.794,38		749.155,07	
2. Έξοδα ζημιές	7.763.288,18		845.061,39	
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	5.902.764,58		9.326.783,27	
4. Προβλέψεις για άδικτους ενδόνους	<u>15.363.404,88</u>	<u>32.964.232,02</u>	<u>3.183.658,34</u>	<u>14.004.658,07</u>
Οργανικά & Έξοδα Αποτελέσματα		2.499.193,15		26.180.572,93
Μείον :				
Τόκοι αποσβέσεων παγίων στοιχείων	19.618.937,08		16.550.175,04	
Μείον : Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό έσοτος	19.618.937,08		16.550.175,04	
		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ		2.499.193,15		26.180.572,93

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ , 29 ΙΟΥΝΙΟΥ 2015

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Η ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΑΣ ΤΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 232026

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΝΕΛΛΑ
Α.Δ.Τ. ΑΚ871467

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ
ΛΑΚΕΡΔΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΒ355537

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
Αρ.Αδείας ΟΕΕ 0058872 Α' Τάξης

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
Προς το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Θεσσαλονίκης

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ελέγξαμε τις εσωτέρως οικονομικές καταστάσεις του Δήμου Θεσσαλονίκης οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2014, την κατάσταση αποτελεσμάτων και τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων της χρήσεως που έληξε τη ημερομηνία αυτή, καθώς και το σχετικό προϋόρτημα.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το Π.Δ. 315/999 «Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης», όπως και για εκείνες τις εσωτερικές διαδικασίες που η Διοίκηση καθιερώνει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας, διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Επίσης λάβαμε υπόψη μας και τις σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν. 3463/2006 όπως ισχύει). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης βεβαιότητας για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές διαδικασίες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις και όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών διαδικασιών του Δήμου. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των οικονομικών καταστάσεων. Υπενθυμίζουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
5η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ : 01/01/2015 - 31/12/2015

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015			ΠΟΣΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2014			ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015	ΠΟΣΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2014
	ΑΔΙΑ ΚΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΟΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ	ΑΝΑΡΤΗΣ. ΑΔΙΑ	ΑΔΙΑ ΚΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΟΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ	ΑΝΑΡΤΗΣ. ΑΔΙΑ			
Α. ΕΙΣΟΔΑ ΕΚΔΑΤΑΞΙΑΣ							ΑΔΙΑ ΚΤΗΣΙΑΣ		
1. Λοιπά έσοδα εκτατάξεως	70.051.002,19	37.296.402,84	32.794.599,35	69.605.418,59	32.183.566,15	37.421.852,44	Καθόλου	288.914.652,11	213.720.898,23
	70.051.002,19	37.296.402,84	32.794.599,35	69.605.418,59	32.183.566,15	37.421.852,44		288.914.652,11	213.720.898,23
Β. ΔΑΝΕΥΜΑΤΑ							ΙΙ. ΔΑΦΟΡΕΣ		
1. Δομήσιμα απορροφήσιμα	121.649,91	121.649,89	0,00	121.649,92	121.649,89	0,00	1. Δομήσιμα από αναπροσαρμογή αξίας τίτλων	0,00	0,00
2. Λοιπά δομήσιμα απορροφήσιμα	121.649,91	121.649,89	0,00	121.649,92	121.649,89	0,00	2. Δομήσιμα παγίων	11.771.556,49	12.080.775,64
							3. Επενδυσιμότητα επενδύσεων	172.051.495,70	160.190.606,12
								183.824.052,19	172.271.381,76
Γ. ΔΑΝΕΥΜΑΤΑ ΑΝΕΠΙΧΡΗΜΑΤΩΣ							ΙΙΙ. ΑΠΟΘΗΜΑΤΑ ΚΑΘΟΛΟΝ		
1. Γήσιμα - Οικόπεδα	200.590.820,53	0,00	200.590.820,53	128.444.667,07	0,00	128.444.667,07	1. Έσοδα Αποθιμωτά	5.745.003,83	5.257.897,45
2α. Πλατείες-Πάρκα-Παζάρια κοινής χρήσεως	41.289.846,79	24.999.855,17	16.289.991,62	38.867.596,28	22.265.441,28	16.602.155,00		5.745.003,83	5.257.897,45
2β. Όσοι-όσοιμα κοινής χρήσεως	43.968.768,14	32.219.561,57	11.749.206,57	43.968.768,14	29.417.534,79	14.551.233,35			
3. Πεδιόματα κοινής χρήσεως	16.412.127,71	11.140.609,26	5.473.518,45	16.497.676,13	10.176.691,55	6.320.987,58	ΙV. ΑΠΟΘΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΥΠΟ		
4. Στάσεις, Μεταλλεία, Καταστήματα, Αγροί, Φυτείες, Δάση	42.584.710,12	0,00	42.284.710,12	42.284.710,12	0,00	42.284.710,12	1. Υπόλοιπο κλειστούμενων προηγούμενων χρήσεων εις νέο	43.459.970,57	40.960.777,42
5. Κτίρια & τετραπά όφρα	125.988.006,46	45.472.719,36	80.515.287,10	125.309.612,88	40.640.080,88	84.669.532,00	Υπόλοιπο κλειστούμενων χρήσεων εις νέο	2.450.912,50	2.499.193,15
6α. Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	1.422.618,23	595.278,01	827.340,22	1.057.696,63	423.689,51	634.007,12		46.110.822,07	43.459.970,57
6β. Εγκαταστάσεις ηλεκτροφυσικής κοινής χρήσεως	13.112.718,28	9.060.074,77	4.252.643,51	13.312.718,28	8.058.100,94	5.254.617,34	ΕΙΣΟΔΑ ΔΩΛΩΝ ΚΑΙ ΔΩΛΩΝ (ΑΙ-ΑΙΙ-ΑΙΙΙ-ΑΙV)		
7. Λοιπά κτιριακά εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	19.221.098,74	10.535.685,41	8.685.413,33	19.221.098,74	9.129.480,89	10.091.617,85	1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εθίστου από την υπηρεσία	2.703.282,91	2.519.225,82
8. Μη/πα-παγ. κτιριακά & λοιπά μηχανολογικά εξοπλιστικά	6.600.584,66	4.034.072,97	2.566.511,69	4.600.786,92	3.733.601,50	876.185,42	2. Λοιπά προβλέψεις	33.383.329,84	26.406.490,04
9. Μεταφορικά μέσα	23.336.211,69	13.336.238,31	9.999.973,38	14.731.683,30	12.385.727,02	2.345.956,28		36.086.612,78	28.925.715,86
10. Έπιπλα & λοιπά εξοπλιστικά	46.828.147,40	22.748.932,76	24.079.214,64	46.290.960,20	22.091.814,89	24.169.145,31			
11. Αναρροφήσιμα υπό εκτίμηση & προκαταβολές	38.843.539,70	0,00	38.843.539,70	31.092.443,70	0,00	31.092.443,71			
	620.279.196,45	174.143.027,59	446.136.170,86	525.639.421,40	158.322.165,25	367.317.258,13	ΥΠΟΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ		
Είσοδα αναπροσαρμογών (Π+Π)	620.400.846,36	174.264.677,46	446.136.170,86	525.761.071,52	158.443.813,14	367.317.258,13	1. Μεταρροφήσιμες Υποβεβαιώσεις	7.726.858,10	10.526.316,55
ΙΙ. Τίτλοι πάσης ενδύσεως & άλλες μακροχρηματιστηριακές							2. Δάνεια τραπεζών	15.718.164,87	16.727.253,72
1. Τίτλοι πάσης ενδύσεως	0,00	2.326.606,79	0,00	10.000,00	2.326.606,79	0,00	3. Δάνεια τραπεζών	23.445.022,97	27.253.570,27
Μείον : - Οφειλόμενες δόσεις									
- Προβλέψεις για υποτίμηση	359.386,18	359.386,18	1.967.220,61	285.469,99	295.469,99	2.031.136,80	ΙΙ.Β. Μη απορροφήσιμες υποβεβαιώσεις		
			150,00			150,00	1. Προμηθειών	4.686.348,29	4.321.381,55
			1.967.370,61			2.051.286,80	2. Υποβεβαιώσεις από φόρους - τέλη	4.161.775,41	3.983.692,57
							3. Ασφαλιστικά οργανωτικά	600.026,72	488.576,20
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΣΤ+Π+Π)			446.103.541,49			369.348.544,38	4. Μεταρροφήσιμες υποβεβαιώσεις κληρονομικές κληρονομικές στην επίσημη χρήση	3.808.547,30	2.688.245,73
Α. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							5. Πιστωτικές διατάξεις	2.102.805,55	2.179.323,91
1. Αποθέματα								15.189.503,28	13.581.219,97
4. Πρώτες και βοηθητικές ύλες, αναλώσιμα υλικά, ανταλλακτικά και είδη συσκευασίας			2.957.401,81			3.273.086,62	ΕΙΣΟΔΑ ΥΠΟΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ (Π+Π)	38.804.526,25	40.834.790,24
			2.957.401,81			3.273.086,62			
Β. Αποπληρωσιμότητα									
1. Αποπληρωσιμότητα από πώληση αγαθών & υπηρεσιών			62.966.990,52			47.475.445,47			
4. Επισκευαστικά - Έξοδα απαιτήσεις και χρεώσεων	77.182.537,84				44.308.954,58	47.475.445,47			
Μείον : Προβλέψεις	68.513.880,19		8.648.648,65		44.308.954,58	47.475.445,47			
5. Χρεωστικές Διατάξεις			1.657.057,64			1.478.252,07			
6. Λογαριασμοί διαπραγματευόμενων προκαταβολών και πιστώσεων			1.340.453,11			1.340.453,11			
			74.613.149,92			50.294.100,65			
Γ. Διαθέσιμα									
1. Ταμείο			2.200,00			2.200,00			
3. Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας			31.468.696,20			23.518.779,27			
			31.470.896,20			23.520.979,27			
Είσοδα εκπτώσεων ύστερα (ΔΙ-ΔΙΙ-ΔΙV)			109.040.847,93			77.688.216,54			
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ							Α. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		
1. Έσοδα επομένων χρήσεων			55.963,37			51.386,00	1. Έσοδα επομένων χρήσεων	53.983,49	47.747,50
2. Έσοδα χρήσεων εισπρακτικά			23.251.554,83			23.108.520,94	2. Έσοδα χρήσεων δουλειών	13.666.753,28	2.500.119,29
			23.307.518,20			23.159.906,94		13.720.736,77	2.547.866,79
ΕΙΣΟΔΑ ΥΠΟΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ (Π+Π)			613.208.506,97			507.018.520,90	ΕΙΣΟΔΑ ΥΠΟΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ (ΔΑ-ΔΑΙ-ΔΑΙΙ)	613.208.506,97	507.018.520,90
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΥΠΟΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ							ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΥΠΟΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ		
2. Χρεωστικοί Λογαριασμοί προπληρωμασίου			369.500.000,00			371.200.000,00	2. Πιστωτικοί Λογαριασμοί προπληρωμασίου	369.500.000,00	371.200.000,00
3. Χρεωστικοί Λογαριασμοί εγγυήσεων, κληρονομ. ασφαλείων και αμφοτεροβαρών συμβάσεων			15.966.136,64			17.796.546,18	3. Πιστωτικοί Λογαριασμοί εγγυήσεων, κληρονομ. ασφαλείων και αμφοτεροβαρών συμβάσεων	15.966.136,64	17.796.546,18
4. Λοιποί Λογ/σμοί τόκων			259.783,10			259.783,10	4. Λοιποί Λογ/σμοί τόκων	259.783,10	259.783,10
			385.725.919,74			389.256.329,28		385.725.919,74	389.256.329,28

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2015 (01/01/2015 - 31/12/2015)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2015 (01/01/2015 - 31/12/2015)	ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΒΕΒΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015	ΠΟΣΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2014	ΠΟΣΑ ΚΑΘΙΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015
Α. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ			
1. Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	62.666.521,76	64.642.871,23	Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως
2. Έσοδα από φόρους-εσοφικές κερδοφόρα-προσαρτήσεις	55.840.405,08	20.664.595,08	Υπόλοιπο αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων
3. Τακτικές απορροφήσιμες από κρατικό προϋπολογισμό	112.540.993,96	211.057.320,80	Είσοδα
Μείον : Κόστος αγαθών και υπηρεσιών	172.007.477,37	162.071.540,66	Μείον:
Μακρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως			
Πόσο : Άλλα έσοδα	2.896.096,45	2.896.096,45	Λοιπά μη ενσωματωμένα στο λειτουργικό κόστος φόρων
Είσοδα			Αποτελέσματα εις νέο
Μείον : 1. Έσοδα διασχετικής λειτουργίας	40.792.80.118	41.702.660,25	
3. Έσοδα λειτουργίας δημοσίων οφείλων	37.301,37	27.672,67	
Μικρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως			
Πόσο :			
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	512.598,72	500.576,03	
Μείον :			
2. Προβλέψεις υποτιμήσεως τίτλων & χρεωστικών	73.916,19	107.420,95	
3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έσοδα	1.812.027,63	1.959.964,95	
Ολοκά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως			
			614.406,27
Β. Πόσο (ή μείον) ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
1. Έσοδα και ανόργανα έσοδα	9.866.267,04	11.770.516,73	
2. Έσοδα κέρδη	0,00	2.186,31	
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	10.897.188,74	22.473.718,24	
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	0,00	602.617,62	
Μείον :			
1. Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	330.221,13	3.934.794,38	
2. Έκτακτα ζημιές	4.341.072,81	7.763.288,18	
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	1.923.670,68	5.902.764,58	
4. Προβλέψεις για κλειστούς ενδύσεις	31.201.774,41	15.363.404,88	
Οργανικά & Έκτακτα Αποτελέσματα			
Μείον :			
Είσοδα απορροφήσεων παγίων στοιχείων	20.665.693,86	19.618.937,08	
Μείον : Οι από αυτή ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	20.665.693,86	19.618.937,08	
		0,00	
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ			
			2.499.193,15

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
6η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ : 01/01/2016 - 31/12/2016
ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016			ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015			ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015
	ΑΣΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΟΒ. ΑΣΙΑ	ΑΣΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΟΒ. ΑΣΙΑ			
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ							Δ. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
4. Λοιπά έσοδα εγκαταστάσεων	71.386.172,13	42.433.951,57	28.930.220,56	70.051.002,19	37.296.402,84	32.754.599,35	Κεφάλαιο	292.325.050,27	288.914.652,11
Γ. ΠΛΗΡΟ ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟ							II. Διαφορές αναπροσαρμογής και επαρμογήσεις επενδύσεων		
II. Δομημένες ακινοποιήσεις							3. Διφορές παγίων	11.097.402,33	11.771.556,49
4. Λοιπές ασυμπίεστες ακινοποιήσεις	121.649,91	121.649,89	0,02	121.649,91	121.649,89	0,02	4. Επαρμογήσεις επενδύσεων	146.618.218,45	172.052.485,70
II. Ενομήσιμες ακινοποιήσεις							III. Αποθεματικά Κεφάλαια	158.715.620,78	183.824.052,19
1α. Πλατείες-Πάρκα-Παιδοπαιχτήρια κοινής χρήσεως	201.097.540,24	0,00	201.097.540,24	200.590.820,53	0,00	200.590.820,53	3. Ειδικά Αποθεματικά	5.699.948,15	5.745.003,83
1α. Πλατείες-Πάρκα-Παιδοπαιχτήρια κοινής χρήσεως	44.163.975,32	27.714.469,21	16.449.506,11	41.289.646,79	24.999.855,17	16.289.951,62	IV. Αποτέλεσματα εις νέο	5.699.948,15	5.745.003,83
1β. Οδόν-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	44.244.293,41	34.903.319,19	9.340.974,22	43.988.768,14	32.219.561,37	11.749.208,37	Υπόλοιπα πλεονασμάτων προηγούμενων χρήσεων εις νέο		
1γ. Παράφωρα κοινής χρήσεως	20.073.975,62	12.216.546,73	7.254.022,89	16.612.127,71	11.140.609,26	5.471.518,45	Υπόλοιπα πλεονασμάτων χρήσεων εις νέο	34.592.330,54	43.459.970,57
2. Ορυχεία, Μεταλλεία, Καταμεία, Αγροί, Φυτείες, δάση	42.264.710,12	0,00	42.264.710,12	42.264.710,12	0,00	42.264.710,12	VI. Αποθεματικά Κεφάλαια	9.781.971,39	2.650.952,50
3. Κτίρια & τεχνικά έργα	132.287.210,39	30.426.723,41	82.160.486,98	125.888.006,46	45.472.719,36	80.513.287,10	Σύνολο ειτών κεφαλαίων (ΑΝΑΗ-ΑΗΑ-ΗΑΥ)	64.374.301,93	46.110.923,07
3α. Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	1.422.618,23	705.046,25	717.573,98	1.422.618,23	795.278,01	827.340,22			
3β. Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως	13.792.995,38	10.068.054,28	3.724.941,10	13.312.716,28	9.060.074,77	4.252.643,51			
3γ. Λοιπές κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	40.985.829,64	12.278.181,58	28.707.648,08	19.221.096,74	10.535.682,41	8.683.413,33			
4. Μηγ/το-τεχ. έργα & λοιπά μηχανολογικά εξοπλισμός	8.020.372,65	4.418.295,59	3.602.077,06	6.600.584,66	4.034.072,97	2.566.511,69			
5. Μεταφορικά μέσα	21.854.758,41	12.923.509,09	8.931.249,32	29.836.211,89	13.936.238,31	9.999.973,98			
6. Όπλα & λοιπά εξοπλισμός	47.302.104,17	23.561.967,48	23.720.136,69	46.828.147,40	22.748.932,76	24.079.214,64			
7. Ακινοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	6.032.704,11	0,00	6.032.704,11	38.843.539,70	0,00	38.843.539,70			
Σύνολο ακινοποιήσεων (ΤΜΗ)	623.842.887,69	189.238.510,81	434.604.376,88	620.279.198,45	174.143.027,59	446.136.170,86			
III. Τόκοι πάγιας επένδυσης & άλλες μακροχρημα απαιτήσεις							Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
1. Τίτλοι πάγιας επένδυσης		2.326.606,79			2.326.606,79		1. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
Μείον : - Προβλέψεις για υποτίμηση		187.324,17	2.139.282,62		259.286,18	1.967.220,61	2. Δάνεια τραπεζών	6.002.061,40	7.726.858,10
2. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			0,00			1.520,00	3. Δάνεια ταμειντρίων	14.639.272,01	15.718.164,87
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΠΗΓΗΠΗ)			436.743.659,52			448.103.541,49	II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	20.691.933,41	23.445.022,97
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΩΝ ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟ							1. Προμηθευτές	5.536.108,44	4.613.890,08
II. Απαιτήσεις							2. Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη	314.638,26	4.161.775,41
1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	64.006.811,58			62.966.990,52			6. Ασφαλιστικοί οργανισμοί	444.245,20	600.026,72
2. Επισφαλείς - Επίδωλες απαιτήσεις και χρεώσεις	77.179.770,16			77.182.537,84			7. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	4.030.683,51	3.808.547,30
Μείον : Προβλέψεις	43.990.943,66	95.195.636,08		68.533.889,19	71.615.639,17		8. Πιστωτές διάφοροι	1.931.145,43	2.102.805,55
3. Χρεώστες διάφοροι		1.531.645,14			1.584.599,43		Σύνολο υποχρεώσεων (ΤΜΗ)	12.256.840,85	15.287.045,07
6. Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων		1.340.453,11			1.340.453,11			32.948.174,26	38.732.068,04
IV. Δοθέντα									
IV. Δοθέντα							Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΩΝ		
1. Ταμείο		9.262,00			2.000,00		1. Έσοδα επίσημων χρήσεων	67.644,96	53.983,49
3. Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας		43.955.633,35			31.468.096,20		2. Έσοδα χρήσεων δουλευμένα	13.943.326,18	13.666.753,28
Σύνολο κυκλοφ/των ενεργ (ΔΗ-ΔΗΑ-ΔΗ)		43.964.895,35			31.470.296,20			14.010.971,14	13.720.736,77
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΩΝ							ΕΜΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΩΝ (ΔΗ-ΕΜΚΟ)	632.946.760,27	613.134.048,76
1. Έσοδα επίσημων χρήσεων			49.904,00		55.963,37		ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ		
2. Έσοδα χρήσεων εισπραχθέντα			21.872.603,20		23.251.554,83		3. Πιστωτικοί λογαριασμοί προϋπολογισμού	389.500.000,00	369.500.000,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΒΗ-ΕΜΚΟ)			632.946.760,27			613.134.048,76	4. Λοιπός λογαριασμός προϋπολογισμού	15.966.136,64	15.966.136,64
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΣΕΩΣ ΧΡΕΩΤΙΚΩΝ							4. Λοιπός λογαριασμός τήξεως	16.682.083,20	259.783,10
2. Χρεωστικοί λογαριασμοί προϋπολογισμού			389.500.000,00		369.500.000,00		Σύνολο χρεωστικών	406.182.083,80	385.725.919,74
3. Χρεωστικοί λογαριασμοί εγγυήσεων, εμπραγμ. ασφαλείων και αμορτογράφων συμβάσεων			16.682.083,20		15.966.136,64				
4. Λοιπός λογαριασμός τήξεως			406.182.083,80		385.725.919,74				

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2016 (01/01/2016 - 31/12/2016)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2016 (01/01/2016 - 31/12/2016)	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016			ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015			ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΦΕΡΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015
	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015	ΔΙΑΦΕΡΕΣ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015	ΔΙΑΦΕΡΕΣ			
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣΠΡΑΧΤΕΩΣ									
1. Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	63.275.847,89			62.666.921,76			Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως	9.835.661,10	4.709.208,98
2. Έσοδα από φόρους-εσοφρές-πρόστυμα-προσαυξήσεις	12.811.501,35			55.948.405,08			Υπόλοιπα αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων	54.592.330,54	43.459.970,57
3. Τακτικές επαρμογήσεις από κρατικό προϋπολογισμό	121.845.620,23	197.932.970,47	172.007.477,37	112.540.993,96	231.057.320,80	118.516.326,84	Σύνολο:	64.427.991,64	46.169.179,55
Μείον : Κόστος αγαθών και υπηρεσιών	165.382.560,15	165.582.560,15	172.007.477,37	172.007.477,37	172.007.477,37	0,00	ΜΕΙΟΝ:	35.689,71	38.256,48
Μακρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	2.647.889,81	2.647.889,81		2.896.096,45	2.896.096,45		Λοιπός μη ενσωματωμένος στο λειτουργικό κόστος φόρος		
Πλέον : Άλλα έσοδα		34.998.300,13		61.946.939,88			Αποτελέσματα εις νέο	64.374.301,93	46.110.923,07
Σύνολο	41.337.235,76	41.337.235,76	40.792.801,18						
Μείον : 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	45.811,54		37.301,37						
2. Έξοδα λειτουργίας δημοσίων σχέσεων			41.293.047,30						
Μερικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως			-6.384.767,17						
Πλέον:									
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	467.981,83	467.981,83		512.598,72	512.598,72				
Μείον:			-5.916.785,34						
2. Προβλέψεις υποτίμησης τίτλων & χρεογράφων	0,00			73.916,19					
3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έσοδα	1.761.268,29	1.761.268,29	1.812.037,69						
Ολικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως			-7.678.053,63						
II. Πλέον (ή μείον): ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ									
1. Εκτακτά και ανόργανα έσοδα	13.817.571,25			9.866.267,04					
2. Εκτακτά κέρδη	16.390.704,05			0,00					
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	12.899.442,15	48.107.717,45		10.897.188,74	20.763.455,78				
Μείον:									
1. Εκτακτά και ανόργανα έξοδα	1.143.907,05		330.221,13						
2. Εκτακτά ζημιές	452.261,18		4.341.072,81						
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	2.102.916,81		1.923.670,68						
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	21.894.917,68	25.294.002,72	31.201.774,41						
Οργανικά & Εκτακτά Αποτελέσματα			9.835.661,10			2.709.208,98			
Μείον:									
Σύνολο απορρόστων παγίων στοιχείων	22.273.517,80			20.665.693,86					
Μείον : Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	22.273.517,80		9.835.661,10	20.665.693,86		0,00			
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ									

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 24 ΙΟΥΛΙΟΥ 2017

Ο ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ (Αντιληρωμένης Δημάρχου)	Η ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΛΟΓΙΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΝΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΩΤΙΟΥ Α.Δ.Τ. Π. 794877	ΑΝΝΑ ΑΓΓΕΛΟΥ-ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΜ 689925	ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΛΑΚΕΡΩΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΒ 355537	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Αρ.Αδείας ΟΕΕ 0058872 Α' Τάξης

Έγκληση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
 Προς το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Θεσσαλονίκης